

Dziennik Urzędowy

C 76

Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

Tom 52

31 marca 2009

<u>Powiadomienie nr</u>	<u>Spis treści</u>	<u>Strona</u>
III Akty przygotowawcze		
KOMITET REGIONÓW		
77. sesja plenarna 26–27 listopada 2008 r.		
2009/C 76/01	Opinia Komitetu Regionów „Polityka integracji a dialog międzykulturowy”	1
2009/C 76/02	Opinia Komitetu Regionów „Wspólnotowe ramy prawne Europejskiej infrastruktury badawczej (ERI) oraz „Wspólne planowanie badań naukowych”	6
2009/C 76/03	Opinia perspektywiczna Komitetu Regionów „Strategia lizbońska na rzecz wzrostu i zatrudnienia”	14
2009/C 76/04	Opinia perspektywiczna Komitetu Regionów „Jak regiony przyczyniają się do osiągnięcia europejskich celów związanych ze zmianami klimatycznymi i energią, ze szczególnym zaakcentowaniem porozumienia między burmistrzami”	19
2009/C 76/05	Opinia Komitetu Regionów „Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Europie”	23
2009/C 76/06	Opinia Komitetu Regionów „UE światowym partnerem na rzecz rozwoju — Przyspieszenie realizacji milenijnych celów rozwoju”	30
2009/C 76/07	Opinia Komitetu Regionów „Wspólna europejska polityka imigracyjna”	34
2009/C 76/08	Opinia Komitetu Regionów „Piąte sprawozdanie w sprawie postępów w dziedzinie spójności gospodarczej i społecznej”	38
2009/C 76/09	Opinia Komitetu Regionów „Bałkany zachodnie: Wzmocnienie perspektywy europejskiej”	42
2009/C 76/10	Opinia Komitetu Regionów „Wartość dodana uczestnictwa władz lokalnych i regionalnych w procesie rozszerzenia”	48

PL

Cena:
18 EUR

(Ciąg dalszy na następnej stronie)

<u>Powiadomienie nr</u>	Spis treści (ciąg dalszy)	Strona
2009/C 76/11	Opinia Komitetu Regionów „Poprawa efektywności energetycznej przez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych”	54
2009/C 76/12	Opinia Komitetu Regionów „Rozwijanie kompetencji na miarę xxi wieku: Plan europejskiej współpracy w zakresie szkół”	58
2009/C 76/13	Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie kryzysu finansowego	63
2009/C 76/14	Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie priorytetów Komitetu Regionów na rok 2009 w oparciu o program działalności legislacyjnej i prac Komisji Europejskiej	66

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

77. SESJA PLENARNA 26–27 LISTOPADA 2008 R.

Opinia Komitetu Regionów „Polityka integracji a dialog międzykulturowy”

(2009/C 76/01)

KOMITET REGIONÓW

- Uważa, że dialog międzykulturowy jest kluczowym narzędziem promowania zrozumienia różnorodności kulturowej, wzmacniania i jednoczenia ludzi w wielojęzycznej i wielokulturowej Europie.
- Jest przekonany, że dialog pomiędzy różnymi religiami i światopoglądami jest jednym z najważniejszych narzędzi trwałego dialogu międzykulturowego.
- Z tego względu wzywa Parlament Europejski do wspierania europejskiej karty dialogu międzykulturowego, a Komisji Europejskiej i państwom członkowskim sugeruje zorganizowanie stałej europejskiej platformy dialogu międzykulturowego, obejmującej władze lokalne i regionalne, w celu rozwinięcia systematycznego dialogu, poczynając od miast i regionów.
- Uważa, że władze lokalne i regionalne posiadają istotne kompetencje w zakresie propagowania idei dialogu międzykulturowego.
- Jest zdania, że władze lokalne powinny nawiązać otwarty dialog z poszczególnymi grupami w społeczeństwie, a następnie propagować i wspierać porozumienie między nimi, organizować spotkania i uświadamiać ludzi poprzez wykłady, festiwale, wystawy i inne formy działalności.
- Zauważa, że w wielu państwach członkowskich władze regionalne i lokalne są odpowiedzialne za prawodawstwo odnoszące się do polityki integracji i za jego wdrażanie — a zatem odgrywają kluczową rolę w integrowaniu imigrantów.
- Uważa, że dialog międzykulturowy jest warunkiem powodzenia integracji. Ponieważ władze lokalne i regionalne są najbliższe obywateli, mogą działać na rzecz wzajemnego uznawania i większego zaangażowania w dialog międzykulturowy.

Sprawozdawca: Milan BELICA (SK/PPE), przewodniczący Kraju Nitrzańskiego

Dokument źródłowy:

Wniosek prezydencji francuskiej w sprawie: „Polityka integracji a dialog międzykulturowy: rola władz lokalnych i regionalnych”

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Zasada dialogu międzykulturowego

1. Jest przekonany, że podstawową zasadą leżącą u podstaw integracji europejskiej jest poszanowanie i wspieranie różnorodności kulturowej. Dialog międzykulturowy jest tu kluczowym narzędziem promowania zrozumienia różnorodności kulturowej, wzmacniania i jednoczenia ludzi w wielojęzycznej i wielokulturowej Europie.

2. Podkreśla, że dialog międzykulturowy w połączeniu ze spójnością społeczną i terytorialną może pomóc we wpajaniu podstawowych wartości życia prywatnego, społecznego i obywatelskiego, takich jak solidarność, odpowiedzialność, tolerancja, szacunek, tradycyjne wartości, dążenie do postępu społecznego i zrozumienie dla różnorodności społecznej i kulturowej. Może również ułatwiać komunikację między jednostkami i grupami z różnych kultur i ich współistnienie zgodnie z zasadą solidarności.

3. Podkreśla, że równość w dostępie do kultury i swoboda ekspresji kulturowej to niezbędne elementy podstawowych wartości europejskich i warunek wstępny dialogu międzykulturowego i integracji.

4. Podkreśla, że dla skutecznego promowania dialogu międzykulturowego potrzebna jest współpraca na szczeblu regionalnym i lokalnym obejmująca lokalnych i regionalnych decydentów, partnerów społecznych, instytucje edukacyjne i szkoleniowe, organizacje pozarządowe, organizacje młodzieżowe, sportowe i kulturalne, jak również struktury reprezentujące imigrantów oraz inne istotne podmioty na poziomie najbliższym obywatelowi. Ważnymi partnerami w tym dialogu są także organizacje religijne i świeckie, gdyż pomagają stworzyć potrzebę wzajemnego zrozumienia i tolerancji, o ile rzeczywiście wyrażają taką potrzebę.

5. Jest przekonany, że dialog pomiędzy różnymi religiami i światopoglądami jest jednym z najważniejszych narzędzi trwałego dialogu międzykulturowego. Różne organizacje wyznaniowe są często bardzo ważnymi podmiotami w naszym społeczeństwie, a na szczeblu lokalnym i regionalnym władze publiczne i religijne mogą wspólnie opracować metody propagowania obopólnego zrozumienia, a tym samym wzmocnienia dialogu międzykulturowego. Wspieranie tych metod i działań podejmowanych na szczeblu lokalnym i regionalnym może również prowadzić do krzewienia zasady obopólnego zrozumienia.

6. Z tego względu wzywa Parlament Europejski do wspierania europejskiej karty dialogu międzykulturowego, a Komisji Europejskiej i państwom członkowskim sugeruje zorganizowanie stałej europejskiej platformy dialogu międzykulturowego,

obejmującej władze lokalne i regionalne, w celu rozwinięcia systematycznego dialogu, poczynając od miast i regionów.

Rola władz lokalnych i regionalnych w dialogu międzykulturowym

7. Uważa, że władze lokalne i regionalne posiadają istotne kompetencje w zakresie propagowania idei dialogu międzykulturowego. Ponoszą główną odpowiedzialność za kształtowanie i wspieranie naszego bogactwa kulturowego. Odgrywają kluczową rolę w rozpowszechnianiu i stosowaniu najlepszych wzorców oraz wymiany doświadczeń na polu dialogu międzykulturowego, w szczególności poprzez koordynowanie wielowymiarowych sieci lokalnych i regionalnych, uwzględniających wszystkie zainteresowane strony.

8. Uważa, że władze lokalne i regionalne mogłyby wykorzystać swoje możliwości do podniesienia świadomości o obecnej złożonej sytuacji i współistnieniu różnych tożsamości kulturowych i systemów wiary. W związku z tym muszą mieć głębokie zrozumienie poszczególnych grup, ich działań i ich wpływu na społeczeństwo. Z tego względu należy wskazać jak największą liczbę zainteresowanych stron w dialogu międzykulturowym i włączyć je w struktury umożliwiające bezpośrednią i intensywną interakcję z odpowiednimi władzami lokalnymi i regionalnymi.

9. Zauważa, że wiele inicjatyw międzykulturowych realizuje się na szczeblu lokalnym i/lub regionalnym. Władze lokalne i regionalne, dzięki swej bliskości do obywateli, znajdują się w dobrym strategicznym położeniu, dzięki któremu mogą — działając w partnerstwie z innymi podmiotami lokalnymi — odpowiednio reagować na konkretne potrzeby i wymagania różnych grup kulturowych na ich terytorium oraz propagować intensywniejszy dialog międzykulturowy.

10. Jest zdania, że władze lokalne powinny nawiązać otwarty dialog z poszczególnymi grupami w społeczeństwie, a następnie propagować i wspierać porozumienie między nimi, organizować spotkania i uświadamiać ludzi poprzez wykłady, festiwale, wystawy i inne formy działalności. Władze lokalne i regionalne powinny zapoczątkować otwarty dialog, w którym pozostawałyby bezstronne i szanowałyby wolność i prawa jednostek i grup. Następnie działałyby jako pośrednicy, oferując ewentualnie „usługi doradcze” (w sprawie informacji bądź projektów).

11. Uważa, że imigranci powinni mieć możliwość głosowania w wyborach lokalnych, regionalnych i do Parlamentu Europejskiego.

12. Zatem zachęca właściwe organy władzy i ugrupowania polityczne do wspierania ich udziału w celu ułatwienia ich integracji ze społeczeństwem.

Dialog międzykulturowy jako warunek konieczny polityki integracji

13. Uważa, że dialog międzykulturowy jest warunkiem powodzenia integracji. Ponieważ władze lokalne i regionalne są najbliższej obywateli, mogą działać na rzecz wzajemnego uznania i większego zaangażowania w dialog międzykulturowy.

14. Zaleca, aby Unia Europejska zagwarantowała w ramach swych kompetencji jasne ramy i warunki wstępne skutecznej integracji, lecz uznaje również, że polityka imigracji i integracji należy do kompetencji krajowych i należy przestrzegać zasady pomocniczości.

15. Zwraca uwagę na potrzebę utworzenia i wspierania struktur zarządzania (punktów kompleksowej obsługi) zajmujących się praktycznymi kwestiami, z którymi mają do czynienia imigranci (równoległe do zwykle napotykanym problemów biurokratycznych) i które mogłyby dostarczać pożytecznych informacji, zwłaszcza osobom nowo przybyłym.

16. Zauważa, że w wielu państwach członkowskich władze regionalne i lokalne są odpowiedzialne za prawodawstwo odnoszące się do polityki integracji i za jego wdrażanie — a zatem odgrywają kluczową rolę w integrowaniu imigrantów. Przy opracowywaniu wspólnych europejskich ram, o których mowa w punkcie 14, należy uwzględnić różnice między systemami krajowymi oraz położenie geograficzne każdego państwa członkowskiego, a także istniejące w nich zwyczaje oraz ich szczególne cechy historyczno-kulturowe. Oznacza to również, że władze lokalne i regionalne powinny stosować model integracyjny uzależniony od okoliczności lokalnych.

17. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne często mają wpływ na skuteczność i wydajność wielu aspektów polityki integracji poprzez sposób, w jaki wywiązują się ze swojej odpowiedzialności w tych obszarach.

18. Wzywa do zapewnienia odpowiednich środków na działania związane z integracją na szczeblu lokalnym i regionalnym przy realizacji istniejących programów. Należy wspomagać władze lokalne i regionalne w organizowaniu procesu integracji, udostępniając im informacje, środki finansowe i pomagając w tworzeniu najlepszych wzorców. Z tego względu zaleca się wprowadzenie instrumentów, które umożliwią finansowanie projektów i działań na rzecz integracji imigrantów na szczeblu lokalnym i regionalnym.

19. Zauważa dużą skalę imigracji do Unii Europejskiej. W związku z tym należy wzmocnić współpracę i dialog w dziedzinie kultury, tak aby różnice kulturowe nie powodowały rozdziewięków, lecz stały się narzędziem rozwoju, wzmacniania tolerancji i jednoczenia społeczeństw w wielokulturowej Europie, w oparciu o wzajemne poszanowanie i solidarność.

20. Wzywa do zwiększenia wysiłków na rzecz opracowania wspólnej polityki europejskiej poświęconej zarządzaniu nielegalną imigracją. Wiele prawnych aspektów nielegalnej imigracji wykracza poza kompetencje władz lokalnych, natomiast społeczne skutki tego zjawiska są przede wszystkim odczuwane

na szczeblu lokalnym i regionalnym. Należy znaleźć sposoby i podjąć wysiłki konsultowania się z regionami i szczeblem lokalnym przy opracowywaniu wspólnej polityki w tej dziedzinie oraz zająć się konkretnymi problemami związanymi z nielegalną imigracją w kontekście dialogu międzykulturowego.

21. Jest zdania, że w kwestii polityki migracyjnej szczególną rolę odgrywają władze lokalne i regionalne, ponieważ zapewniają wiele usług, które są istotne dla powodzenia integracji — mieszkania, opiekę zdrowotną, edukację, programy dokształcające z zakresu różnych umiejętności i języków obcych itd. Z tego względu problemy w tym obszarze dotyczą w pierwszym rzędzie władz lokalnych i regionalnych.

22. Podkreśla, że proces integracji — w szczególności na poziomie lokalnym — obejmuje czasami kilka pokoleń i dlatego uważa za bardzo ważne, aby władze lokalne i regionalne umożliwiały udaną integrację w sensie strukturalnym, społecznym, gospodarczym i kulturowym. Podstawowym warunkiem udanej integracji jest przyczynianie się do tego, by nowi przybysze nie zetknęli się z dyskryminacją i mieli dostęp do zasobów, zatrudnienia i do usług, dzięki którym będą mogli w pełni uczestniczyć w społeczeństwie europejskim. Najważniejszy jest dostęp do normalnego rynku pracy, regulowany przez państwa członkowskie.

23. Zaleca, aby w każdym państwie członkowskim rozważono możliwość utworzenia systemu sieci władz lokalnych i regionalnych, co ma zwiększyć współpracę i pomóc w skutecznym zajęciu się przepływami migracyjnymi oraz zintegrowaniu imigrantów w sposób przemyślany poprzez lokalne projekty realizowane przez te władze.

24. Zwraca uwagę na Europejski Rok Dialogu Międzykulturowego 2008, który sprzyjając porozumieniu pomiędzy różnymi kulturami, zapewnia istotny impuls do integracji osób wywodzących się ze środowisk imigranckich. Komisja powinna przeanalizować, czy coroczny Europejski Dzień Integracji i Międzykulturowej Tolerancji mogłyby podnieść świadomość i pokazać, jakim bogactwem jest różnorodność międzykulturowa.

Wsparcie dla polityki mieszkalnej jako elementu procesu integracji

25. Zaleca utworzenie warunków umożliwiających integrację rodzin imigrantów z rodzinami lokalnymi i społecznościami poprzez realizację zintegrowanych i sporządzonych przy aktywnym udziale imigrantów programów obejmujących przekształcenie zabudowy i układu urbanistycznego, świadczenie usług, poprawę stanu środowiska naturalnego i zwalczanie wykluczenia społecznego. Podkreśla konieczność przeprowadzenia dalszych badań, w których zebrane byłyby doświadczenia wszystkich państw członkowskich w ostatnich latach dotyczące możliwości zapewnienia mieszkań dla imigrantów, ze szczególnym uwzględnieniem doświadczeń dotyczących realizacji programów przekształcania dzielnic zamieszkałych przez dużą liczbę migrantów.

26. Zachęca władze lokalne i regionalne do wykorzystywania istniejących możliwości uzyskiwania środków UE na pomoc dla imigrantów, osób ubiegających się o azyl i uchodźców w zdobyciu zatrudnienia oraz uzyskaniu dostępu do usług socjalnych, zdrowotnych i mieszkaniowych. Władze lokalne i regionalne powinny zapewnić odpowiednią jakość i dostępność usług publicznych, edukacji i programów nauczania, oraz odpowiednią jakość życia w miastach poprzez skuteczne programy odnowy zdegradowanych obszarów miejskich.

Kwalifikacje i zatrudnienie a kwestia integracji

27. Zwraca uwagę na fakt, że wobec braku projektów z dziedziny przyjmowania i integracji imigrantów oraz stałego zatrudnienia mogą oni padać ofiarą wykorzystywania i przestępstw lub też mogą oni sami, dobrowolnie bądź niedobrowolnie, stać się przestępcami, co jest potencjalnym źródłem problemów w zakresie bezpieczeństwa i spójności społecznej.

28. Proponuje, aby państwa członkowskie we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi i ze wszystkimi partnerami gospodarczymi i społecznymi podejmowały wysiłki na rzecz ułatwienia imigrantom dostępu do pracy, w ramach kompetencji państw członkowskich, i w celu walki z dyskryminacją na rynku pracy. Państwa członkowskie powinny ich informować o możliwościach i zachęcać ich do zdobywania odpowiednich kwalifikacji do pracy, realizując programy kształcenia ustawicznego, w tym programy o specjalnym przeznaczeniu.

Wielojęzyczność i nauczanie języków obcych jako sposób propagowania dialogu międzykulturowego

29. Uważa, że rozwijanie poczucia przynależności rozpoczyna się w szkole i że można opracować programy przyjmowania i integrowania imigrantów, które będą stanowiły integralną część wszystkich systemów nauczania przedszkolnego, szkolnego i uniwersyteckiego w państwach członkowskich.

30. Jest zdania, że władze lokalne i regionalne powinny zwrócić uwagę na rolę i znaczenie kształcenia jako ważnego instrumentu zwiększania wiedzy o różnorodności.

31. Wzywa do tego, aby przywiązywać większe znaczenie do potencjału kulturowego, językowego i intelektualnego imigrantów, którzy są bardzo ważni dla Unii Europejskiej w zglobalizowanym świecie.

32. Podkreśla znaczenie wspierania nauczania, które skupia się na wzajemnym zrozumieniu. W tym celu należy dostosować programy nauczania szkolnego, tak aby odzwierciedlały wielokulturowe środowisko Unii Europejskiej i zasadę aktywnego wspierania dialogu wielokulturowego.

33. Szczególny nacisk kładzie na nauczanie języków obcych i na rozwój podstaw wielojęzyczności w wieku przedszkolnym. Podkreśla znaczenie dobrej znajomości języka kraju przyjmującego i obszaru, na którym mieszkają imigranci. Proponuje zatem opracowanie odpowiednich środków wsparcia i możliwości uczenia się w szkole oraz, w przypadku imigrantów w innych grupach wiekowych, również poza środowiskiem szkolnym.

34. Zgadza się również z potrzebą zachęcania do dialogu między społecznościami i ugrupowaniami religijnymi oraz innymi podmiotami działającymi na polu kultury. Ludzie w Unii Europejskiej muszą mieć większą wiedzę o krajach UE i krajach trzecich, w tym ich historii i kulturze, oraz lepiej je rozumieć. Imigranci i lokalni mieszkańcy muszą odbierać w trakcie nauczania pozytywny przekaz o Europie — odkrywać wspólne wartości i wspólną historię, interakcje między kulturami, podobieństwa między prawami i obowiązkami społecznymi i politycznymi.

35. Proponuje, aby władze lokalne i regionalne zobowiązały się do wspierania świadomości międzykulturowej wśród pracowników władz lokalnych i regionalnych i innych dostarcycieli usług publicznych i wspierały w tych instytucjach odpowiednią reprezentację pracowników-imigrantów i mniejszości narodowych.

36. Uważa, że władze lokalne i regionalne mogą odegrać ważną rolę przy stwarzaniu środowiska, w którym zagraniczni studenci będą mogli zacieśnić więzi z miastem, w którym studiują, niezależnie od długości pobytu.

Wzmocnienie współpracy z mediami

37. Wzywa władze lokalne i regionalne do kontynuowania, w ścisłej współpracy z mediami lokalnymi, jak również z organizacjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, kampanii informacyjnych na szczeblu lokalnym i regionalnym docierając zwłaszcza do grup znajdujących się w gorszym położeniu i tym samym zapewniając jak najszersze korzystanie z dostępnych możliwości.

38. Uważa, że lokalne media mogą odegrać istotną rolę poprzez jak najbardziej bezstronne informowanie o sytuacji i rzeczywistości wielokulturowych społeczeństw europejskich, a więc z jednej strony mogą zwiększać potencjał dostosowawczy mieszkańców kraju przyjmującego (zwiększając świadomość i wiedzę międzykulturową oraz akceptację dla imigracji), a z drugiej strony mogą zachęcać imigrantów do integracji oraz poszanowania kultury, tradycji, zwyczajów i języków kraju przyjmującego oraz innych państw członkowskich UE.

39. Proponuje docieranie do zainteresowanych stron na poziomie lokalnym i regionalnym poprzez zdecentralizowane imprezy i propagowanie odpowiedniego informowania o nich w mediach regionalnych. Władze lokalne i regionalne powinny podkreślać jasną rolę, jaką mają odegrać media we wspieraniu równości i obopólnego zrozumienia, i cały czas tworzyć warunki korzystne dla wspierania dialogu kulturowego.

40. Zauważa konieczność działania na rzecz utworzenia nowych przestrzeni (różnych form środowiska cyfrowego, specjalnych kawiarni, działań w parkach i na placach) przeznaczonych do dialogu międzykulturowego i proponuje wspieranie zapewniania na szczeblu lokalnym debat, dialogu, nauczania języków obcych, kursów naturalizacyjnych, programów zatrudnienia, kursów dotyczących równych szans, programów antydyskryminacyjnych, jak również systematycznej wymiany i śledzenia doświadczeń, nowych strategii, sukcesów i porażek.

II. ZAŁĄCZNIK**Ad 6**

Program „Międzykulturowe miasta”, zainicjowany przez Radę Europy i Komisję Europejską, obejmuje sieć miast europejskich wspierających dialog międzykulturowy. Jej celem jest wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk między jej członkami w zakresie zatrudnienia, języków, edukacji, kultury, mediów itp.

Ad 23

W państwach członkowskich, które wypróbowały takie sieci usług, działające poprzez komisje lokalne, przetwarzanie wniosków o azyl zostało przyspieszone, a warunki życia osób ubiegających się o azyl uległy poprawie. Ułatwiło to ich integrację ze społecznościami w krajach przyjmujących, co podniosło poziom bezpieczeństwa i jakości życia.

Arco Latino proponuje wspieranie sieci i stowarzyszeń na szczeblu europejskim, co zwiększy wartość współpracy międzyregionalnej i pomoże w koordynacji działań między państwami członkowskimi, które zmagają się z podobnymi wyzwaniem w zakresie imigracji. Tylko taka współpraca umożliwi promowanie skoordynowanych działań na rzecz wspólnego rozwoju z udziałem krajów pochodzenia.

Ad 28

Sieć REVES zaczęła angażować imigrantów do swojej pracy. Wyniki tej współpracy są bardzo pozytywne. Członkowie Europejskiej Sieci Władz Lokalnych i Regionalnych na rzecz Gospodarki Społecznej (REVES) realizują liczne inicjatywy w zakresie dialogu międzykulturowego i integracji uczestniczącej. Obywatele danego kraju trzeciego i inne osoby ze środowiska imigrantów są częściowo zaangażowane nie tylko we wdrażanie, lecz również w opracowywanie tych inicjatyw (które wciąż trwają). Prowadzone są eksperymenty nad wprowadzeniem nowych przestrzeni uczestnictwa i dialogu międzykulturowego. Należą do nich między innymi: a) kawiarnie jako miejsca spotkań dla starszych imigrantów, b) działania na rzecz dialogu międzykulturowego w parku publicznym, co

może się również łączyć z pracą z różnymi grupami młodzieży, które spędzają wolny czas w parku, c) praca nad umiejętnościami i kwalifikacjami imigrantów (w nawiązaniu do projektu „Extracompetenze”), d) organizowanie w szkołach działań, które zbliżą do siebie rodziców różnych narodowości lub e) tworzenie przez imigrantów i lokalnych mieszkańców przedsiębiorstw gospodarki społecznej (np. spółdzielni).

Ad 30

Projekt „Dvojčky” (Bliźniaki), zainicjowany przez radio Regina. Dziennikarze radia poszukują podobieństw i porównują słowackie postacie i tradycje historyczne z postaciami i tradycjami innych państw członkowskich UE.

Ad 32

Na Słowacji są stopniowo wprowadzane ogólnoeuropejskie tradycje kulturowe takie jak „Dzień Sąsiada” czy „Dzień Muzyki Europejskiej”.

Inicjatywa zapoczątkowana przez DG DEVE Komisji Europejskiej, by wysłać urzędników UE jako ambasadorów do szkół w święto Unii Europejskiej 9 maja.

Ad 33

Wśród ludzi młodych i dzieci od najmłodszych lat należy budzić motywację do nauki języków obcych. Nauczanie języków obcych powinno zaczynać się tak wcześnie, jak to możliwe, gdyż w ten sposób nauka przebiega szybciej i może być bardziej wszechstronna. Należy kontynuować naukę języków obcych w szkołach podstawowych i średnich. Proces edukacji musi zapewnić więcej możliwości mówienia w języku obcym w szkole podstawowej i nauki trzeciego języka obcego w szkole średniej. Należy zwiększyć oferowane studentom na uniwersytetach możliwości doskonalenia znajomości języków dzięki poszerzeniu zakresu programu „Uczenie się przez całe życie” mającego na celu propagowanie mobilności studentów i pracowników.

Bruksela, 26 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia Komitetu Regionów „Wspólnotowe ramy prawne Europejskiej infrastruktury badawczej (ERI)” oraz „Wspólne planowanie badań naukowych”

(2009/C 76/02)

KOMITET REGIONÓW

- Uważa, że samorządy lokalne i regionalne odgrywają istotną rolę w europejskiej przestrzeni badawczej (ERA), gdyż przybliżają politykę w tej materii obywatelom oraz znają bliżej realia, w których funkcjonują podmioty działające w tej przestrzeni.
- Popiera wniosek państw członkowskich o ustanowienie wspólnotowych ram prawnych w celu ułatwienia zakładania i skutecznego uruchamiania infrastruktur doskonałości naukowej w Europie, które pobudzałyby badania naukowe i które w ostatecznym rozrachunku przyczyniałyby się do poprawy konkurencyjności Europy wobec krajów trzecich.
- W celu zagwarantowania ponadnarodowego charakteru infrastruktur badawczych proponuje, aby w przypadku, gdyby członkami jednej z nich były regiony lub władze lokalne, były to co najmniej trzy regiony lub władze lokalne należące do różnych państw członkowskich, niezależnie od pochodzenia pozostałych członków danej infrastruktury.
- Nalega, aby w sposób szczególny uwzględnić EUWT jako alternatywny instrument prawny służący zakładaniu infrastruktur badawczych o wymiarze europejskim. Należy zatem jaśniej i wyraźniej do niego nawiązać w motywie 5. i 9. nowego rozporządzenia Rady.
- Podkreśla istotną rolę regionów i gmin jako podmiotów pobudzających wspólne programy badawcze, jako że mają one większy kontakt z lokalnymi realiami, czy to na polu naukowo-technologicznym czy biznesowym, a w związku z tym orientują się co do potrzeb w zakresie współpracy w strategicznych dziedzinach.
- Przykłada duże znaczenie do maksymalizacji oddziaływania na płaszczyźnie lokalnej i regionalnej poprzez zdecentralizowane infrastruktury badawcze. Uważa także, że należy uwzględnić potencjalne wsparcie, jakie może przynieść dla ERI utworzenie wirtualnej sieci infrastruktury w Europie.

Sprawozdawca: Iñaki AGUIRRE ARIZMENDI (ES/ALDE), sekretarz generalny spraw zewnętrznych w rządzie Wspólnoty Autonomicznej Kraju Basków

Dokumenty źródłowe

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI)

COM(2008) 467 wersja ostateczna — 2008/0148 (CNS)

Komunikat Komisji w sprawie: „Wspólne planowanie badań naukowych: Współpraca na rzecz skuteczniejszego sprostania wspólnym wyzwaniom”

COM(2008) 468 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Uważa, że samorządy lokalne i regionalne odgrywają istotną rolę w europejskiej przestrzeni badawczej (ERA), gdyż przybliżają politykę w tej materii obywatelom oraz znają bliżej realia, w których funkcjonują podmioty działające w tej przestrzeni. Z tego względu Komitet twierdzi, że regiony muszą pełnić strategiczną funkcję w inicjatywach podejmowanych w celu wzmocnienia i poszerzenia europejskiej przestrzeni badawczej, a szczególnie w tych, które są związane z tworzeniem solidnych instytucji badawczych w otoczeniu innowacyjnym oraz z podejmowaniem działań w zakresie współpracy w kwestiach badawczych.

2. Wyraża zadowolenie z obydwu przedstawionych inicjatyw i uznaje je za ważny wkład w pogłębianie i poszerzanie europejskiej przestrzeni badawczej. W swej opinii w sprawie „Europejska Przestrzeń Badawcza: Nowe perspektywy”⁽¹⁾ Komitet podkreślał już konieczność przeprowadzenia niezbędnych działań, aby przyspieszyć proces tworzenia tej przestrzeni; są to kroki, które trzeba podjąć, aby przekształcić Europę w najbardziej dynamiczną gospodarkę świata.

3. Nalega, aby traktować samorządy lokalne i regionalne jako podstawowe jednostki zarządzania zarówno w wymiarze terytorialnym, jak i gospodarczym, a także podkreśla kluczową rolę odgrywaną przez regiony i gminy Europy we wdrażaniu odnowionej agendy lizbońskiej, która ma pobudzić konkurencyjność gospodarki europejskiej poprzez strategię ukierunkowaną na innowację.

4. Podkreśla szczególny charakter każdego z regionów europejskich pod względem jego struktury gospodarczej oraz poziomu dojrzałości i wyspecjalizowania zlokalizowanych tam przedsiębiorstw. W związku z tym zwraca uwagę, by w momencie łączenia ze sobą regionów za pomocą środków ustanawianych w celu poprawy konkurencyjności światowej koniecznie uwzględniono ten szczególny charakter. Należy w tym kontekście zapewnić, że właściwości określonych regionów, na przykład ich oddalenie, nie będą powodem wykluczenia ich w momencie, gdy będą wnioskować o utworzenie ERI. A zatem niezbędne będzie przyjęcie środków, które zapewniłyby regionom najbardziej oddalonym dostęp do wirtualnej sieci infrastruktury.

5. Wzywa państwa członkowskie, aby wspólnie z wchodzącymi w ich skład regionami podejmowały skoordynowane decyzje dotyczące polityki w zakresie innowacji, a także środków i narzędzi służących jej pobudzaniu, tak aby efekty osiągnięte dzięki tej polityce mogły sprostać potrzebom występującym na szczeblu lokalnym i regionalnym.

6. Zgadza się z konkluzjami Rady ds. Konkurencyjności⁽²⁾, dotyczącymi poprawy zarządzania europejską przestrzenią badawczą i opartymi na długoterminowej wizji tej przestrzeni, tworzonej wspólnie przez Komisję i państwa członkowskie, we współpracy z grupami interesów i obywatelami. W tym kontekście Komitet z naciskiem podkreśla swoje zdanie, że w zarządzanie europejską przestrzenią badawczą należy włączyć wszystkie zainteresowane podmioty, zwłaszcza środowiska naukowe, już na początkowych etapach opracowywania, przy poszanowaniu zasady pomocniczości i w powiązaniu z innymi kierunkami polityki w dziedzinie edukacji, innowacji i spójności.

7. Wzywa Komisję Europejską i państwa członkowskie do przedsięwzięcia niezbędnych środków umożliwiających skuteczne i pełne włączenie samorządów lokalnych i regionalnych w zarządzanie obiema inicjatywami, które stanowią przedmiot niniejszej opinii.

Wspólnotowe ramy prawne europejskiej infrastruktury badawczej (ERI) — COM(2008) 467 wersja ostateczna

8. Popiera wniosek państw członkowskich o ustanowienie wspólnotowych ram prawnych w celu ułatwienia zakładania i skutecznego uruchamiania infrastruktur doskonałości naukowej w Europie, które pobudzałyby badania naukowe i które w ostatecznym rozrachunku przyczyniałyby się do poprawy konkurencyjności Europy wobec krajów trzecich.

⁽¹⁾ CdR 83/2007 fin.

⁽²⁾ Rada Unii Europejskiej, Bruksela, 30 maja 2008 r. Konkluzje Rady dotyczące rozpoczęcia procesu lublańskiego.

9. Wzywa Komisję, aby określając charakter członków europejskich infrastruktur badawczych oraz stosowane wobec nich kryteria, zaliczyła do pełnoprawnych członków, obok państw członkowskich, krajów trzecich i organizacji międzyrządowych, także regiony. Regiony nie powinny być traktowane jako przedstawiciele państw członkowskich, lecz jako samodzielne jednostki zarządzania, dysponujące odpowiednim potencjałem i zasobami, a także rozwiniętymi systemami naukowo-technologicznymi, które są w stanie odgrywać wraz z innymi podmiotami wiodącą rolę w zakładaniu i uruchamianiu dużych infrastruktur doskonałości naukowej.

10. W celu zagwarantowania ponadnarodowego charakteru infrastruktury badawczych proponuje, aby w przypadku, gdyby członkami jednej z nich były regiony lub władze lokalne, były to co najmniej trzy regiony lub władze lokalne należące do różnych państw członkowskich, niezależnie od pochodzenia pozostałych członków danej infrastruktury.

11. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że europejskie infrastruktury badawcze (ERI) mogą otrzymywać wsparcie finansowe zarówno z programu ramowego w zakresie badań, jak i z funduszy strukturalnych. Komitet sugeruje również, aby korzystać w sposób skoordynowany z innymi, publicznymi lub prywatnymi, źródłami finansowania dostępnych w państwach członkowskich.

12. Proponuje uruchomienie strategicznych mechanizmów koordynacji na szczeblu europejskim, które angażowałyby najistotniejsze grupy interesu, w celu zapewnienia skutecznej realizacji spójnej polityki na rzecz ERI, włączając w to tak ważne sprawy jak ocena inicjatyw i rozwiązywanie problemów związanych z lokalizacją nowych infrastruktur.

13. Zgadza się z Komisją co do potrzeby pobudzania inicjatyw opartych na koordynacji pomiędzy podmiotami w celu ułatwienia wzajemnego poznania i przekazywania informacji, tak aby zwielokrotnić wypływające z nich korzyści dla struktury gospodarczej, naukowej, akademickiej i technologicznej poszczególnych regionów i gmin. W związku z tym wyraża zadowolenie z niedawnego utworzenia przez Komisję Europejską, we współpracy z Europejską Fundacją Nauki, portalu internetowego dotyczącego infrastruktur badawczych.

14. Uwzględni ograniczenia obecnie istniejących form prawnych służących do zakładania europejskich infrastruktur badawczych oraz uznaje potrzebę stworzenia ram prawnych na szczeblu europejskim, na rzecz lepszego funkcjonowania tych infrastruktur oraz faktycznej likwidacji barier i utrudnień w prowadzeniu ponadnarodowych badań naukowych.

15. Przypomina, że istnieją też inne instrumenty uzupełniające ERI na szczeblu międzynarodowym, krajowym i europejskim. Podczas gdy infrastruktury ERI tworzone są w określonym celu, inne struktury, jak np. europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej (EUWT), mają szersze zastosowanie: ułat-

wianie i pobudzanie współpracy terytorialnej w celu zacieśnienia spójności gospodarczej i społecznej na różnych polach. Komitet zaleca zatem, aby ERI były blisko powiązane ze wspomnianą strukturą oraz innymi utworzonymi już instrumentami, aby wyciągnąć z nich wszystkich jak największe korzyści.

16. Nalega, aby w sposób szczególny uwzględnić EUWT jako kolejny instrument prawny służący zakładaniu infrastruktur badawczych o wymiarze europejskim⁽³⁾. Należy zatem jaśniej i wyraźniej do niego nawiązać w motywie 5. i 9. nowego rozporządzenia Rady.

17. Zwraca uwagę na fakt, że europejskie infrastruktury badawcze usytuowane są, głównie ze względów historycznych, w zachodniej części kontynentu; należy zatem tak rozplanować ich ulokowanie, aby było ono równomierne na całym terytorium UE, a jeśli to możliwe, również wśród państw członkowskich. Celem takiego zdecentralizowanego usytuowania obiektów będzie zestawienie korzyści regionalnych z ogólnoeuropejskim zapotrzebowaniem na nowe infrastruktury; efekt ten można wzmocnić dzięki wirtualnej sieci łączącej wszystkie obiekty, ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktur badawczych małych i średnich rozmiarów, które mogą okazać się istotne w kontekście rozwoju wiedzy w dziedzinach o strategicznym znaczeniu, a także dla rozwoju gospodarczego i innowacyjności na szczeblu zainteresowanych władz lokalnych i regionalnych.

18. Z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady ds. Konkurencyjności z 30 maja 2008 r., która wezwała Komisję i państwa członkowskie do rozszerzenia możliwości regionów i gmin w zakresie dostępu do nowoczesnych infrastruktur badawczych oraz ich budowy i uruchamiania. Jako środki, które można podjąć w tym celu, Komitet proponuje:

- powierzenie samorządom lokalnym i regionalnym większej roli podczas opracowywania harmonogramu Europejskiego Forum Strategii ds. Infrastruktur Badawczych (ESFRI) dla europejskich infrastruktur badawczych, a zwłaszcza podczas klasyfikowania według stopnia ważności wybranych projektów spośród zatwierdzonych już 35 kluczowych projektów o znaczeniu europejskim.
- uwzględnienie roli samorządów lokalnych i regionalnych oraz ich zaangażowania w ERI;
- zapewnienie spójnego związku ERI z innymi formami występującymi w Europie na szczeblu krajowym i regionalnym, jak np. z Europejskim Ugrupowaniem Współpracy Terytorialnej;
- ułatwienie, za pomocą odpowiednich ram prawnych, decentralizacji europejskich infrastruktur badawczych, z korzyścią dla wszystkich państw członkowskich, regionów i gmin;
- zagwarantowanie pełnego i skutecznego włączenia samorządów lokalnych i regionalnych w sprawne zarządzanie ERI.

⁽³⁾ Zob. CdR 308/2007 fin, punkt 19.

19. Zwraca uwagę na istotną rolę regionów i gmin w tworzeniu innowacyjnego otoczenia wokół europejskich infrastruktur badawczych, gdyż polityka regionalna ma duże znaczenie zarówno w zakresie przyciągania naukowców, jak i promowania ERI jako ośrodków rozwoju regionalnego. Tym samym infrastruktury te mają potencjał tworzenia znaczących korzyści społeczno-gospodarczych dla związanych z nimi miast i regionów.

20. Pochwala rozwiązanie, że decyzje o europejskich infrastrukturach badawczych ma podejmować Komisja Europejska. Komitet uważa, że dzięki temu postępowanie będzie prostsze i szybsze, niż gdyby każda decyzja dotycząca ERI miała być podejmowana z osobna przez Radę. Aby proces podejmowania decyzji odbywał się przy pełnej przejrzystości i prawowitości, Komitet proponuje doprecyzowanie kryteriów oceny Komisji Europejskiej oraz utworzenie komitetu zarządzającego składającego się z przedstawicieli państw członkowskich lub, w stosownych przypadkach, regionów, władz lokalnych lub regionalnych bądź ich stowarzyszeń; opinia tego komitetu powinna przeważać w decyzjach podejmowanych przez Komisję w sprawie ERI. Ponadto proponuje, aby w państwach ustanowiono odpowiednie mechanizmy koordynacji, dzięki którym opinia każdego państwa w komitecie zarządzającym odzwierciedlałaby opinie wyrażane przez reprezentowane przez to państwo regiony i gminy.

21. Wyraża zadowolenie z usunięcia ograniczeń natury administracyjnej, prawnej i podatkowej w proponowanej w omawianym rozporządzeniu formie prawnej ERI, a mianowicie ze zwolnienia z podatków oraz zapewnienia szybszych i bardziej elastycznych procedur udzielania zamówień publicznych. Zdaniem Komitetu przyczyni się to do uproszczenia procesu zakładania dużych infrastruktur badawczych, a także do większej skuteczności ich działań i osiągniętych wyników.

Komunikat Komisji w sprawie wspólnego planowania badań naukowych — COM(2008) 468 wersja ostateczna

22. Podkreśla istotną rolę regionów i gmin jako podmiotów pobudzających wspólne programy badawcze, jako że mają one większy kontakt z lokalnymi realiami, czy to na polu naukowo-technologicznym czy biznesowym, a w związku z tym orientują się co do potrzeb w zakresie współpracy w strategicznych dziedzinach. Faktycznie, niektóre regiony europejskie już uczestniczą w procesach i z powodzeniem kierują instrumentami służącymi koordynacji i współpracy programów badawczych, takich jak projekty ERA-NET. Komitet Regionów wnioskuje, aby podmiotami inicjującymi umowy o współpracy w ramach wspólnego planowania były nie tylko państwa członkowskie, ale także, a nawet przede wszystkim, regionalne władze publiczne.

23. Wskazuje na potrzebę wprowadzenia do wniosku zapisu, wraz ze stosowną definicją, o skuteczniejszych mechanizmach

koordynacji na rzecz odpowiedniego funkcjonowania umów pomiędzy poszczególnymi regionami i gminami w Europie.

24. Zdaje sobie sprawę z faktycznej potrzeby zainicjowania programu o takich cechach, niemniej jednak uważa, że pożądanym byłoby, aby wprowadzenie tego programu nie stanowiło dodatkowego obciążenia dla państw i regionów; w związku z tym program taki powinna wspierać Komisja, nie tylko w ramach swej funkcji wspomagającej przy umowach, ale także poprzez zobowiązania i środki finansowe, które należy uznać za niezbędny czynnik pobudzający dla programu mogącego wykazać się zadowalającymi wynikami. Komitet przedstawia zatem Komisji propozycję utworzenia w przyszłości specjalnego funduszu na rzecz wspierania tej inicjatywy.

25. Sugeruje, aby przed uruchomieniem nowych programów zarówno Unia, jak i państwa członkowskie odpowiednio zbadały wszystkie możliwości osiągnięcia synergii pomiędzy istniejącymi już ponadnarodowymi kierunkami polityki i instrumentami współpracy, poprzez ustanowienie mechanizmów gwarantujących wyciągnięcie maksymalnych korzyści z funkcjonujących już programów koordynacji, takich jak np. program ERA-NET, otwarta metoda koordynacji, europejskie platformy technologiczne itp.

26. Uznaje znaczenie opracowania inicjatyw opartych na koordynacji i współpracy między podmiotami, które tworzą realia europejskiego sektora B+R+I, w dążeniu do osiągnięcia zawartego w strategii lizbońskiej celu przekształcenia Unii w najbardziej konkurencyjną i dynamiczną gospodarkę na świecie. Proponuje przy tym, żeby koordynacja ta miała charakter oddolny, przy uwzględnieniu zasad zmiennej geometrii i pomocniczości. W związku z tym dobrowolny udział regionów należy uznać za kolejny krok w kierunku zwiększenia zmiennej geometrii.

27. Zgadza się z Komisją co do potrzeby wspólnego podejmowania wyzwań, których charakter wykracza poza zakres krajowy; władze lokalne i regionalne najlepiej znają problemy i słabości, z którymi muszą się zmierzyć, a właśnie połączenie zasobów, osób i wiedzy jest w stanie zwiększyć możliwości znalezienia rozwiązań na najbardziej złożone problemy naukowo-technologiczne.

28. Wnosi, by najważniejsze decyzje dotyczące wspólnego planowania podejmowane były w drodze wspólnych uzgodnień, przy uwzględnieniu znacznej liczby regionów posiadających odnośne kompetencje, a także po skonsultowaniu się ze społecznością naukową i wszelkimi grupami interesu zainteresowanymi każdą z dziedzin.

29. Proponuje aby program ten, ze względu na swój charakter i ducha zmian, był wdrażany w sposób pragmatyczny, elastyczny i szczegółowy, oraz aby regionalne priorytety badawcze zajmowały w nim ważne miejsce.

II. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), motyw wstępny (6)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(...) Infrastruktury badawcze tego typu mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów).	(...) Infrastruktury badawcze tego typu mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów). <u>W tym kontekście podkreśla się znaczenie maksymalizacji oddziaływania na płaszczyźnie lokalnej i regionalnej poprzez zdecentralizowane infrastruktury badawcze, a także potrzebę uwzględnienia potencjalnego wsparcia, jakie może przynieść dla ERI utworzenie wirtualnej sieci infrastruktury w Europie.</u>

Uzasadnienie

Stworzenie infrastruktury na poziomie zdecentralizowanym byłoby korzystne nie tylko dla regionów i gmin, ale miałyby znaczenie także z punktu widzenia samej potrzeby rozwinięcia nowych infrastruktur w Europie, co można by osiągnąć poprzez utworzenie wirtualnej sieci łączącej wszystkie te infrastruktury.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), artykuł 3 lit. c)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
ma do niej rzeczywisty dostęp europejskie środowisko naukowe, w którego skład wchodzi badacze z państw członkowskich i krajów stowarzyszonych na potrzeby wspólnotowego programu badań, rozwoju technologicznego i demonstracji; oraz	ma do niej rzeczywisty dostęp europejskie środowisko naukowe, w którego skład wchodzi badacze z państw członkowskich, <u>regionów i gmin</u> i krajów stowarzyszonych na potrzeby wspólnotowego programu badań, rozwoju technologicznego i demonstracji; oraz

Uzasadnienie

Regiony i gminy pełnią istotną funkcję w europejskiej przestrzeni badawczej, dlatego też powinny aktywnie uczestniczyć we wszystkich związanych z nią inicjatywach, a szczególnie w tych, które wiążą się z tworzeniem solidnych instytucji badawczych w otoczeniu innowacyjnym oraz z podejmowaniem działań w zakresie współpracy w kwestiach badawczych.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), artykuł 4 ust.3, lit. c)

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
techniczno-naukowy opis infrastruktury badawczej, którą stworzy i będzie eksploatować ERI, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, o których mowa w art. 3;	techniczno-naukowy opis infrastruktury badawczej, którą stworzy i będzie eksploatować ERI, <u>oraz sprawozdanie dotyczące konsekwencji społeczno-gospodarczych na poziomie regionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów, o których mowa w art. 3;</u>

Uzasadnienie

Należy uwzględnić zalety i korzyści, jakie pociągnie za sobą na płaszczyźnie lokalnej i regionalnej założenie infrastruktury badawczej, nie tylko w wymiarze naukowym i technologicznym, lecz w kontekście całej społeczności.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), artykuł 6

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(...)	(...)
2. ERI posiada w każdym z państw członkowskich zdolność prawną o najszerszym zakresie przyznawanym osobom prawnym w prawie krajowym tego państwa członkowskiego. ERI może, między innymi, nabywać, być właścicielem i zbywać majątek ruchomy, nieruchomości, własność intelektualną, zawierać umowy i być stroną w postępowaniach sądowych.	2. ERI posiada w każdym z państw członkowskich lub regionów zdolność prawną o najszerszym zakresie przyznawanym osobom prawnym w prawie krajowym tego państwa członkowskiego lub w prawie tego regionu. ERI może, między innymi, nabywać, być właścicielem i zbywać majątek ruchomy, nieruchomości, własność intelektualną, zawierać umowy i być stroną w postępowaniach sądowych.
(...)	(...)
4. Państwa członkowskie dokładają wszelkich starań, aby przyznać ERI jak najszersze zwolnienie z podatków, obok zwolnień, o których mowa w ust. 3, zgodnie z zasadami pomocy państwa.	4. Państwa członkowskie i regiony dokładają wszelkich starań, aby przyznać ERI jak najszersze zwolnienie z podatków, obok zwolnień, o których mowa w ust. 3, zgodnie z zasadami pomocy państwa.

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie poprawki 2.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), artykuł 7 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
ERI posiada statutową siedzibę, która mieści się na terytorium członka ERI będącego państwem członkowskim lub krajem stowarzyszonym na potrzeby wspólnotowego programu badań, rozwoju technologicznego i demonstracji.	ERI posiada statutową siedzibę, która mieści się na terytorium członka ERI będącego państwem członkowskim, regionem lub krajem stowarzyszonym na potrzeby wspólnotowego programu badań, rozwoju technologicznego i demonstracji.

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie poprawki 2.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), artykuł 8

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
1. Członkami ERI mogą być następujące podmioty: (a) państwa członkowskie (b) kraje trzecie; (c) organizacje międzyrządowe.	1. Członkami ERI mogą być następujące podmioty: (a) państwa członkowskie (b) regiony lub gminy (c) kraje trzecie; (d) organizacje międzyrządowe.

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Wśród członków ERI są zawsze co najmniej trzy państwa członkowskie. Do ERI mogą w każdej chwili przystąpić dalsze państwa członkowskie, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach wskazanych w statucie. 3. Państwa członkowskie posiadają wspólnie większość praw głosu w zgromadzeniu członków, o którym mowa w art. 12 lit. a). 4. Każde państwo członkowskie lub kraj trzeci może być reprezentowane lub reprezentowany przez jeden podmiot publiczny lub kilka podmiotów publicznych, w tym regiony, lub przez podmioty prywatne pełniące misję służby publicznej, do celów wykonywania określonych praw i obowiązków przysługujących temu państwu członkowskiemu lub krajowi trzeciemu jako członkowi ERI. (...)	2. Wśród członków ERI są zawsze co najmniej trzy państwa członkowskie lub co najmniej trzy regiony lub gminy należące do różnych państw członkowskich. Do ERI mogą w każdej chwili przystąpić dalsze państwa członkowskie lub regiony, na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach wskazanych w statucie. 3. Państwa członkowskie, regiony lub gminy posiadają wspólnie większość praw głosu w zgromadzeniu członków, o którym mowa w art. 12 lit. a). 4. Każde państwo członkowskie, <u>region, gmina</u> lub kraj trzeci może być reprezentowane lub reprezentowany przez jeden podmiot publiczny lub kilka podmiotów publicznych, w tym regiony <u> bądź gminy</u>, lub przez podmioty prywatne pełniące misję służby publicznej, do celów wykonywania określonych praw i obowiązków przysługujących temu państwu członkowskiemu lub krajowi trzeciemu jako członkowi ERI. (...)

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie poprawki 2.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), artykuł 9

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Statut zawiera co najmniej następujące informacje: (...) h) podstawowe zasady dotyczące: (i) ... (viii)	Statut zawiera co najmniej następujące informacje: (...) h) podstawowe zasady dotyczące: (i) ... (viii) (ix) <u>polityki komunikowania z lokalnymi i regionalnymi władzami publicznymi, grupami interesu i mieszkańcami terenu, gdzie zostanie założona infrastruktura ERI;</u>

Uzasadnienie

Należy uwzględnić rolę ERI jako podmiotu przyczyniającego się do rozpowszechniania wyników działań prowadzonych przez społeczność naukową oraz do ich optymalizacji.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), artykuł 18 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
ERI oraz zainteresowane państwa członkowskie informują Komisję o okolicznościach, które mogą w poważnym stopniu zagrażać realizacji zadania ERI.	ERI oraz zainteresowane <u>regiony lub gminy</u> i państwa członkowskie informują Komisję o okolicznościach, które mogą w poważnym stopniu zagrażać realizacji zadania ERI.

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie poprawki 2.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), artykuł 19

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
Państwa członkowskie ustanawiają odpowiednie przepisy zapewniające skuteczne stosowanie niniejszego rozporządzenia.	Państwa członkowskie, <u>regiony lub gminy</u> ustanawiają odpowiednie przepisy zapewniające skuteczne stosowanie niniejszego rozporządzenia.

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie poprawki 2.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie wspólnotowych ram prawnych europejskiej infrastruktury badawczej (ERI), artykuł 21

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
1. Komisję wspomaga komitet doradczy. 2. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 3 i 7 decyzji Rady 1999/468/WE.	1. Komisję wspomaga komitet doradczy <u>zarządzający składający się z przedstawicieli wszystkich państw członkowskich lub, w stosownych przypadkach, regionów.</u> 2. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 34 i 7 decyzji Rady 1999/468/WE.

Uzasadnienie

Przekształcenie komitetu doradczego w komitet zarządzający oraz zastosowanie takiej procedury zagwarantowałyby obowiązek ze strony Komisji poinformowania Rady o niezgodności decyzji w sprawie wniosku o utworzenie nowej ERI z opinią tego komitetu. Rada, kwalifikowaną większością głosów, mogłaby podjąć odmienną decyzję. Komitet zarządzający powinien składać się z przedstawicieli wszystkich państw członkowskich lub, w stosownych przypadkach, regionów.

Bruksela, 26 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia perspektywiczna Komitetu Regionów „Strategia lizbońska na rzecz wzrostu i zatrudnienia”

(2009/C 76/03)

KOMITET REGIONÓW

- Potwierdza znaczenie, jakie ma europejska strategia zmierzająca do wsparcia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, oparta na innowacji, badaniach i konkurencyjności, zwłaszcza z uwagi na obecny kryzys na rynkach finansowych jego przewidywane konsekwencje dla gospodarki. Strategia ta musi jednocześnie stawać się coraz bardziej zrównoważona zarówno dzięki zachowaniu zasad spójności i solidarności, jak i ochronie środowiska.
- Odnotowuje, że pomimo swego postulowanego dążenia do europejskiego partnerstwa strategia na rzecz wzrostu i zatrudnienia, odnowiona w 2005 r. na wiosennych obradach Rady Europejskiej, nie doprowadziła w pełni do koniecznego zaangażowania podmiotów instytucjonalnych, które odgrywają przewodnią rolę w jej realizacji; podkreśla, że na wiosennym posiedzeniu Rady Europejskiej uznano „rolę szczebla lokalnego i regionalnego w zwiększaniu wzrostu gospodarczego i tworzeniu miejsc pracy”, stwierdzając, że „zwiększona odpowiedzialność za strategię na rzecz wzrostu i zatrudnienia na wszystkich szczeblach administracji doprowadzi do spójniejszego i skuteczniejszego kształtowania polityki”.
- Odnotowuje, że wspomniana niedostateczna odpowiedzialność za strategię na rzecz wzrostu i zatrudnienia sprawia, iż cele strategii lizbońskiej nie przekładają się na zintegrowaną politykę na wszystkich szczeblach władzy, co prowadzi do nie zawsze pozytywnych procesów wykorzystywania zasobów produkcyjnych, finansowych, ludzkich i społecznych służących osiągnięciu celów dotyczących wzrostu gospodarczego i lepszego zatrudnienia.

Sprawozdawca: Flavio DELBONO (IT/ALDE), radny i wiceprzewodniczący regionu Emilia Romagna

KOMITET REGIONÓW

1. Przyjmuje do wiadomości pogłębiającą się różnicę między wzrostem gospodarczym w Europie i w innych regionach świata, szczególnie w związku ze zmianą warunków wywołaną globalizacją rynków.

2. Potwierdza znaczenie, jakie ma europejska strategia zmierzająca do wsparcia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, oparta na innowacji, badaniach i konkurencyjności, zwłaszcza z uwagi na obecny kryzys na rynkach finansowych jego przewidywane konsekwencje dla gospodarki. Strategia ta musi jednocześnie stawać się coraz bardziej zrównoważona zarówno dzięki zachowaniu zasad spójności i solidarności, jak i ochronie środowiska.

3. Odnotowuje, że pomimo swego postulowanego dążenia do europejskiego partnerstwa strategia na rzecz wzrostu i zatrudnienia, odnowiona w 2005 r. na wiosennych obradach Rady Europejskiej, nie doprowadziła w pełni do koniecznego zaangażowania podmiotów instytucjonalnych, które odgrywają przewodnią rolę w jej realizacji; podkreśla, że na wiosennym posiedzeniu Rady Europejskiej uznano „rolę szczebla lokalnego i regionalnego w zwiększaniu wzrostu gospodarczego i tworzeniu miejsc pracy”, stwierdzając, że „zwiększona odpowiedzialność za strategię na rzecz wzrostu i zatrudnienia na wszystkich szczeblach administracji doprowadzi do spójniejszego i skuteczniejszego kształtowania polityki”.

4. Przypomina w szczególności, że w czasie monitoringu przeprowadzonego przez platformę Komitetu odkryto „paradoks lizboński” polegający na tym, że władze lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę w strategii na rzecz wzrostu i zatrudnienia (kształcenie, innowacja, badania na szczeblu lokalnym i regionalnym), lecz w wielu przypadkach ani nie postrzegają swych działań jako części strategii lizbońskiej (brak ekonomii skali czy szerszego zasięgu), ani też większość z nich nie uważa jej za naprawdę przydatną.

5. Wychodzi z założenia, że skuteczne wdrożenie strategii lizbońskiej jest możliwe jedynie, jeżeli dane terytorium jest zdolne wykształcić, przyciągnąć i wykorzystać zasoby ludzkie, elastyczne i wszechstronne kompetencje, dobrze przygotowanych naukowców i wysokiej klasy specjalistów; jeżeli odznacza się modelami zachowań, wartościami, relacjami opartymi na zaufaniu oraz zdolnościami organizacyjnymi, które sprzyjają interakcji i współpracy między podmiotami i przedsiębiorstwami, funkcjonowaniu rynku i jakości życia; jeżeli jest właściwie i odpowiednio wyposażone w infrastrukturę materialną i niematerialną; jeżeli posiada wiarygodne i sprawnie działające instytucje.

6. Odnotowuje, że wspomniana niedostateczna odpowiedzialność za strategię na rzecz wzrostu i zatrudnienia sprawia, iż cele strategii lizbońskiej nie przekładają się na zintegrowaną politykę na wszystkich szczeblach władzy, co prowadzi do nie zawsze pozytywnych procesów wykorzystywania zasobów produkcyjnych, finansowych, ludzkich i społecznych służących

osiągnięciu celów dotyczących wzrostu gospodarczego i lepszego zatrudnienia.

7. Przypomina niedawne uwagi Komitetu Regionów zawarte w niektórych opiniach w sprawie strategii lizbońskiej dotyczące:

- koordynacji programów funduszy strukturalnych i innych odpowiednich programów europejskich, takich jak program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji, siódmy program ramowy na rzecz badań i rozwoju, programy uczenia się przez całe życie, w celu maksymalnego zwiększenia europejskiej wartości dodanej i zaangażowania władz lokalnych oraz regionalnych (rezolucja z 7 lutego 2008 r. przygotowana na wiosenne posiedzenie Rady Europejskiej w 2008 r.);
- nowych możliwości nawiązywania kontaktów między administracją publiczną, uczelniami wyższymi, ośrodkami badawczymi i przedsiębiorstwami (opinia z 18-19 czerwca 2008 r. w sprawie klastrów i polityki dotyczącej klastrów);
- ulepszenia dostępu MŚP do finansowania i udziału w programach wspólnotowych (opinia z 13-14 lutego 2007 r. w sprawie finansowania rozwoju MŚP);
- zintegrowanej realizacji środków politycznych mających na celu aktywne zaangażowanie na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i wspólnotowym (opinia z 18-19 czerwca 2008 r. w sprawie aktywnej integracji);
- ulepszenia i rozwijania europejskich systemów nauczania i szkolenia zawodowego jako kluczowego czynnika konkurencyjnego rozwoju UE w dłuższej perspektywie (opinia z 9-10 kwietnia 2008 r. w sprawie pełnego udziału młodych ludzi w społeczeństwie);
- roli władz lokalnych i regionalnych w realizacji polityki flexicurity (opinia z 6-7 lutego 2008 r. w sprawie flexicurity);
- roli usług socjalnych użyteczności publicznej i ich wkładu do realizacji celów lizbońskich (opinia z 6 grudnia 2006 r. w sprawie komunikatu KE „Realizacja wspólnotowego programu lizbońskiego: Usługi socjalne użyteczności publicznej w Unii Europejskiej”);
- bardziej zintegrowanego jednolitego rynku jako dynamicznego instrumentu europejskiego rozwoju społecznego i wzrostu gospodarczego (opinia z 23 marca 2007 r. w sprawie przyszłości jednolitego rynku i oceny społeczeństwa europejskiego);
- reformowania budżetu, zmieniania Europy (opinia z inicjatywy własnej z 10 kwietnia 2008 r., CdR 16/2008 fin).
- nowych perspektyw tworzenia i konsolidacji europejskiej przestrzeni badawczej (CdR 83/2007 fin);
- wspierania badań i innowacji w regionach UE (CdR 263/2007).

8. Podkreśla zatem potrzebę:
- lepszej koordynacji strategii politycznych na rzecz wzrostu i zatrudnienia na różnych szczeblach zarządzania;
 - zintegrowanej polityki na rzecz wzrostu i zatrudnienia na wszystkich szczeblach (włączonej do wszystkich dziedzin polityki);
 - umów dotyczących wieloszczeblowego zarządzania: umów na piśmie, regularnych konsultacji i regularnej koordynacji programów politycznych między różnymi szczeblami zarządzania.

ZALECENIA DOTYCZĄCE CYKLU ZARZĄDZANIA W LATACH 2008-2010

Uwzględnić obecne partnerstwo między Komisją Europejską a rządami państw członkowskich na rzecz realizacji strategii lizbońskiej.

9. Sugeruje, że powodzenie realizacji strategii wymaga od różnych szczebli władzy wprowadzenia w życie decyzji zawartych w wytycznych Rady Europejskiej obradującej na wiosnę, poprzez przyjęcie przez nie bardziej zintegrowanego podejścia do prac i koordynację programów w odpowiednich obszarach polityki, by zwiększyć skuteczność jej kształtowania. W tym kontekście należy zachęcać do zawierania umów dotyczących wieloszczeblowego zarządzania.

10. Zachęca władze lokalne i regionalne oraz ich stowarzyszenia i sieci (np. Lizbońską Sieć Regionów) w Unii Europejskiej do podejmowania działań wychodzących poza ich kompetencje formalne, by w ramach strategii zapoczątkować konkretną politykę i praktyczne działania w celu ukierunkowania i wsparcia struktury społeczno-gospodarczej w dążeniu do realizacji celów wzrostu i zatrudnienia.

11. Apeluje do rządów krajowych 27 państw członkowskich UE o bardziej aktywne zaangażowanie swych władz lokalnych i regionalnych do realizacji strategii lizbońskiej już od początkowego jej etapu aż po końcowy. Można to osiągnąć:

- Organizując pod kierownictwem krajowych koordynatorów strategii lizbońskiej szereg „krajowych audytów”, we współpracy z samorządami lokalnymi i regionalnymi oraz ich stowarzyszeniami, w celu przeglądu stanu realizacji strategii, wymiany dobrych rozwiązań i oceny potrzeby podejmowania dalszych działań politycznych oraz wskazania obszarów działania, a także instrumentów w zakresie zarządzania, które mogłyby jeszcze zwiększyć udział władz lokalnych i regionalnych w realizacji strategii lizbońskiej. Wyniki tych audytów powinny zostać wykorzystane w krajowych programach reform, które zostaną przekazane Komisji Europejskiej.
- Uznając krajowe sprawozdania z postępów, które każde państwo członkowskie będzie musiało złożyć Komisji Europejskiej do połowy października, za szansę na dokonanie oceny zaangażowania władz lokalnych i regionalnych we wdrażanie strategii lizbońskiej. W tym względzie analiza sprawozdań krajowych przeprowadzana corocznie przez Komitet Regionów wykazała dotychczas sporadyczne zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych. Konieczne jest zatem uwidocznienie tej sytuacji w rocznym sprawozdaniu Komisji.

12. Zwraca się do Komisji Europejskiej o bardziej dogłębny przegląd stanu realizacji strategii w jej rocznym sprawozdaniu, które zostanie opublikowane w grudniu 2008 r., poprzez przeprowadzenie usystematyzowanej analizy każdego kraju pod względem roli i udziału władz lokalnych i regionalnych w zarządzaniu strategią.

13. Apeluje do Rady Europejskiej, która obradować będzie wiosną 2009 r., o zachęcanie do jak najszerszego rozpowszechnienia zintegrowanego kształtowania polityki i narzędzi wieloszczeblowego zarządzania jako stałego elementu opracowywania polityki w całej UE od chwili obecnej do 2010 r. i później.

14. Potwierdza swoje zaangażowanie na rzecz powodzenia strategii zarówno poprzez monitorowanie jej realizacji na szczeblu lokalnym i regionalnym, jak i poprzez aktywne wsparcie dla kontroli krajowych, między innymi za pośrednictwem swych delegacji krajowych.

15. Zwraca się ponadto do Komisji Europejskiej i do instytucji na wszystkich szczeblach o odnowienie zaangażowania na rzecz komunikacji. Z jednej strony chodzi o komunikację z władzami lokalnymi i regionalnymi na temat polityki i programów mających również na celu finansowanie działań i planów zgodnych z celami strategii lizbońskiej, a z drugiej strony o komunikację z obywatelami na temat wpływu, jaki strategia na rzecz wzrostu i zatrudnienia może wywrzeć na życie codzienne, wraz z pobudzaniem głębszej świadomości na temat efektów, jakie może przynieść działanie na szczeblu europejskim.

PERSPEKTYWY PO 2010 r.

16. Ze względu na ciągłe zmiany na szczeblu światowym oraz niepełną realizację strategii lizbońskiej konieczna staje się szeroka refleksja na temat przyszłej roli działań na szczeblu wspólnotowym zmierzających do realizacji celów pobudzenia wzrostu i ulepszenia zatrudnienia.

17. Uznaje szybkie i skoordynowane działanie Unii Europejskiej na rzecz ochrony i regulacji rynków za ważny warunek wzrostu i zatrudnienia.

Komitet Regionów

18. Pragnie, by poprzez praktyczne zaangażowanie wszystkich podmiotów, których działania mają decydujące znaczenie dla osiągnięcia celów, zapoczątkować szeroką refleksję oraz debatę na temat:

- Priorytetów strategii, która jest obecnie zbyt szeroko zakrojona i, co za tym idzie, czasami zbyt niejasna, jeżeli chodzi o cele; wielość celów wymaga jasnego ustalenia priorytetów. Ile celów?
- Najbardziej skutecznych i wydajnych procedur, działań i sposobów zarządzania służących realizacji tych celów, wzięwszy pod uwagę obecne kompetencje różnych szczebli rządu, między innymi w odniesieniu do metod stosowanych w innych programach (np. funduszach strukturalnych czy programie ramowym na rzecz badań i rozwoju). W jaki sposób z powodzeniem je realizować?

- Kosztów strategii i optymalizacji wykorzystania zasobów naturalnych i gospodarczych, przy jednoczesnej ochronie środowiska i klimatu. Na jakie kompromisy można się zgodzić?
- Potrzeby połączenia wzmocnienia działań zmierzających do podniesienia konkurencyjności z zasadniczym celem integracji europejskiej, którym jest wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej jako czynnika pomyślnego rozwoju. W jaki sposób pogodzić konkurencyjność ze spójnością?

Wnosząc swój własny wkład, KR:

19. Podkreśla, że działania w ramach strategii europejskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia powinny skupić się na konkurencyjności opartej na badaniach i innowacji, jako na kluczowym elemencie mogącym umożliwić europejskiemu obszarowi gospodarczemu i handlowemu osiągnięcie rzeczywistej konkurencyjności na szczeblu międzynarodowym, a wewnętrznemu rynkowi pracy pozwolić na przededefiniowanie pod względem ilości i jakości zatrudnienia. Jednocześnie należy kontynuować stosowanie środków na rzecz zwiększania konkurencyjności MŚP i lepszego stanowienia prawa. Wzrost zrównoważony pod względem społecznym i ekologicznym, a także gospodarczym powinien pozostać punktem odniesienia przy określaniu sposobów realizacji celu konkurencyjności.

20. Proponuje, by nie opracowywano już działań wspólnotowych w formie szeroko zakrojonej strategii, lecz jako usystematyzowany całokształt skoordynowanych i zintegrowanych kierunków polityki, między innymi po to, by umożliwić ich większą skuteczność i głębsze oddziaływanie.

21. Podkreśla, że niezbędny jest bardziej znaczący proces decyzyjny na szczeblu wspólnotowym przy opracowywaniu, koordynacji i realizacji kierunków polityki oraz programów, które będą stanowić nową agendę na rzecz konkurencyjności. Jednocześnie trzeba zachować kompetencje państw członkowskich i zasadę pomocniczości. W związku z tym w czasie przeglądu budżetu wspólnotowego należałoby podjąć istotne decyzje sprzyjające polityce na rzecz konkurencyjności zarówno poprzez ocenę przydziału środków pod względem ilościowym, jak i w kontekście ścisłej koordynacji samych kierunków polityki. Tam, gdzie działania przewidują kompetencje państw członkowskich, Unia Europejska i jej państwa członkowskie powinny dysponować skutecznymi instrumentami decyzyjnymi i koordynacyjnymi na różnych szczeblach władzy w celu zagwarantowania powodzenia tychże strategii politycznych.

W związku z tym szczególnie:

22. Podkreśla potrzebę uważnych działań w celu zwiększenia i udoskonalenia inwestycji w dziedzinie badań stosowanych. Wspólny wysiłek wszystkich szczebli władzy powinien mieć na celu pobudzenie i wsparcie licznych MŚP w poszukiwaniu takich sposobów inwestowania, które, chroniąc konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku wewnętrznym, wprowadzałyby je w kontekst międzynarodowy. Inwestycjom publicznym w badania podstawowe muszą towarzyszyć znaczne inwestycje prywatne w badania stosowane nad innowacyjnością produktów, a także procesów.

23. Mając świadomość wagi jednolitego rynku jako koniecznego warunku rzeczywistej i skutecznej strategii na rzecz konkurencyjności, zwraca się o wznowienie zaangażowania na rzecz realizacji wszystkich środków zmierzających do dokończenia prac nad jednolitym rynkiem. Ponadto apeluje o uwypuklenie wymiaru lokalnego i regionalnego tego rynku w celu zagwarantowania większej zdolności konkurencyjnej MŚP poprzez konkurencyjne wykorzystanie różnorodności lokalnej.

24. Przy wdrażaniu strategii na rzecz rzeczywistej i skutecznej konkurencyjności należy zwrócić szczególną uwagę na zmniejszenie liczby wypadków przy pracy.

25. Podkreśla potrzebę europejskiej polityki energetycznej, realizowanej aktywnie w zakresie produkcji, zużycia i dostaw poprzez stopniowe zmniejszanie zależności od dostaw energii z państw trzecich. Polityka ta jest kluczowym elementem wspierania konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw, przede wszystkim MŚP, i zagwarantowania obywatelom możliwości zachowania odpowiedniego standardu życia.

26. Podkreśla potrzebę aktywnego promowania zatrudnienia wśród kobiet, przy użyciu różnych metod i pamiętając o zasadzie, zgodnie z którą środki przyjmowane w tym zakresie powinny być ustalane przez państwa członkowskie lub władze lokalne i regionalne zgodnie z ich kompetencjami. Doświadczenie praktyczne pokazuje, że oferta pracy dla kobiet jest silniej uzależniona od wynagrodzenia netto niż liczba ofert pracy dla mężczyzn, a w wielu sytuacjach pewne rodzaje zachęt dla kobiet mogłyby przyczynić się do wypełnienia istotnej luki, która wciąż — wbrew założeniom strategii lizbońskiej — istnieje w wielu krajach.

27. Wskazuje, że obok zwalczania następstw kurczenia się liczby ludności w wielu regionach występuje pilna potrzeba zajęcia się problemem demograficznym spowodowanym starzeniem się społeczeństwa w Europie, który wymaga nowej prorodzinnej polityki społecznej i uważnej polityki imigracyjnej, świadomej potrzeb ludzkich i społecznych. Nie chodzi przy tym jedynie o politykę imigracyjną dotyczącą osób wysoko wykwalifikowanych, ale ewentualnie także o imigrację niewykwalifikowanej siły roboczej, która może wspierać produkcję MŚP zgodnie z potrzebami poszczególnych państw członkowskich lub władz lokalnych i regionalnych. Globalizacja społeczna i gospodarcza nie pozostawia miejsca na podejście, które często prowadziło do stosowania niezgodnych z przepisami praktyk na rynku pracy.

28. Przypomina o znaczeniu kształcenia naukowego na wysokim poziomie, lecz również kształcenia podstawowego, średniego, zawodowego i wyższego, gdyż otwiera ono ścieżki szkoleniowe umożliwiające zdobycie wysokich kwalifikacji oraz tworzy warunki i możliwości zwiększenia udziału obywateli, również kobiet, w życiu zawodowym i produktywnym. W tym celu należałoby nasilić działania zmierzające do rzeczywistego zmniejszenia liczby osób przedwcześnie kończących naukę.

29. Wobec powyższych uwag Komitet Regionów podkreśla potrzebę zachowania zasadniczych wartości integracji europejskiej jako punktu odniesienia.

30. Zwraca zatem uwagę na znaczenie europejskiego modelu społecznego i europejskiej agendy społecznej, jak również na znaczenie procesu bolońskiego i procesu kopenhaskiego w zakresie edukacji i szkoleń. Pomimo swej różnorodności systemy krajowe mają wspólne podstawy i zasady, które kształtują wspólne rozumienie postępu społecznego, a w ramach tej podzielanej koncepcji postępu coraz większą rolę odgrywają podmioty lokalne, społeczności i grupy lokalne, władze lokalne i regionalne oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

31. Przypomina zaangażowanie na rzecz ochrony środowiska, zarówno poprzez podejmowanie działań o zasięgu lokalnym, jak i globalnym, przede wszystkim w związku z protokołem z Kioto w sprawie zmian klimatycznych. W związku z tym podkreśla znaczenie, jakie dla wymiaru lokalnego i regionalnego ma opracowany przez Komisję „pakiet zrównoważonego rozwoju”, a szczególnie komunikat w sprawie planu działania dotyczącego zrównoważonej polityki przemysłowej jako zintegrowanej strategii, która pomoże gospodarce UE stać się nie tylko bardziej konkurencyjną, lecz również bardziej zrównoważoną pod względem ekologicznym.

32. Przypomina ponadto, że znajomość szczebla terytorialnego jest jednym z najważniejszych aspektów osiągnięcia celów zarysowanych przez strategię lizbońską na szczeblu lokalnym oraz regionalnym i że fundamentalne znaczenie ma zatem doskonalenie wspólnych danych statystycznych oraz zdolności odczytywania wskaźników, co należy realizować również na szczeblu lokalnym i regionalnym.

33. Proponuje realizację strategii po 2010 r. na podstawie ulepszonych zarządzania, które byłoby w stanie ożywić działania europejskie na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrud-

nienia. Chodzi o sposób zarządzania, który pokona trudności związane z obecnymi mechanizmami (otwarta metoda koordynacji, uzgadnianie punktów odniesienia, wskaźniki strukturalne i dodatkowe usprawnienia techniczne).

34. Opierając się na:

- lepiej ocenionych, zróżnicowanych, jasno sformułowanych i ukierunkowanych celach;
- kalendarzu zsynchronizowanym z harmonogramem prac legislacyjnej europejskiej w następnej kadencji (2009-2014);
- wyraźniejszej i długotrwałej mobilizacji instrumentów prawnych i finansowych KE;
- większych zachętach do podejmowania działań przez państwa członkowskie i silniejszym zaangażowaniu krajowych przywódców politycznych;
- czynnej roli władz lokalnych i regionalnych na wszystkich etapach cyklu politycznego (określanie potrzeb, projekty, wdrażanie, monitoring i ocena), władz zdolnych do zintegrowania i dostosowania instytucji lokalnych i regionalnych, różnych kierunków polityki o wpływie terytorialnym oraz celów Unii Europejskiej.

35. Komitet Regionów przyczyni się ponadto do rozważań na ten temat, mając na względzie decyzje, które będą musiały zostać podjęte w sprawie przyszłości polityki europejskiej na rzecz wzrostu i zatrudnienia po 2010 r. W tym celu Komitet rozważy również stosowność utworzenia spośród swych członków wyspecjalizowanej grupy roboczej, otwartej na dialog z innymi instytucjami wspólnotowymi.

Bruksela, 26 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia perspektywiczna Komitetu Regionów „Jak regiony przyczyniają się do osiągnięcia europejskich celów związanych ze zmianami klimatycznymi i energią, ze szczególnym zaakcentowaniem porozumienia między burmistrzami”

(2009/C 76/04)

KOMITET REGIONÓW

- Przypomina instytucjom UE, że lokalne działania mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celu polegającego na zwiększeniu o 20 % efektywności energetycznej. Kluczowa rola regionów i gmin w tym zakresie została już zresztą dostrzeżona przez Komisję Europejską i Parlament Europejski.
- Wskazuje, że dziedziny, w których można osiągnąć znaczące oszczędności energii i ograniczenia emisji CO₂, to transport, mieszkalnictwo, budynki publiczne i publiczna infrastruktura oświetleniowa, które są zarządzane i zapewniane przez władze lokalne i regionalne.
- Jest zdania, że plany działań miast powinny być wpisane w szerszy kontekst regionalnych i krajowych planów działań. Plany regionalne mogłyby służyć jako ogniwo łączące inicjatywy lokalne z działaniami szczebla krajowego, co byłoby gwarancją ich spójności. Ważne jest, aby plany działania ustanawiały konkretne instrumenty umożliwiające ich realizację oraz wyposażyć je w odpowiednie finansowanie.
- Uważa, że należy odnowić Porozumienie między burmistrzami, aby wszystkim władzom szczebla niższego niż krajowy, w tym i władzom regionalnym, jednoznacznie wskazać szansę przyłączenia się do akcji.
- Apeluje o dostosowanie funduszy unijnych w taki sposób, by priorytetowo traktować działania promujące zrównoważone wykorzystywanie energii, oraz o zwiększenie w budżetach regionów udziału wydatków na poprawę efektywności energetycznej w gospodarstwach domowych z 3 do 5 %. Należy niezwłocznie udostępnić kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego tym władzom lokalnym i regionom, które zamierzają inwestować w programy ograniczające zużycie energii, promować wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i ograniczać emisję CO₂.

Sprawozdawca: Kay TWITCHEN (UK/PPE), członek Rady Hrabstwa Essex

ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Najważniejsze przesłania

1. Z zadowoleniem przyjmuje zaproszenie Komisji Europejskiej do podzielenia się komentarzami na temat roli regionów w Porozumieniu między burmistrzami.
2. Podkreśla, iż obywatele mają prawo wiedzieć, co robią wybrane przez nich władze, aby zadbać o zachowanie środowiska dla przyszłych pokoleń.
3. Podkreśla, że Porozumienie to jest świetną okazją dla burmistrzów do zaangażowania obywateli w podejmowane wspólnie zdecydowane akcje na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu, a jednocześnie sposobem na unaocznienie prawdziwego przywództwa Unii Europejskiej w tej dziedzinie.
4. Przypomina instytucjom UE, że lokalne działania są czynnikiem warunkującym zmiany w zachowaniu jednostek, co ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celu polegającego na zwiększeniu o 20 % efektywności energetycznej. Kluczowa rola regionów i gmin w tym zakresie została już zresztą dostrzeżona przez Komisję Europejską ⁽¹⁾ i Parlament Europejski ⁽²⁾.
5. Zauważa, że porozumienie między burmistrzami, poprzez promowanie zrównoważonej i racjonalnie wykorzystywanej energii, może zachęcić miasta i regiony do wprowadzenia zmian, aby przed konsekwencjami wysokich cen energii i przed ubóstwem energetycznym chronić ich najbardziej narażonych mieszkańców, zwłaszcza tych o niskich i nierosnących dochodach. Przy tym należy jednak podjąć kroki pozwalające z jednej strony uniknąć subwencjonowania zużycia energii, a jednocześnie umożliwiające wprowadzenie silnych zachęt do poprawy efektywności energetycznej oraz możliwie daleko idącego zmniejszenia zużycia energii.
6. Zwraca uwagę, że władze regionalne i lokalne rozpoczęły już działania i inicjatywy na rzecz celów unijnej polityki zwalczania zmian klimatu, zdecydowanie i z rozmachem obejmując przewodnictwo w zwiększaniu efektywności energetycznej dla dobra swych obywateli i środowiska naturalnego. Porozumienie burmistrzów jest, razem z podobnymi inicjatywami krajowymi i międzynarodowymi, silnym bodźcem, aby tym działaniom nadać nowego impetu.
7. Przyjmuje z zadowoleniem nowo stworzoną możliwość uwzględniania wcześniejszych osiągnięć gmin w zakresie efektywności energetycznej lub oszczędności energii oraz wzywa wiodące gminy do aktywnego udziału w porozumieniu oraz prezentowania swoich projektów.

⁽¹⁾ Andris PIEBALGS: „Faktem jest, że wiele spośród najbardziej innowacyjnych pomysłów i projektów zwalczania globalnego ocieplenia zawdzięczamy regionom i miastom”, kwietniowe forum Komitetu Regionów.

⁽²⁾ Sprawozdanie Parlamentu Europejskiego w sprawie planu działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii: sposoby wykorzystania potencjału (2007/2106(INI)); „podkreśla rolę lokalnych i regionalnych agencji ds. energii w skutecznym wdrażaniu środków na rzecz wydajności energetycznej”.

8. Z zadowoleniem przyjmuje udany start porozumienia oraz zdecydowany odzew polityczny ze strony europejskich gmin, które zobowiązały się do ograniczenia zużycia energii o ponad 20 %. Jednak jeśli uczestnikami porozumienia będą tylko duże miasta, cała akcja może mieć znaczenie li tylko symboliczne. Dlatego teraz trzeba zaangażować władze szczebla niższego niż krajowy, gminy i regiony, w zależności od wewnętrznej struktury każdego państwa członkowskiego, aby liczniej przyłączały się do porozumienia, lub też zwiększyć liczbę partnerów, którzy w inny sposób praktycznie angażują się w realizację podobnego celu. Niewielkie gminy należy informować o możliwości przyłączenia się do regionalnych sieci.

9. Wzywa więc władze szczebla regionalnego i lokalnego, aby stały się równym partnerem w ramach porozumienia, niezbędnym dla pomyślnej realizacji celów unijnej polityki ochrony klimatu.

10. Z zadowoleniem przyjmuje postępy w prawodawstwie dzięki pakietowi energetyczno-klimatycznemu, które zwiększają pewność prawną oraz stanowią podstawę dla działań w ramach Porozumienia między burmistrzami. Niemniej na poziomie unijnym potrzebna jest większa aktywność, by skonkretyzować zobowiązania państw członkowskich do ograniczenia o 20 % zużycia energii.

11. Ubolewa, że w pakiecie energetyczno-klimatycznym na rok 2008 nie udało się zawrzeć wiążącego celu dotyczącego efektywności energetycznej, który jest brakującym ogniwem w działaniach na rzecz niezbędnych ograniczeń w emisji dwutlenku węgla.

12. Podkreśla, że bez ramowego określenia celów dla szczebla unijnego, krajowego, regionalnego i lokalnego, samo porozumienie nie wystarczy, aby zmniejszyć emisje o co najmniej 20 %, do czego zobowiązują się sygnatariusze. Ważne jest, aby zaangażować władze lokalne i regionalne w opracowanie celów energetycznych i klimatycznych, ustanowić konkretne instrumenty umożliwiające ich realizację oraz wypoasażyć je w odpowiednie finansowanie.

Odniesienie do roli władz regionalnych

13. Przypomina przesłania wcześniejszych, przyjętych przez KR, opinii w tej sprawie ⁽³⁾. Regiony, podobnie jak miasta, są kluczowymi aktorami w dziedzinie energetyki, odpowiedzialnymi za szereg zagadnień związanych z planowaniem, udzieleniem zezwoleń, inwestycjami, zamówieniami publicznymi, produkcją i eksploatacją. Dziedziny, w których można osiągnąć znaczące oszczędności energii i ograniczenia emisji CO₂, to transport, mieszkalnictwo, budynki publiczne i publiczna infrastruktura oświetleniowa, które są zarządzane i zapewniane przez władze lokalne i regionalne.

⁽³⁾ Opinia Komitetu Regionów w sprawie: „Ograniczenie globalnego ocieplenia do 2 °C” oraz „Uwzględnienie działalności lotniczej w systemie handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie”, DEVE-IV-015.

14. Podkreśla wpływ, jaki na zmniejszenie emisji i obniżenie zużycia energii wywrze ogólny cel ograniczenia zużycia zarówno dóbr konsumpcyjnych, jak i zasobów naturalnych, takich jak woda. Na poziomie regionów można w wielu wypadkach w większym stopniu wpływać na zmianę zachowań niż poprzez akcje pojedynczych władz lokalnych. Dlatego też regiony są na właściwym miejscu, by oddziaływać na postawy obywateli, ponieważ ich inicjatywy obejmują zarówno miasta, jak i obszary wiejskie.

15. Popiera zatem silne zaangażowanie regionów oraz ma nadzieję, że właściwe organy regionalne motywować będą liczne gminy na swoim terenie do przystąpienia do porozumienia.

16. Jest zdania, że plany działań miast powinny być wpisane w szerszy kontekst regionalnych i krajowych planów działań. Plany regionalne mogłyby służyć jako ogniwo łączące inicjatywy lokalne z działaniami szczebla krajowego, co byłoby gwarancją ich spójności. Ważne jest, aby plany działania ustanawiały konkretne instrumenty finansowe, techniczne i prawne, jak również narzędzia oceny i instrumenty w zakresie zasobów ludzkich oraz harmonogram, które umożliwiłyby realizację wspomnianych celów.

17. Przypomina, że istnieją głębokie różnice między regionami i że określone systemy, sektory i regiony mogą szczególnie dotkliwie odczuwać skutki zmian klimatycznych. Przypomina również, że zdolności dostosowawcze, nierównomiernie rozłożone pomiędzy różne sektory i regiony, są ściśle powiązane z rozwojem społeczno-gospodarczym. W tym kontekście regiony i władze lokalne odgrywają istotną rolę.

18. Z zadowoleniem przyjmuje element benchmarkingu zawarty w porozumieniu i pragnie zaakcentować przewodnią rolę, jaką regiony mogłyby odegrać we wskazaniu potencjału dla lokalnych inicjatyw, dzieląc się sprawdzonymi rozwiązaniami, wyznaczając partnerów dla projektów, udzielając wsparcia finansowego, śledząc postępy i promując sukcesy. Aby zwiększyć oddziaływanie i stworzyć szanse na partnerstwa, lokalne inicjatywy powinny być elementem skoordynowanych działań regionalnych bądź krajowych. Ponadto należy zapewnić im możliwość stawiania sobie ambitnych celów przewyższających te zawarte w programach krajowych.

19. Jest świadom, że istotnym czynnikiem decydującym o powodzeniu lub porażce porozumienia będzie skala zawartych partnerstw na rzecz działań. Dla zapewnienia skuteczności partnerstwa te powinny mieć taki zakres, by wywierać odpowiedni wpływ, ale jednocześnie być na tyle małe, by pozostać własnością lokalną. Jeśli chodzi o efektywność energetyczną, promowanie odnawialnych źródeł energii i ograniczanie emisji CO₂, duże miasta są w stanie osiągać korzyści skali, zaś w mniejszych gminach i na wsiach to regiony mogą zapewnić pomoc.

20. Przypomina Komisji, że regiony i miasta, jako duzi dostawcy ciepła i elektryczności, m.in. poprzez układy do skojarzonego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej oraz technologie przetwarzania odpadów komunalnych, takie jak energia z odpadów (*energy from waste*), rozkład beztlenowy (*anaerobic digestion*) oraz wytwarzanie stałych paliw wtórnych (*solid recovered*

fuels), odgrywają ważną rolę w oddziaływaniu na rynki energii, a także zachęca do rozwoju energii ze źródeł odnawialnych oraz alternatywnych źródeł energii, charakteryzujących się niską emisją gazów cieplarnianych.

21. Należy więc odnowić Porozumienie między burmistrzami, aby wszystkim władzom szczebla niższego niż krajowy, w tym i władzom regionalnym, jednoznacznie wskazać szansę przyłączenia się do akcji, tak by zapewnić jej maksymalny zasięg terytorialny obejmujący także obszary wiejskie, dla których poprawa efektywności energetycznej, promowanie odnawialnych źródeł energii i ograniczanie emisji CO₂ są znacznym wyzwaniem. Porozumienie powinno zostać skoordynowane z krajowymi inicjatywami odpowiadających jej założeniami.

Odnośnie do wyzwań stojących przed Porozumieniem między burmistrzami

22. Ponownie zapewnia o swym wsparciu dla celów porozumienia oraz skali jego działań, obejmujących ograniczenie popytu na energię i zużycia energii, zapewnienia trwałych i bezpiecznych dostaw energii poprzez promowanie odnawialnych jej źródeł oraz zwiększenie efektywności energetycznej produktów.

23. Z naciskiem podkreśla, że redukcja emisji to długoterminowe działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz że w związku z tym do celów dodano kryteria jakościowe, aby zagwarantować ich trwałość.

24. Podkreśla, że warunkiem trwałego oddziaływania porozumienia jest jego mocne włączenie w strukturę podpisujących je władz, co uchroni przyjęte zobowiązania i cele przed przyszłymi trudnościami lub przed obniżeniem poprzeczki po ewentualnych zmianach w przewodnictwie politycznym lub w strukturze administracyjnej lub terytorialnej.

25. Podkreśla, że krótkoterminowe presje budżetowe są nie lada sprawdzianem dla regionów i miast podejmujących średnio-, a nawet długoterminowe inwestycje i decyzje strategiczne, aby poprawić swą efektywność energetyczną, promować wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i ograniczać emisję CO₂. Należy więc uwzględnić to w krajowych ocenach osiągniętych celów.

26. Nadmienia, że nie ma jednej, obowiązującej we wszystkich państwach członkowskich UE definicji burmistrza ani regionu, zatem tytuł porozumienia oraz jego przewidziany zakres w żadnym wypadku nie wyklucza innych organów ani nie broni im przyłączenia do Porozumienia między burmistrzami.

27. Podkreśla różnicowanie postępów w ograniczaniu emisji CO₂ oraz zużycia energii w UE w ciągu ostatnich lat, co sprawia, że niektórzy liderzy postępu podejmują już bardziej ambitne wyzwania. Trzeba wziąć pod uwagę różne nasilenie zużycia i wytwarzania energii oraz związaną z tym intensywność emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz w poszczególnych państwach członkowskich, a zwłaszcza różnice pomiędzy miastami a obszarami wiejskimi.

Dalsze propozycje odnośnie do Porozumienia między burmistrzami

28. Apeluje o wsparcie przy opracowywaniu wytycznych dla ograniczenia emisji, jak również o jasne wskazówki, jak będzie przebiegać sprawozdawczość i pomiary. Jest to zasadniczy wymóg dla właściwego porównania i oceny postępów.

29. Sugeruje, by w ocenie postępów zawarto zarówno przykłady nieudanych działań, jak i osiągnięć, aby uniknąć powtórzenia błędów. Przykłady te powinny mieć bezpośrednie zastosowanie, a w tym celu niezbędne byłoby uściślenie inicjatyw, wraz z odnośnymi środkami budżetowymi. Unia Europejska powinna też skorzystać z konkluzji sformułowanych w Stanach Zjednoczonych na konferencji burmistrzów oraz w ramach regionalnej inicjatywy stanów północno-wschodniego i środkowego wybrzeża Atlantyku na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

30. Zwraca uwagę, że wiele miast należy do regionalnych lub krajowych sieci, które opracowały już swoje metody i systemy księgowe. Można by rozważyć korzystanie z nich w ramach porozumienia przy jednoczesnej harmonizacji sprawozdawczości i instrumentów pomiarowych w perspektywie średnio-terminowej. Dzięki temu uniknięto by tworzenia od nowa istniejących już metod oraz zachęcono by do szerszego uczestnictwa w porozumieniu. Celem powinno być przystąpienie większości gmin zrzeszonych w istniejących już sieciach do Porozumienia między burmistrzami.

31. Radzi, by harmonogram porozumienia umożliwił sprawdzian doskonałości, a inicjatywy uznane za najlepsze były rozpowszechniane we wszystkich państwach członkowskich jeszcze przed opracowywanymi planami działań. W ten sposób owe wzorcowe rozwiązania zostaną wykorzystane w przygotowywanych przez miasta i regiony planach działań.

Odnośnie do wyzwań związanych z unijnymi celami efektywności energetycznej

32. Podkreśla znaczenie szerszego kontekstu europejskiego i krajowego dla powodzenia lokalnych inicjatyw, a zwłaszcza zaniechanie przez Komisję aktualizacji planu działania z 2006 r. na rzecz racjonalizacji zużycia energii. Aktualizacja ta będzie konieczna, aby państwom członkowskim i ich regionom dać bodziec do zwiększenia oszczędności powyżej ustalonego przez UE celu 20 %.

33. Ponawia apel z czerwcowego posiedzenia Rady Europejskiej do Komisji i państw członkowskich, by przyspieszyć wdrożenie planu i wziąć pod uwagę jego przegląd.

34. Wzywa do ustanowienia bezpośredniego powiązania pomiędzy planami działań państw członkowskich w zakresie energetyki a tego typu planami na szczeblu regionów, ponieważ plany regionalne stanowią niezbędny pomost pomiędzy krajowymi i miejskimi strategiami na rzecz zrównoważonego rozwoju. Ważne jest, aby zaangażować władze lokalne i regionalne w opracowanie celów energetycznych i klimatycznych, ustanowić konkretne instrumenty umożliwiające ich realizację oraz wyposażyć je w odpowiednie finansowanie.

35. Apeluje o dostosowanie funduszy unijnych w taki sposób, by priorytetowo traktować działania promujące zrównoważone wykorzystywanie energii, oraz o zwiększenie w budżetach regionów udziału wydatków na poprawę efektywności energetycznej w gospodarstwach domowych z 3 do 5 %. Należy niezwłocznie udostępnić kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego tym władzom lokalnym i regionom, które zamierzają inwestować w programy ograniczające zużycie energii, promować wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i ograniczać emisje CO₂.

36. Proponuje w związku z tym, aby w średniookresowym przeglądzie unijnych programów finansowych rozważyć, jakie modyfikacje należałoby wprowadzić w szerokiej gamie programów, by wesprzeć racjonalizację zużycia energii, propagowanie odnawialnych źródeł energii i ograniczanie emisji CO₂ oraz poprawić dostęp regionów i miast do programów na rzecz efektywności energetycznej. Przykładowo ewentualne zmiany, w połączeniu ze zwiększeniem środków z funduszy regionalnych i Funduszu Spójności na rzecz wsparcia efektywności energetycznej w gospodarstwach domowych, powinny obejmować wzrost inwestycji w urynkowanie nowych technologii objętych choćby 7. programem ramowym. Przegląd prawa w dziedzinie pomocy państwa także mógłby okazać się potrzebny, by umożliwić zastosowanie środków w zakresie przemian przemysłowych i przetwarzania energii.

37. Zachęca Komisję do dalszego, przyspieszonego opracowywania środków, które pomogłyby miastom i regionom dokonać przemian w zachowaniach ich mieszkańców, np. poprzez promowanie i klasyfikację produktów energooszczędnych.

38. Jest przekonany, że nadanie wiążącego charakteru celowi 20-procentowej oszczędności w zużyciu energii oraz uwzględnienie tego w unijnym planie działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii, jak i zalecenie państwom członkowskim ujęcia tego wymogu w ich krajowych planach działań byłoby znacznym wsparciem dla regionów i miast w wysiłkach zmierzających do osiągnięcia, a nawet przekroczenia tego celu.

Bruksela, 26 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia Komitetu Regionów „Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Europie”

(2009/C 76/05)

KOMITET REGIONÓW

- Zauważa, że istnieją obecnie znaczne różnice między państwami członkowskimi pod względem sposobu organizacji wolontariatu oraz że w dużej mierze brak jest danych statystycznych i solidnych badań dotyczących wolontariatu.
- Apeluje do Komisji Europejskiej, by wspierała działania promujące współpracę między organizacjami wolontariackimi poprzez utworzenie nie tylko europejskiego portalu dla młodych wolontariuszy, ale także bazy danych oferującej przegląd wzorcowych rozwiązań, projektów, możliwości i informacji. Komisja powinna przy tym korzystać z danych krajowych, regionalnych i lokalnych i odsyłać do nich, tak by podawać informacje jak najbliższe młodym ludziom.
- W pełni popiera inicjatywę Parlamentu Europejskiego i innych podmiotów, by rok 2011 był Europejskim Rokiem Wolontariatu, i wyraża gotowość aktywnego włączenia się w jej realizację. W trakcie tego roku powinno się zwrócić szczególną uwagę na kwestie młodzieży i włączenia do życia w społeczeństwie.
- Wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze lokalne i regionalne, by poczyniły większe starania na rzecz włączania wolontariatu do systemu edukacji, tak by młodzi ludzie już na wczesnym etapie mieli styczność z działalnością wolontariacką i postrzegali ją jako normalny wkład w życie społeczne. Działania w ramach wolontariatu mogłyby stanowić element programu nauczania.
- Uważa, że wolontariat to szczególnie cenna szansa na mobilność dla młodzieży. W szczególności młodzi ludzie w sytuacji mniej uprzywilejowanej, którzy chcieliby się zaangażować w działalność wolontariacką i którzy w przeciwnym przypadku odnosiliby mniejsze lub nie mieliby żadnych korzyści z możliwości w zakresie mobilności, potrzebują różnego rodzaju pomocy. W tym kontekście bardzo przydatne będzie wsparcie ukierunkowane na szkolenie i mobilność instruktorów społeczno-oświatowych specjalizujących się w pracy z młodzieżą oraz liderów grup młodzieżowych. Trzeba przy tym wykorzystać możliwości władz lokalnych i regionalnych, by lepiej dotrzeć do tej grupy społecznej.

Sprawozdawca: Rinda DEN BESTEN (NL/PSE), radna gminy Utrecht

Dokument źródłowy

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Europie

COM(2008) 424 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Zauważa, że istnieją obecnie znaczne różnice między państwami członkowskimi pod względem sposobu organizacji wolontariatu oraz że w dużej mierze brak jest danych statystycznych i solidnych badań dotyczących wolontariatu. Ponieważ ujednoczenie prawa i uregulowań nie jest możliwe ani pożądane, Komitet proponuje, by stopniowo dążyć do jednej wizji. Pierwszy etap obejmowałby przeprowadzenie rzetelnych badań nad różnymi systemami i prawodawstwem poszczególnych państw członkowskich w zakresie wolontariatu, nad oczekiwaniami (potencjalnych) młodych wolontariuszy oraz przeszkodami, jakie napotykają, gdy chcą zajmować się wolontariatem w kontekście transgranicznym, a także nad tym, co daje wolontariat młodym wolontariuszom oraz regionom, z których pochodzą i do których przybywają. Takie dane pomogą w osiągnięciu postępów w dyskusji oraz stworzeniu nowej strategii, która byłaby dobrze dostosowana do rzeczywistości działalności wolontariackiej młodych ludzi.

2. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą promowania mobilności młodych wolontariuszy w Europie.

3. Docenia kreatywność Komisji Europejskiej w jej poszukiwaniach sposobu ułatwienia młodym ludziom podejmowania działalności wolontariackiej w innym kraju europejskim, ale obawia się, że interoperacyjność krajowych uregulowań wolontariatu nie jest właściwym rozwiązaniem z uwagi na zróżnicowanie metod organizacji wolontariatu w poszczególnych krajach. Z tego względu opowiada się za tym, by wspierać współpracę między organizacjami wolontariackimi (niezależnie od tego czy są to organizacje społeczne czy organy publiczne) w państwach UE i pomiędzy nimi oraz by zachęcać państwa członkowskie do stymulowania transgranicznych projektów w zakresie wolontariatu.

4. Apeluje do Komisji Europejskiej, by wspierała działania promujące współpracę między organizacjami wolontariackimi poprzez utworzenie nie tylko europejskiego portalu dla młodych wolontariuszy, ale także bazy danych oferującej przegląd wzorcowych rozwiązań, projektów, możliwości i informacji. Komisja powinna przy tym korzystać z danych krajowych, regionalnych i lokalnych i odsyłać do nich, tak by podawać informacje jak najbliższe młodym ludziom.

5. Podkreśla rolę władz lokalnych i regionalnych w odniesieniu do wolontariatu, a w szczególności udziału w nim młodych ludzi z grup znajdujących się w trudnej sytuacji. Wolontariat może dla tych ludzi stanowić drogę do integracji społecznej, a z uwagi na fakt, że w wielu państwach członkow-

skich władze lokalne i regionalne są bezpośrednio odpowiedzialne za politykę dotyczącą młodzieży i posiadają dużą wiedzę i doświadczenie w tej dziedzinie, stanowią one właśnie ten szczebel, na którym zazwyczaj tworzy się innowacyjne i twórcze rozwiązania oraz zawiązuje się ważne partnerstwo. Ponadto władze lokalne i regionalne odgrywają istotną rolę w motywowaniu młodych ludzi, jako że są najbliższą organizacją, które przyjmują wolontariuszy, i mogą je zachęcać do zaangażowania się w wymianę młodych wolontariuszy.

6. Apeluje do państw członkowskich o przyznanie odpowiedniego finansowania władzom lokalnym i regionalnym na realizację wspólnotowych celów dotyczących działań młodzieży w ramach wolontariatu oraz zachęca państwa członkowskie do korzystania z funduszy i programów UE (takich jak Europejski Fundusz Społeczny i program „Młodzież w działaniu”), aby podnieść jakość międzynarodowych projektów w zakresie wolontariatu poprzez zapewnienie wsparcia i doradztwa krajowym, regionalnym i lokalnym organizacjom wolontariackim. Takie wsparcie ma na celu pomoc organizacjom w nawiązywaniu międzynarodowych kontaktów, w rozwijaniu specyficznych kompetencji potrzebnych, aby przyjmować młodych ludzi z innych krajów, oraz w realizacji międzynarodowych projektów.

7. Zaleca, by władze lokalne i regionalne zaangażowały się w rozwój infrastruktury z myślą o wspieraniu działalności wolontariackiej, nie naruszając przy tym jej autonomii. Tworzenie lokalnych i regionalnych ośrodków wolontariatu może na przykład pomóc przy promowaniu wolontariatu, rozpowszechnianiu informacji, motywowaniu młodych ludzi do wolontariatu transgranicznego oraz ocenie jakości i skuteczności działalności wolontariackiej.

8. Ubolewa nad tym, że nadal istnieją społeczno-gospodarcze i administracyjne przeszkody utrudniające mobilność młodych wolontariuszy i proponuje wyjście z inicjatywą dokonania spisu tych przeszkód w ramach szerszych badań nad wolontariatem (o których mowa w punkcie 1 niniejszej opinii). Jeśli chodzi o brak danych na temat wolontariatu, Komitet apeluje również do państw członkowskich, by przed 2011 r. przedstawiły wyniki tych szeroko zakrojonych badań, tak by można było dostosować politykę dotyczącą wolontariatu.

9. W pełni popiera inicjatywę Parlamentu Europejskiego i innych podmiotów, by rok 2011 był Europejskim Rokiem Wolontariatu, i wyraża gotowość aktywnego włączenia się w jej realizację. W trakcie tego roku powinno się zwrócić szczególną uwagę na kwestie młodzieży i włączenia do życia w społeczeństwie.

10. Chciałby zdecydowanie podkreślić znaczenie usuwania barier językowych w Europie dzięki zachęcaniu wolontariuszy do nauki języków.

11. Zwraca uwagę na to, że wolontariat trzeba definiować szerzej niż ma to miejsce w omawianym wniosku. Wolontariat może oznaczać działanie zarówno w pełnym, jak i niepełnym wymiarze godzin, przez dłuższy lub krótszy okres czasu, działalność nieodpłatną lub z zapewnionym kieszonkowym i/lub zwrotem kosztów, obejmującą lub nie wniesienie przez wolontariusza własnego wkładu w zależności od grupy docelowej i okoliczności.

12. Podkreśla znaczenie uznawania kompetencji nabytych w ramach wolontariatu, tak mogły one być wykorzystywane później w pracy lub w ramach edukacji. Wolontariat jest przecież ważną formą uczenia się pozaformalnego i wnosi wkład w rozwój młodych ludzi i w dostępność kształcenia dla nich. Dlatego też szkoły, ale także organizacje społeczne i przedsiębiorstwa mogłyby odgrywać (większą) rolę w uznawaniu kompetencji zdobytych w ramach wolontariatu oraz wprowa-

dzaniu w życie istniejących obecnie i służących temu celowi instrumentów, takich jak Europass i Youthpass.

13. Wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze lokalne i regionalne, by poczyniły większe starania na rzecz włączania wolontariatu do systemu edukacji, tak by młodzi ludzie już na wczesnym etapie mieli styczność z działalnością wolontariacką i postrzegali ją jako normalny wkład w życie społeczne. Działania w ramach wolontariatu mogłyby stanowić element programu nauczania.

14. Uznaje za bardzo ważne, by znaleźć właściwą równowagę, jeśli chodzi o wartość dodaną wolontariatu dla młodych ludzi i dla społeczeństwa (we wszystkich jego aspektach). Interes i rozwój młodych ludzi są zawsze najważniejsze, a korzyści dla społeczeństwa powinny wypływać z aktywniejszego udziału i zaangażowania młodych ludzi w życie społeczne.

15. Wyraża uznanie dla wolontariatu europejskiego (EVS) i ma nadzieję, że będzie się on dalej rozwijał w przyszłości, tak aby jak największa liczba młodych ludzi miała możliwość zaangażowania się w transgraniczną działalność wolontariacką.

II. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Motyw 7

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
7. W całej Europie odnotowuje się bardzo wiele różnych działań na zasadzie wolontariatu organizowanych przez społeczeństwo obywatelskie lub organy władzy publicznej i działania takie należy chronić, rozwijać oraz nadawać im interoperacyjny charakter.	7. W całej Europie odnotowuje się bardzo wiele różnych działań na zasadzie wolontariatu organizowanych przez społeczeństwo obywatelskie lub organy władzy publicznej i działania takie należy chronić; i rozwijać, <u>a także trzeba stymulować współpracę między organizacjami wolontariatu, oraz nadawać im interoperacyjny charakter.</u>

Uzasadnienie

Idea interoperacyjności wymaga zbyt wielu wyjaśnień i trudno jest ją dostosować do systemu wolontariatu istniejącego w niektórych państwach. Harmonizacja i centralizacja wolontariatu nie jest celem wniosku Komisji Europejskiej, a wspomniane w tym motywie nadanie interoperacyjnego charakteru działaniom na zasadzie wolontariatu można tak zinterpretować. Pożądane jest natomiast, by młodzi ludzie mogli — jeśli chcą — pracować jako wolontariusze w innym kraju UE i dzięki stymulowaniu współpracy między organizacjami wolontariackimi powinno to stać się łatwiejsze niż obecnie.

Poprawka 2

Motyw 13

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
13. Pomimo tych wysiłków nadal występują przeszkody utrudniające transgraniczną mobilność młodych wolontariuszy w Europie, w związku z czym podstawowym celem niniejszego zalecenia jest zapewnienie państwom członkowskim ram ukierunkowanych na zacieśnienie współpracy, bez uszczerbku dla zróżnicowania ich systemów krajowych.	13. Pomimo tych wysiłków nadal występują przeszkody utrudniające transgraniczną mobilność młodych wolontariuszy w Europie, w związku z czym podstawowym celem niniejszego zalecenia jest zapewnienie państwom członkowskim ram ukierunkowanych na zacieśnienie współpracy, bez uszczerbku dla zróżnicowania ich systemów krajowych <u>działań w ramach wolontariatu.</u>

Uzasadnienie

Nie we wszystkich krajach Europy można mówić o istnieniu na szczeblu krajowym systemu regulującego działalność wolontariacką. Powyższe sformułowanie oznaczałoby, że niektóre kraje byłyby zmuszone przyjąć krajowe uregulowania, a to byłoby sprzeczne z zasadą pomocniczości. Dzięki zastąpieniu słowa „systemy” sformułowaniem „działania w ramach wolontariatu” lub słowem „możliwości” tekst odpowiadałby sytuacji we wszystkich państwach członkowskich UE i byłby zgodny z zasadą pomocniczości, a przy tym nie straciłby wiele pod względem treści.

Poprawka 3

Motyw 14

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
14. Transgraniczną działalność w ramach wolontariatu na potrzeby niniejszego zalecenia należy definiować jako dobrowolne i nieodpłatne zaangażowanie się młodego wolontariusza w działalność nienastawioną na zysk, prowadzoną na korzyść ogółu społeczeństwa w państwie innym niż państwo zamieszkania takiego wolontariusza. Działalność taką charakteryzują następujące aspekty: otwartość wobec wszystkich, młodzi ludzie poniżej 30. roku życia, podejmowanie działalności z własnej nieprzymuszonej woli, ustalony czas trwania, wyraźnie określone cele, struktura i ramy, działalność nieodpłatna, lecz zapewnione kieszonkowe i zwrot kosztów.	14. Transgraniczną działalność w ramach wolontariatu na potrzeby niniejszego zalecenia należy definiować jako dobrowolne i nieodpłatne zaangażowanie się młodego wolontariusza w działalność nienastawioną na zysk, prowadzoną na korzyść ogółu społeczeństwa w państwie innym niż państwo zamieszkania takiego wolontariusza. Działalność taką charakteryzują następujące aspekty: otwartość wobec wszystkich, młodzi ludzie poniżej 30. roku życia, podejmowanie działalności z własnej nieprzymuszonej woli na zasadzie dobrowolności, ustalony czas trwania, wyraźnie określone cele, struktura i ramy, brak wynagrodzenia. działalność nieodpłatna, lecz zapewnione kieszonkowe i zwrot kosztów.

Uzasadnienie

W niektórych przypadkach młodzi ludzie sami posiadają środki, które mogą przeznaczyć na dany projekt w ramach wolontariatu. Ponadto wkład własny (niezależnie od jego wielkości) stanowi swego rodzaju zobowiązanie i „punkt honoru” dla młodych ludzi, że faktycznie pojadą pracować za granicą w ramach wolontariatu.

Poprawka 4

Motyw 15

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
15. Szczególną uwagę należy zwrócić na młodzież mniej uprzywilejowaną, gdyż wolontariat to szczególnie cenna szansa na mobilność dla młodzieży, która w przeciwnym przypadku odnosilaby mniejsze lub nie miałyby żadnych korzyści z systemów mobilności. Tacy młodzi ludzie mają szczególne potrzeby w obszarze szkoleń i opieki pedagogicznej, które należy uwzględnić. W tym kontekście bardzo przydatne będzie wsparcie ukierunkowane na szkolenie i mobilność instruktorów społeczno-oświatowych specjalizujących się w pracy z młodzieżą oraz liderów grup młodzieżowych.	15. Szczególną uwagę należy zwrócić na młodzież mniej uprzywilejowaną, gdyż wolontariat Wolontariat to szczególnie cenna szansa na mobilność dla młodzieży. W szczególności młodzi ludzie w sytuacji mniej uprzywilejowanej, którzy chcieliby się zaangażować w działalność wolontariacką i którzy która w przeciwnym przypadku odnosiliby odnosilaby mniejsze lub nie miałiby żadnych korzyści z możliwości w zakresie systemów mobilności, Tacy młodzi ludzie mają szczególne potrzeby w obszarze szkoleń i opieki pedagogicznej, które należy uwzględnić. Dla tych młodych ludzi potrzebna jest potrzebują różnego rodzaju pomoc.pomocy. W tym kontekście bardzo przydatne będzie wsparcie ukierunkowane na szkolenie i mobilność instruktorów społeczno-oświatowych specjalizujących się w pracy z młodzieżą oraz liderów grup młodzieżowych. Trzeba przy tym wykorzystać możliwości władz lokalnych i regionalnych, by lepiej dotrzeć do tej grupy społecznej.

Uzasadnienie

W wielu państwach członkowskich polityka dotycząca młodzieży jest w znacznej mierze kształtowana przez władze lokalne i regionalne. Ponadto władze lokalne i regionalne są szczeblem, który ma najbliższe do młodych obywateli. Im też najłatwiej jest dotrzeć do młodych ludzi.

Poprawka 5

Motyw 16

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
16. Lepsze współdziałanie systemów krajowych i wymiana informacji mogą stymulować wszystkich młodych Europejczyków o dowolnym obywatelstwie do większego zaangażowania w wolontariat w krajach trzecich.	16. Lepsze współdziałanie systemów krajowych <u>Lepsza współpraca między organizacjami wolontariatu w Europie i wymiana informacji mogą stymulować</u> wszystkich młodych Europejczyków o dowolnym obywatelstwie do większego zaangażowania w wolontariat w krajach trzecich.

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie do poprawek 1 i 2.

Poprawka 6

Motyw 17

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
17. Ponieważ państwa członkowskie nie mogą w wystarczający sposób osiągnąć celów zalecenia, natomiast z uwagi na zakres i skutki niniejszego zalecenia możliwe jest lepsze osiągnięcie tych celów na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć środki w celu promowania mobilności młodych wolontariuszy przez współdziałanie systemów krajowych, zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w wymienionym artykule, niniejsze zalecenie nie wychodzi poza zakres konieczny do osiągnięcia wyznaczonych celów,	17. Ponieważ państwa członkowskie nie mogą w wystarczający sposób osiągnąć celów zalecenia, natomiast z uwagi na zakres i skutki niniejszego zalecenia możliwe jest lepsze osiągnięcie tych celów na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć środki w celu promowania mobilności młodych wolontariuszy przez <u>poprawę współpracy między organizacjami wolontariatu</u> współdziałanie systemów krajowych , zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w wymienionym artykule, niniejsze zalecenie nie wychodzi poza zakres konieczny do osiągnięcia wyznaczonych celów,

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie do poprawek 1 i 2.

Poprawka 7

Zalecenie A

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
A. Promowały mobilność młodych wolontariuszy na terytorium całej Europy przez zapewnienie lepszego współdziałania krajowych systemów wolontariatu organizowanych przez społeczeństwo obywatelskie lub organy władzy publicznej, aby każdy młody człowiek miał możliwość podjęcia w Europie działalności w ramach wolontariatu, jeżeli takie jest jego życzenie.	A. Promowały mobilność młodych wolontariuszy na terytorium całej Europy przez zapewnienie <u>lepszej współpracy między organizacjami wolontariatu, niezależnie czy są to organizacje społeczne czy lepszego współdziałania krajowych systemów wolontariatu</u> organizowanych przez społeczeństwo obywatelskie lub organy władzy publicznej, aby każdy młody człowiek miał możliwość podjęcia w Europie działalności w ramach wolontariatu, jeżeli takie jest jego życzenie.

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie do poprawek 1 i 2.

Poprawka 8

Zalecenie B ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(1) zwiększenie poziomu wiedzy o systemach wolontariatu istniejących na ich terytoriach i przekazanie tych informacji Komisji Europejskiej w celu ich dalszego upowszechnienia;	(1) zwiększenie poziomu wiedzy o <u>możliwościach w zakresie systemach</u> wolontariatu istniejących na ich terytoriach i przekazanie tych informacji Komisji Europejskiej w celu ich dalszego upowszechnienia, <u>m.in. za pośrednictwem europejskiego portalu dla młodych wolontariuszy i bazy danych na temat wolontariatu;</u>

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie do poprawki 2.

Poprawka 9

Zalecenie B ust. 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(4) wymiana informacji o możliwościach pracy na zasadzie wolontariatu z innymi państwami członkowskimi oraz maksymalne uproszczenie procedury składania wniosków w celu ułatwienia młodym wolontariuszom dostępu i zgłaszania się do krajowych systemów innych państw członkowskich;	(4) wymiana informacji o możliwościach pracy na zasadzie wolontariatu z innymi państwami członkowskimi oraz maksymalne uproszczenie procedury składania wniosków w celu ułatwienia młodym wolontariuszom dostępu i zgłaszania się do udziału w krajowych systemów <u>działaniach w ramach wolontariatu w innych państwach</u> członkowskich;

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie do poprawki 2.

Poprawka 10

Zalecenie B ust. 7

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
B. (7) opracowanie podstawowych norm jakości w celu promowania odpowiedniego poziomu zapewnienia jakości na rzecz wspomagania i ochrony transgranicznych wolontariuszy oraz budowania zaufania i zachęcenia do uczestnictwa w systemach transgranicznych; może to dotyczyć poziomu szkoleń dla wolontariuszy i pracowników, przygotowywania działań, opieki pedagogicznej, monitorowania i kontrolowania;	B. (7) opracowanie podstawowych norm jakości w celu promowania odpowiedniego poziomu zapewnienia jakości na rzecz wspomagania i ochrony transgranicznych wolontariuszy oraz budowania zaufania i zachęcenia, zwłaszcza młodych ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej lub mających <u>mniejsze możliwości kształcenia</u> , do uczestnictwa w <u>działaniach systemach</u> transgranicznych w ramach wolontariatu; może to dotyczyć poziomu szkoleń dla wolontariuszy i pracowników, przygotowywania działań, opieki pedagogicznej, monitorowania i kontrolowania;

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie do poprawki 2.

Dla młodych ludzi znajdujących się z trudnej sytuacji wolontariat może stanowić drogę do integracji społecznej. Zwłaszcza oni potrzebują dodatkowej zachęty do uczestniczenia w wolontariacie transgranicznym.

Poprawka 11

Zalecenie B ust. 14

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
B. (14) zwrócenie szczególnej uwagi na młodzież mniej uprzywilejowaną i zapewnienie specjalnie dostosowanego do nich podejścia, w celu ułatwienia im dostępu do pracy na zasadzie wolontariatu, zwłaszcza do transeuropejskich form wolontariatu, jak również uwzględnienie szczególnych potrzeb tych młodych ludzi w obszarze szkoleń i wsparcia,	B. (14) zwrócenie szczególnej uwagi na młodzież <u>znajdującą się w trudnej sytuacji społecznej ze względu na uwarunkowania społeczne lub geograficzne</u> lub mającą <u>mniejsze możliwości kształcenia</u> mniej <u>uprzywilejowaną</u> i zapewnienie specjalnie dostosowanego do <u>niej</u> nich podejścia, w celu ułatwienia jej im dostępu do pracy na zasadzie wolontariatu, zwłaszcza do transeuropejskich form wolontariatu, jak również uwzględnienie szczególnych potrzeb tych młodych ludzi w obszarze szkoleń i wsparcia,

Poprawka 12

Punkt 2

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. zachęcania do systematycznej wymiany informacji i doświadczeń dotyczących współdziałania krajowych systemów wolontariatu organizowanych przez społeczeństwo obywatelskie lub organy władzy publicznej oraz organizowania tej wymiany w porozumieniu z państwami członkowskimi;	2. zachęcania do systematycznej wymiany informacji i doświadczeń dotyczących wspierania europejskiej współpracy w zakresie współdziałania krajowych systemów wolontariatu organizowanego organizowanych przez społeczeństwo obywatelskie lub organy władzy publicznej oraz organizowania tej wymiany w porozumieniu z państwami członkowskimi;

Uzasadnienie

Zob. uzasadnienie do poprawek 1 i 2.

Poprawka 13

Punkt 4

Tekst zaproponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
4. przedłożenia Radzie sprawozdania po czterech latach od przyjęcia niniejszego zalecenia, mającego na celu określenie skuteczności zaproponowanych środków i potrzeby podjęcia dalszych działań.	4. przedłożenia Radzie przed 2011 r. sprawozdania po czterech latach od przyjęcia niniejszego zalecenia, mającego na celu określenie skuteczności zaproponowanych środków i potrzeby podjęcia dalszych działań.

Uzasadnienie

454 członków Parlamentu Europejskiego podpisało się pod inicjatywą dotyczącą ustanowienia roku 2011 Europejskim Rokiem Wolontariatu. Komitet Regionów także popiera tę inicjatywę. W 2011 r. minie ponadto 10 lat od obchodów Międzynarodowego Roku Wolontariatu. Gdyby Komisja Europejska przedłożyła sprawozdanie na krótko przed tym rokiem, byłoby ono doskonale umiejscowione w czasie.

Bruksela, 26 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia Komitetu Regionów „UE światowym partnerem na rzecz rozwoju — Przyspieszenie realizacji milenijnych celów rozwoju”

(2009/C 76/06)

KOMITET REGIONÓW

- Z zadowoleniem przyjmuje rosnącą świadomość Komisji, że władze lokalne „coraz częściej wyrażają chęć podjęcia działań i odgrywania roli w polityce rozwoju”, podkreśla jednak, że władze lokalne i regionalne nie są nowicjuszami w tej dziedzinie, lecz działają w niej od dziesięcioleci i wykazują się zarówno zaangażowaniem, jak i zainteresowaniem, jeżeli chodzi o aktywny udział we współpracy na rzecz rozwoju, jej finansowaniu i reformie.
- Przypomina potrzebę założenia „giełdy” (elektronicznego portalu internetowego) dla władz lokalnych i regionalnych, które są aktywnie zaangażowane we współpracę zdecentralizowaną, wzorując się na systemie istniejącym na szczeblu lokalnym i regionalnym. Ułatwiłaby ona znacznie wymianę informacji między europejskimi władzami lokalnymi i regionalnymi prowadzącymi współpracę na rzecz rozwoju i umożliwiła łączenie projektów władz lokalnych i regionalnych w Europie oraz w krajach rozwijających się. Ułatwiłoby to rozwój projektów w zakresie tejże współpracy, ulepszyło ich koordynację, stworzyło synergię i zapobiegło ich dublowaniu. Z zadowoleniem przyjmuje współpracę w tej dziedzinie z DG ds. Rozwoju.
- Zwraca uwagę na fakt, że wiele władz lokalnych i regionalnych UE utrzymuje kontakty oparte na rozwoju ze swoimi odpowiednikami w krajach rozwijających się, a co za tym idzie zdobyło eksperytyzę, zwłaszcza w takich dziedzinach jak edukacja, opieka zdrowotna, usługi komunalne (gospodarka wodna i gospodarka odpadami), tradycyjne łódzowe rybołówstwo przybrzeżne i akwakultura, infrastruktura, transport, komunikacja, środowisko naturalne, rozwój obszarów wiejskich, regionalny rozwój gospodarczy, wspieranie rozwoju organów lokalnych oraz decentralizacja polityki.
- Zwraca uwagę, że, podejmując próbę zwiększenia skuteczności i spójności polityki rozwoju, należy uwzględnić zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w krajach otrzymujących pomoc.

Sprawozdawca: Heini Utunen (FI/ALDE), członek rady miasta Jyväskylä

Dokument źródłowy

„UE światowym partnerem na rzecz rozwoju — Przyspieszenie realizacji milenijnych celów rozwoju”

COM(2008) 177 wersja ostateczna

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji, gdyż zwalczanie ubóstwa na świecie i eliminowanie jego powodów, a także osiągnięcie równości wymagają pilnie realizacji polityki rozwoju. Europa nie może odciąć się od problemów reszty świata.

2. Ma nadzieję, że 2008 rok będzie punktem zwrotnym w wysiłkach UE na rzecz rozwoju, które zmierzają do nadania milenijnym celom rozwoju priorytetowego znaczenia politycznego.

3. Z zaniepokojeniem stwierdza, że drugi rok z rzędu zmniejszyła się wielkość europejskiej pomocy na rzecz rozwoju i tylko kilka krajów (np. Holandia, Szwecja i Dania) wypełnia międzynarodowe zobowiązanie w zakresie wielkości udzielanej pomocy.

4. Wyraża ponadto ubolewanie, że pomoc przyznana przez Unię Europejską jest nie tylko zbyt mała, lecz również niewystarczająco skuteczna.

5. Uważa, że komunikat ma bardzo duże znaczenie dla władz lokalnych i regionalnych, a zatem z zadowoleniem przyjmuje spostrzeżenie Komisji, że UE musi przyjąć podejście integrujące, które obejmie samorząd lokalny i społeczeństwo obywatelskie zarówno w Europie, jak i w krajach rozwijających się.

6. Z zadowoleniem przyjmuje rosnącą świadomość Komisji, że władze lokalne „coraz częściej wyrażają chęć podjęcia działań i odgrywania roli w polityce rozwoju”, podkreśla jednak, że władze lokalne i regionalne nie są nowicjuszami w tej dziedzinie, lecz działają w niej od dziesięcioleci i wykazują się zarówno zaangażowaniem, jak i zainteresowaniem, jeżeli chodzi o aktywny udział we współpracy na rzecz rozwoju, jej finansowaniu i reformie. Zwraca uwagę, że niektóre europejskie okręgi i regiony wnoszą już proporcjonalny wkład do celu, którym jest przeznaczenie 0,7 % PNB na współpracę na rzecz rozwoju.

7. Wyraża zadowolenie z owocnej współpracy między Komitetem Regionów a Komisją, która ukazuje, że rola Komitetu Regionów oraz władz lokalnych i regionalnych w polityce

rozwoju zdobywa coraz większe uznanie. Władze lokalne i regionalne należy uważać za istotnych partnerów zaangażowanych w politykę UE na rzecz rozwoju.

8. Przypomina zasadę, zgodnie z którą sprawne zarządzanie ma decydujące znaczenie dla powodzenia polityki rozwoju, a jego kluczowym aspektem jest świadomość, że najlepsze decyzje podejmuje się na szczeblu najbardziej zbliżonym do obywateli.

9. Uznaje znaczenie pomocy budżetowej i sektorowej, zwłaszcza dla najbiedniejszych krajów, lecz apeluje, by opracowano mechanizm kontaktów między rządem centralnym a partnerami społeczeństwa obywatelskiego, dzięki któremu można by stworzyć nową kulturę wykorzystania pomocy. Mechanizm ten mógłby przyjąć formę projektu na szczeblu władz lokalnych i regionalnych, łączącego pomoc na rzecz rozwoju ze strony rządu centralnego i społeczeństwa obywatelskiego.

10. Odnotowuje, że ściślejsze i skuteczniejsze partnerstwo między europejskimi podmiotami zapewniłoby komplementarność i równowagę strategiczną działań, zwłaszcza w odniesieniu do zarządzania pomocą.

11. Wzywa Komisję do nadania priorytetowej wagi uwzględnieniu w budżecie wspólnotowym Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) i zapewnienia jego niezbędnej koordynacji z Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach poszerzonej europejskiej polityki sąsiedztwa, w celu poprawy koordynacji wysiłków UE we wszystkich obszarach polityki współpracy na rzecz rozwoju.

Uwagi szczegółowe

12. Z zadowoleniem przyjmuje spostrzeżenie Komisji, że osiągnięcie milenijnych celów rozwoju wymaga od Europy zastosowania podejścia zachęcającego do udziału i pobudzającego władze lokalne i regionalne oraz społeczeństwo obywatelskie do zaangażowania w politykę rozwoju zarówno na szczeblu europejskim, jak i w krajach rozwijających się.

13. Apeluje, by samorząd lokalny i regionalny, a także organizacje społeczeństwa obywatelskiego były traktowane jako pełnoprawne podmioty, z których każdy ma istotną i wyrazistą rolę oraz znaczenie dla wysiłków na rzecz rozwoju, i by ich działania były skoordynowane, komplementarne, skuteczne, wydajne, przejrzyste i oparte na uczestnictwie.

14. Przypomina potrzebę założenia „giełdy” (elektronicznego portalu internetowego) dla władz lokalnych i regionalnych, które są aktywnie zaangażowane we współpracę zdecentralizowaną, wzorując się na systemie istniejącym na szczeblu lokalnym i regionalnym. Ułatwiłaby ona znacznie wymianę informacji między europejskimi władzami lokalnymi i regionalnymi prowadzącymi współpracę na rzecz rozwoju i umożliwiła łączenie projektów władz lokalnych i regionalnych w Europie oraz w krajach rozwijających się. Ułatwiłoby to rozwój projektów w zakresie tejszej współpracy, ulepszyło ich koordynację, stworzyło synergię i zapobiegło ich dublowaniu. Z zadowoleniem przyjmuje współpracę w tej dziedzinie z DG ds. Rozwoju.

15. Z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR) w sprawie stworzenia portalu internetowego dla władz miejskich, tak aby mogły znaleźć partnera w Europie. Przyjmuje z zadowoleniem poszerzenie portalu twinningowego prowadzonego przez CEMR, który umożliwi kontakty partnerskie między gminami w Europie i w krajach rozwijających się. Komitet powinien skonsolidować i wspierać prace prowadzone przez CEMR.

II. PERSPEKTYWA LOKALNA I REGIONALNA

KOMITET REGIONÓW

Partnerzy europejscy

16. Podkreśla, że wszyscy Europejczycy, w tym władze publiczne, sektor prywatny oraz poszczególni obywatele, muszą się dzielić odpowiedzialnością za globalne problemy związane z rozwojem.

17. Odnawia, że chociaż — w zależności od państwa członkowskiego — nie wszystkie szczeble samorządu lokalnego i regionalnego mają kompetencje w zakresie współpracy na rzecz rozwoju, oznacza to, że konieczna jest zbiorowa odpowiedzialność za kwestie rozwoju na szczeblu europejskim. Współpraca na rzecz rozwoju musi tak czy inaczej zostać włączona do działań władz lokalnych i regionalnych, niekoniecznie bezpośrednio poprzez projekty pomocy finansowej realizowane z partnerami w krajach rozwijających się. Sposoby osiągnięcia tego celu mogą zostać przedstawione na specjalnym „forum” wymiany.

18. Z perspektywy władz lokalnych i regionalnych pozytywnie ocenia fakt, że Komisja dostrzega potrzebę włączenia samorządów terytorialnych do współpracy na rzecz rozwoju i z tego względu z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji.

19. Zwraca uwagę na fakt, że wiele władz lokalnych i regionalnych UE utrzymuje kontakty oparte na rozwoju ze swoimi odpowiednikami w krajach rozwijających się, a co za tym idzie zdobyło ekspertyzę, zwłaszcza w takich dziedzinach jak edukacja, opieka zdrowotna, usługi komunalne (gospodarka

wodna i gospodarka odpadami), tradycyjne łódzkie rybołówstwo przybrzeżne i akwakultura, infrastruktura, transport, komunikacja, środowisko naturalne, rozwój obszarów wiejskich, regionalny rozwój gospodarczy, wspieranie rozwoju organów lokalnych oraz decentralizacja polityki.

20. Uważa, że dzięki tym projektom władze lokalne i regionalne zdobędą legitymację, ekspertyzę i doświadczenie w tych dziedzinach, które są szczególnie istotne dla postępu społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się i że ogromne znaczenie ma zatem nadanie im bardziej znaczącej roli oraz wykorzystanie ich doświadczenia w polityce rozwoju.

21. Odnawia, że w wielu państwach członkowskich UE władze lokalne i regionalne mają prawo do udziału w krajowej polityce rozwoju poprzez zdecentralizowaną współpracę. Można je zatem postrzegać jako bezpośrednich uczestników polityki rozwoju oraz stosunków zewnętrznych UE.

22. Wskazuje na korzyści płynące ze współpracy zdecentralizowanej i zwraca uwagę na potrzebę jej promowania, gdyż wiele władz lokalnych i regionalnych bezpośrednio finansuje i realizuje politykę rozwoju. Odgrywają one wzajemnie uzupełniającą się rolę i zwiększają spójność polityki rozwoju.

23. Podkreśla, że gminy i regiony pragną wzmocnić swe zaangażowanie w oparciu o partnerstwo i ekspertyzę, poprzez podjęcie wysiłków przede wszystkim w konkretnych dziedzinach pozostających w gestii samorządu lokalnego i regionalnego. Będą również współpracować z partnerami społecznymi uczestniczącymi we współpracy na rzecz rozwoju w celu podniesienia świadomości obywateli na temat solidarności z krajami rozwijającymi się.

24. Uważa, że rola samorządu terytorialnego — ze względu na jego bliski kontakt z obywatelami i na zasadę pomocniczości — umożliwi wielopoziomą perspektywę, która jest częścią krajowej, europejskiej i światowej polityki rozwoju i która pomaga nie tylko zapewnić oraz zwiększyć skuteczność pomocy.

25. Podkreśla istotną rolę, jaką władze lokalne i regionalne regionów najbardziej oddalonych mogą odgrywać, jako uprzywilejowani partnerzy, w opracowywaniu polityki na rzecz współpracy UE z sąsiadującymi krajami trzecimi, służąc jednocześnie za laboratoria realizacji projektów wymagających odpowiedniej koordynacji Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Partnerzy z krajów trzecich

26. Zwraca uwagę, że, podejmując próbę zwiększenia skuteczności i spójności polityki rozwoju, należy uwzględnić zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w krajach otrzymujących pomoc.

27. Akcentuje, że współodpowiedzialność lokalna oraz decentralizacja powinny być zasadami przewodnimi w odniesieniu do polityki na rzecz rozwoju oraz wysiłków podejmowanych w tym obszarze.

28. Pragnie, by promowano podejście umożliwiające samorządowi lokalnemu i regionalnemu w Europie oraz krajach rozwijających się lepsze wspieranie zainteresowanych stron oraz partnerów działających na rzecz rozwoju.

29. Podziela pogląd, że demokracja nie oznacza jedynie wolnego wyboru, lecz buduje się ją codziennie; odzwierciedla ona rozwój gospodarczy i społeczny, w którym samorząd lokalny i regionalny odgrywa kluczową rolę.

30. Odnotowuje, że wartość dodana władz lokalnych i regionalnych jest szczególnie widoczna w ich roli, która idealnie nadaje się do wprowadzania demokracji i dobrego sprawowania rządów oraz do promowania zdecentralizowanego modelu zarządzania.

31. Podkreśla, że przedstawiciele europejskich władz lokalnych i regionalnych nie współpracują jedynie ze swymi odpowiednikami na Południu, lecz również z pozostałymi podmiotami społeczeństwa obywatelskiego.

32. Zwraca uwagę na problemy wynikające z zależności pomocy od jednostronnego i odgórnego systemu, który jest najbardziej rozpowszechnionym podejściem stosowanym nawet

przez Komisję Europejską przy udzielaniu pomocy. Prawdziwe partnerstwo oraz uczestnictwo szczebla lokalnego i reprezentujących go organizacji (stowarzyszeń samorządów terytorialnych) nie istnieją, co oznacza, że finansowanie nie przynosi efektów na szczeblu lokalnym. Jednocześnie efekty pomocy przekazywanej przez organizacje pozarządowe, która zazwyczaj ma zasięg lokalny, nie zawsze docierają do władz publicznych, samorządów terytorialnych i mechanizmów instytucjonalnych, co jeszcze bardziej utrudnia długoterminowy wpływ i skuteczność pomocy.

33. Uważa, że system odgórny nie prowadzi do odpowiedniego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych ani właściwych osób, a także nie pozwala na zastosowanie różnych sposobów podejścia oraz zawęża zakres. Potrzebny jest zatem pomost łączący rząd centralny z najniższym szczeblem. W wielu krajach rozwijających się, które otrzymują pomoc, samorząd lokalny dzięki otrzymywanemu wsparciu mógłby wypracować konkretne rozwiązania, które musiałyby być oczywiście realizowane w oparciu o poszczególne przypadki.

34. Jest przekonany, że przekazanie pomocy na rzecz rozwoju władzom lokalnym i regionalnym w kraju otrzymującym pomoc w wielu wypadkach doprowadziłoby do lepszego, bardziej przejrzystego i zrównoważonego sprawowania rządów. Należy przy tym zadbać o utrzymanie w rozsądnych granicach obciążeń spoczywających na kraju udzielającym pomocy.

Bruksela, 26 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia Komitetu Regionów „Wspólna europejska polityka imigracyjna”

(2009/C 76/07)

KOMITET REGIONÓW

- Wskazuje, że jest gotowy współpracować przy kształtowaniu przyszłej wspólnej polityki imigracyjnej oraz wносить do niej swój wkład.
- Podkreśla, że wspólna polityka imigracyjna dotyczy przede wszystkim władz lokalnych i regionalnych. Z jednej strony to zwłaszcza one zmagają się z trudnościami związanymi z nielegalną imigracją, z drugiej zaś to do nich należy zapewnić imigrantom szereg świadczeń w ramach procesu integracji. Dlatego należy w szerokim zakresie angażować władze lokalne i regionalne w tworzenie europejskich ram legalnej imigracji, w działania na rzecz zwalczania imigracji nielegalnej oraz we współpracę na rzecz rozwoju z krajami pochodzenia.
- Podkreśla ważne miejsce imigrantów ze względu na ich wkład w społeczno-gospodarczy rozwój UE. Z myślą o konkurencyjności europejskiego obszaru gospodarczego na arenie światowej trzeba odczuwalnie zwiększyć atrakcyjność UE, dzięki czemu będzie można lepiej wykorzystać potencjał regionalny i lokalny.
- Wskazuje, że kompetencje państw członkowskich w zakresie decyzji, ilu obywateli państw trzecich może przybyć na ich terytorium w poszukiwaniu pracy najemnej lub pracy na własny rachunek, pozwalają na uwzględnienie zróżnicowanych wymogów krajowych i regionalnych rynków pracy.
- Uznaje znajomość języka oficjalnego lub języków kraju przyjmującego za kwestię o zasadniczym znaczeniu. Wczesne opanowanie języka oficjalnego lub języków ułatwia pomyślną integrację, także na poziomie lokalnym i regionalnym.
- Podkreśla, że imigracja legalna i nielegalna są ze sobą powiązane, a zwalczanie nielegalnej imigracji ma kluczowe znaczenie dla kształtowania polityki w zakresie imigracji legalnej. Z jednej strony zwalczanie nielegalnej imigracji trzeba prowadzić konsekwentnie i kompleksowo, aby skutecznie rozprawić się z nielegalnymi, często zorganizowanymi strukturami przestępczymi. Z drugiej strony należy opracowywać przyszłościowe koncepcje umożliwiające legalną imigrację w przypadku, gdy mamy do czynienia z wysoko wykwalifikowanymi imigrantami lub gdy występuje brak siły roboczej, które to koncepcje także kładłyby nacisk na wymianę i transfer wiedzy oraz doskonalenie zawodowe imigrantów w wypadku pobytów krótkoterminowych.

Sprawozdawca: Werner Jostmeier (DE/PPE), członek parlamentu kraju związkowego Nadrenii Północnej-Westfalii

Dokumenty źródłowe

Komunikat Komisji „W kierunku wspólnej polityki w dziedzinie imigracji”

COM(2007) 780 wersja ostateczna

Komunikat Komisji „Wspólna europejska polityka imigracyjna: zasady, działania i narzędzia”

COM(2008) 359 wersja ostateczna

ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Rola władz lokalnych i regionalnych

1. Popiera wspólną politykę imigracyjną, rozwijaną od posiedzenia Rady Europejskiej w Tampere w 1999 r. aż do europejskiego paktu o imigracji i azylu.

2. Wskazuje, że Komitet Regionów jest gotowy współpracować przy kształtowaniu przyszłej wspólnej polityki imigracyjnej oraz wносить do niej swój wkład. Władze lokalne i regionalne są przy tym gotowe podjąć nowe wyzwania i wspierać wymianę wzorcowych rozwiązań w tej dziedzinie na szczeblu lokalnym i regionalnym.

3. Wyraża zadowolenie i wdzięczność z powodu wzmocnionej współpracy z Komisją Europejską, którą należy w dalszym ciągu rozwijać.

4. Przyjmuje z zadowoleniem stosowane przez Komisję Europejską partnerskie podejście. Partnerska współpraca oraz solidarność pomiędzy państwami członkowskimi i instytucjami UE powinny uwzględniać także udział podmiotów lokalnych i regionalnych. Przyszłe wyzwania przynoszą konieczność postępowania w sposób skoordynowany i spójny, co wymaga skutecznego działania UE i państw członkowskich w ramach wspólnej polityki imigracyjnej.

5. Podkreśla, że wspólna polityka imigracyjna dotyczy przede wszystkim władz lokalnych i regionalnych. Z jednej strony to zwłaszcza one zmagają się z trudnościami związanymi z nielegalną imigracją, z drugiej zaś to do nich należy zapewnić imigrantom szereg świadczeń w ramach procesu integracji. Dlatego należy w szerokim zakresie angażować władze lokalne i regionalne w tworzenie europejskich ram legalnej imigracji, w działania na rzecz zwalczania imigracji nielegalnej oraz w współpracę na rzecz rozwoju z krajami pochodzenia.

6. Podobnie jak Komisja, Komitet dostrzega potrzebę istnienia mechanizmów, które bazują na solidarności państw członkowskich i UE przy podziale obciążeń i zapewnianiu politycznej koordynacji. Władze lokalne i regionalne zwracają uwagę na finansowanie m.in. nadzoru i kontroli granic oraz polityki integracyjnej, co rzutuje na finanse publiczne na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

7. Uważa poszanowanie praw człowieka, praworządność oraz dbałość o demokrację za podstawę i główne elementy polityki imigracyjnej. Unia Europejska gwarantuje wolności i zasady zapisane w Karcie praw podstawowych, takie jak godność człowieka, wolność, równość, solidarność, prawa obywatelskie i prawa dotyczące wymiaru sprawiedliwości. Szczególnie znaczenie przypada w tym zakresie prawom kobiet i dzieci. Nie wolno tolerować tradycji czy postępowania, które stoją w sprzeczności z tymi zasadami. Wspólne wartości europejskie ujęte w Karcie praw podstawowych są niepodważalne. Każda osoba w Unii Europejskiej musi uznać europejskie prawa podstawowe za wiążący fundament systemu wartości.

8. Zwraca uwagę na fakt, że w wielu gminach i regionach Europy imigranci już teraz stanowią ważną i integralną część społeczności. Unia Europejska to społeczeństwo o prawdziwym bogactwie i różnorodności dziedzictwa kulturowego, które należy zachować i dalej rozwijać. UNESCO określa kulturę jako złożone zjawisko, na które składają się nie tylko sztuka i literatura, ale także styl życia, podstawowe prawa człowieka, systemy wartości, tradycje i wyznania religijne. Imigracja może przyczynić się do wzbogacenia różnorodności kulturowej. Ogłaszając Europejski Rok Dialogu Międzykulturowego⁽¹⁾, Unia Europejska w szczególny sposób doceniła znaczenie różnorodności kulturowej.

W kierunku wspólnej polityki imigracyjnej

9. Wzywa, by, mając na uwadze przyjęte już opinie Komitetu Regionów i przestrzegając ich zaleceń, angażować podmioty szczebla lokalnego i regionalnego na dalszych etapach opracowywania przyszłej wspólnej polityki imigracyjnej⁽²⁾.

Dobrobyt i imigracja

10. Podkreśla ważne miejsce imigrantów ze względu na ich wkład w społeczno-gospodarczy rozwój UE. Z myślą o konkurencyjności europejskiego obszaru gospodarczego na arenie światowej trzeba odczuwalnie zwiększyć atrakcyjność UE, dzięki czemu będzie można lepiej wykorzystać potencjał regionalny i lokalny.

11. Ze względu na pewność prawną i sprawiedliwe traktowanie obywateli państw trzecich za bezwzględnie konieczne uznaje istnienie jasnych i przejrzystych zasad jak i ich przestrzeganie.

⁽¹⁾ Decyzja nr 1983/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego (2008).

⁽²⁾ Ponieważ komunikat COM(2008) 359 wersja ostateczna zajmuje się tylko sprawami związanymi z imigracją obywateli państw trzecich, w niniejszej opinii Komitet nie porusza zagadnienia przepływów migracyjnych obywateli UE w ramach UE ani w ramach poszczególnych regionów.

12. Uważa, że ukierunkowane na integrację systemy zachęt, dzięki atrakcyjnym warunkom pobytu dla pracowników z krajów trzecich oraz ich rodzin, są właściwym sposobem na przyciągnięcie do europejskiego obszaru gospodarczego potrzebnych kadr. Dobre rozwiązania w zakresie zarządzania imigracją zgodnie z potrzebami rynku pracy powinny także uwzględniać zagadnienie łączenia rodzin zgodnie z dyrektywą 2003/86/WE.

13. Zwraca uwagę, że wspólna polityka imigracyjna, która upraszcza procedury administracyjne dotyczące przyjmowania imigrantów, może spowodować znaczne zmniejszenie obciążeń administracyjnych zarówno państw członkowskich, jak i władz lokalnych i regionalnych.

14. Wnosi, by Komisja przeanalizowała, jakie zadania przypadają samorządom lokalnym i regionalnym w ramach zaproponowanych przez Komisję środków, które miałyby zostać podjęte na szczeblu europejskim lub krajowym. Ważne jest również to, żeby zadania przypisane samorządom lokalnym i regionalnym były finansowane na szczeblu krajowym lub z funduszy UE.

15. Wskazuje na różne potrzeby na rynkach pracy w państwach członkowskich. Dlatego ewentualne wprowadzenie obowiązujących w całej UE norm, procedur i zezwoleń na pobyt, takich jak planowana „niebieska karta UE”, powinno odbywać się z uwzględnieniem zróżnicowanych wymogów krajowych, regionalnych i lokalnych rynków pracy, z zachowaniem autonomii decyzyjnej państw członkowskich oraz z poszanowaniem zasady pomocniczości. Kompetencje państw członkowskich w zakresie decyzji, ilu obywateli państw trzecich może przybyć na ich terytorium w poszukiwaniu pracy najmniej lub pracy na własny rachunek, pozwalają na uwzględnienie potrzeb rynku pracy.

16. Z zadowoleniem przyjmuje w tym kontekście proponowane przez Komisję aktywne angażowanie władz lokalnych i regionalnych w celu lepszego wyważenia kwalifikacji i zapotrzebowania w poszczególnych sektorach, dzięki czemu będzie można uwzględnić specyfikę lokalną i regionalną.

Integracja jako klucz do powodzenia imigracji

17. Podkreśla znaczenie aktywnej roli władz lokalnych i regionalnych w integracji imigrantów. Przyszła wspólna polityka imigracyjna, a także środki jej towarzyszące, np. w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji, powinny uwzględniać szczególne potrzeby gmin i regionów. Należy przy tym przestrzegać zasady pomocniczości i proporcjonalności.

18. Jest zdania, że korzystanie z praw podstawowych wiąże się z odpowiedzialnością i obowiązkami wobec bliźnich, społeczeństwa oraz przyszłych pokoleń. Poszanowanie wspólnych, opartych na konsensusie wartości europejskich to zobowiązanie do szacunku i tolerancji, które stanowią podstawowy warunek pokojowego i demokratycznego współistnienia. Ważnych impulsów może dostarczyć w tym kontekście dialog międzykulturowy na szczeblu lokalnym i regionalnym.

19. Uważa czynną współpracę wszystkich grup społeczeństwa obywatelskiego oraz pozytywne nastawienie ze strony imigrantów i społeczeństw przyjmujących za ważny warunek integracji. Kraje pochodzenia mogą przyczynić się do integracji swych obywateli w europejskich krajach przyjmujących.

20. Uznaje znajomość języka oficjalnego lub języków kraju przyjmującego za kwestię o zasadniczym znaczeniu. Wczesne opanowanie języka oficjalnego lub języków ułatwia pomyślną integrację, także na poziomie lokalnym i regionalnym. Należy intensywnie wspierać naukę języka oficjalnego lub języków kraju przyjmującego przez imigrantów, a zwłaszcza przez ich dzieci, przy jednoczesnym poszanowaniu i wspieraniu ich prawa do sprawnego posługiwania się językiem ojczystym.

21. Uważa, że priorytetowe znaczenie ma dostarczenie podstawowych i zrozumiałych informacji na temat miasta, miejscowości lub okręgu, do którego udają się imigranci, a także na temat najbardziej powszechnych zwyczajów panujących w tych miejscach i w ich otoczeniu.

22. Podkreśla znaczenie podstawowej znajomości historii i instytucji społeczeństwa przyjmującego. Umożliwienie imigrantom zdobycia tej podstawowej wiedzy jest kluczowe dla powodzenia integracji.

23. Popiera realizację programów i działań wprowadzających dla nowo przybyłych obywateli krajów trzecich, tak by mogli oni nabyć podstawową wiedzę na temat języka, historii, instytucji, sytuacji społeczno-gospodarczej, życia kulturalnego oraz podstawowych wartości danego społeczeństwa przyjmującego.

24. Popiera finansowanie nowatorskich programów lub modeli integracji, które obejmują naukę języka i warsztaty komunikacyjne, a także informację o aspektach kulturowych, politycznych i społecznych społeczeństwa przyjmującego.

25. Przypisuje kształceniu kluczową rolę w integracji. Władze lokalne i regionalne wypełniają w tym zakresie ważne zadania, przyczyniając się do tworzenia równych szans dla wszystkich. Opublikowana przez Komisję zielona księga „Migracja i mobilność: wyzwania i szanse dla wspólnotowych systemów edukacyjnych”^(?) podkreśla kluczową rolę kształcenia w integracji. Przy ocenie konsultacji Komisja powinna w szczególным stopniu uwzględnić wkład szczebla lokalnego i regionalnego w realizację poszczególnych zadań.

26. Wskazuje na znaczącą rolę życia zawodowego w integracji imigrantów. Bezrobocie jest często przeszkodą dla pomyślniej integracji, zwłaszcza jeśli dotyka młodych ludzi. Imigracja obywateli państw trzecich powinna być zgodna z potrzebami rynków pracy poszczególnych państw członkowskich. Własna praca zarobkowa jest istotnym warunkiem integracji, zwłaszcza że w ten sposób włącza się imigrantów w system ubezpieczeń społecznych. Bez takiego założenia przystępowanie imigrantów do systemów zabezpieczeń społecznych byłoby szczególnym obciążeniem dla władz lokalnych i regionalnych i trudno byłoby przekonać do tego społeczeństwa państw członkowskich.

^(?) COM(2008) 423 wersja ostateczna.

Solidarność a imigracja

27. Podkreśla, że imigracja legalna i nielegalna są ze sobą powiązane, a zwalczanie nielegalnej imigracji ma kluczowe znaczenie dla kształtowania polityki w zakresie imigracji legalnej. Z jednej strony zwalczanie nielegalnej imigracji trzeba prowadzić konsekwentnie i kompleksowo, aby skutecznie rozprawić się z nielegalnymi, często zorganizowanymi strukturami przestępczymi. Z tego względu w porozumieniach z krajami trzecimi należy uwzględnić przepisy dotyczące walki z nielegalną imigracją, obejmujące w szczególności readmisję przebywających nielegalnie obywateli krajów trzecich. Z drugiej strony należy opracowywać przyszłościowe koncepcje umożliwiające legalną imigrację w przypadku, gdy mamy do czynienia z wysoko wykwalifikowanymi imigrantami lub gdy występuje brak siły roboczej, które to koncepcje także kładłyby nacisk na wymianę i transfer wiedzy oraz doskonalenie zawodowe imigrantów w wypadku pobytów krótkoterminowych, co posłuży następnie także rozwojowi ich krajów pochodzenia.

Skuteczne i spójne wykorzystanie dostępnych środków

28. Wzywa do szeroko zakrojonego informowania o wspólnotowych funduszach i programach wsparcia w tej dziedzinie, tak aby podmioty działające na szczeblu lokalnym i regionalnym mogły je w pełni wykorzystać.

29. Jest zdania, że w ramach przyszłej polityki imigracyjnej UE niezbędne okazać się może zwiększenie potencjału agencji Frontex w zakresie kontroli granicznej oraz zapobiegania zagrożeniom dla bezpieczeństwa poprzez zapewnienie zasobów finansowych i ludzkich potrzebnych do skutecznego wykonywania powierzonych jej zadań.

30. Podkreśla z naciskiem, że przyszła polityka imigracyjna UE musi mieć na względzie konieczność rozwoju potencjału władz lokalnych i regionalnych w zakresie zarządzania przepływami migracji, szczególnie poprzez skierowanie na ten cel odpowiednich środków finansowych oraz zapewnienie dostępu do wspólnotowych funduszy i programów. Niepowodzenie trwałej i skutecznej, tzn. akceptowanej przez zainteresowane strony, polityki imigracyjnej spowodowałoby bowiem wysokie koszty społeczno-gospodarcze i zagrożiło naszemu dobrobytowi, pokojowi społecznemu i rozwojowi gospodarczemu.

31. Wzywa do finansowego wsparcia polityki integracyjnej, a zwłaszcza działań w dziedzinie edukacji na szczeblu lokalnym i regionalnym. Zielona księga w sprawie migracji i mobilności podejmie zagadnienie wkładu wspólnotowych programów i funduszy w promowanie polityki integracyjnej. Ukierunkowane na integrację lokalne i regionalne działania w dziedzinie edukacji powinny być wspierane z Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji.

Partnerstwo z krajami trzecimi

32. Zwraca uwagę na fakt, że przyszła polityka imigracyjna UE powinna uwzględniać duże znaczenie krzewienia dialogu i współpracy z krajami pochodzenia i krajami tranzytowymi. W tym celu należy sięgnąć po instrumenty Europejskiej Polityki Sąsiedztwa oraz Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego i nawiązać skuteczną współpracę na rzecz rozwoju. Wskazuje ponadto, że władze lokalne i regionalne odgrywają ważną rolę we wspieraniu tej współpracy. Dotyczy to zwłaszcza tych samorządów terytorialnych, które mogą działać jako platforma współpracy z sąsiadującymi państwami trzecimi.

33. Podkreśla globalny wymiar migracji, który ma dalekościsne skutki zarówno dla krajów pochodzenia, jak i dla Unii Europejskiej. Dlatego trzeba szczególnie uwzględnić wzajemną zależność zagadnień migracji i rozwoju. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na to, by emigracja wykwalifikowanej siły roboczej nie prowadziła do negatywnych skutków gospodarczych (drenażu mózgow) dla krajów rozwijających się. W przypadku migracji cyrkulacyjnej pracownicy powracający do kraju pochodzenia mogliby wykorzystywać na miejscu zdobyte kwalifikacje lub przekazywać je innym.

Bezpieczeństwo a imigracja

34. Mając na uwadze wyzwania związane z nielegalną migracją, uważa, że w trosce o zapobieganie ludzkim tragediom należy przy kształtowaniu przyszłej polityki imigracyjnej UE kierować się przede wszystkim koniecznością opracowania wykonalnych i skoordynowanych środków zwalczania handlu ludźmi oraz organizacji przestępczych.

Bardziej zdecydowane zwalczanie nielegalnej imigracji i zero tolerancji dla handlu ludźmi

35. Popiera pilne przedsięwzięcie przez Unię Europejską środków na rzecz przeciwdziałania nielegalnej imigracji, która często przyczynia się do wyzysku, szczególnie kobiet i dzieci. W tym zakresie potrzebne są konsekwentne działania. Wspólnie z krajami pochodzenia i krajami tranzytowymi należy zwalczać siatki bądź grupy przestępcze, które uczestniczą w handlu ludźmi lub go organizują. We współpracę tę trzeba w stosownym stopniu włączyć władze lokalne i regionalne.

Perspektywy

36. Dostrzega szanse i możliwości stworzenia skutecznej polityki imigracyjnej, która może przyczynić się do sukcesu gospodarczego oraz różnorodności kulturowej. Władze lokalne i regionalne popierają taką politykę, która sprzyja zwiększaniu gospodarczego i społecznego potencjału Unii Europejskiej. Jednocześnie podkreśla, że korzyści dla Unii Europejskiej płynące z legalnej imigracji będą w pełni widoczne wtedy, gdy podjęta zostanie szeroko zakrojona i skuteczna walka z nielegalną imigracją.

Bruksela, 26 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia Komitetu Regionów „Piąte sprawozdanie w sprawie postępów w dziedzinie spójności gospodarczej i społecznej”

(2009/C 76/08)

KOMITET REGIONÓW

- Sądzi, że w celu utrzymania w mocy pojęć integracji i solidarności polityka spójności powinna być nakierowana na przywrócenie równowagi gospodarczej i społecznej, i nie należy ulegać pokusie obciążania jej zbyt wieloma sprzecznymi ze sobą celami.
- Uważa, że cele spójności i wzrostu mogą i powinny być ze sobą zgodne, ponieważ są ze sobą ściśle powiązane i podkreśla, że należy ustalić, w jaki sposób wzrost może poprawić spójność, a nie w jaki sposób spójność może sprzyjać wzrostowi.
- Wyraża wątpliwość, czy rozsądne jest wyznaczanie narzędziom polityki spójności celów konkurencyjności związanych ze strategią na rzecz wzrostu i zachęca do przeanalizowania — w ramach rozważań nad przyszłym systemem funduszy strukturalnych — wpływu, jaki przeznaczanie środków (earmarking) zgodnie ze strategią lizbońską wywiera na wyniki spójności gospodarczej i społecznej.
- Uważa za konieczne zbadanie możliwości opracowania bardziej znaczących i kompletnych wskaźników rozwoju i dobrobytu, które odzwierciedlałyby na szczeblu lokalnym i regionalnym znaczące różnice w dochodach, dostępności usług publicznych, jakości opieki zdrowotnej i oferty edukacji kulturalnej i zawodowej.
- Podkreśla, że jeżeli polityka spójności ma pełnić znaczącą rolę na rzecz wzmocnienia równowagi gospodarczej i społecznej, powinna dysponować odpowiednimi zasobami i środkami, oraz uznaje, że obecny poziom finansowania stanowi niezbędne minimum do wypełnienia takiej funkcji.

Sprawozdawca: Marta VINCENZI (PSE/IT), burmistrz Genui

Dokument źródłowy

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady

Piąte sprawozdanie w sprawie postępów w dziedzinie spójności gospodarczej i społecznej.

Rozwijające się regiony, wzrost gospodarczy w Europie

COM (2008) 371 wersja ostateczna

ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Obecny stan dyskusji

1. Uważa, że coraz ważniejsze staje się uwzględnianie w polityce spójności oprócz wymiaru gospodarczego i społecznego również wymiaru terytorialnego, gdyż pomimo postępów i udoskonaleń nadal istnieją różnice w rozwoju między regionami, a ponadto pogłębiają się problemy strukturalne wewnątrz regionów. Podkreśla potrzebę poszanowania, obok wspomnianego wymiaru terytorialnego, zasad równości i proporcjonalności.

2. Zgadza się, że wiele działań finansowanych przez Unię Europejską dowiodło swojej wartości dodanej. Kwalifikowalność projektu pozwala łatwiej przyciągnąć publiczne i prywatne środki finansowe oraz szybciej rozwijać innowacje w zakresie zarządzania i wdrażania.

3. Wyraża żal, że Komisja nadal pomija kwestię stymulującego wpływu funduszy strukturalnych, przypominając, że w opinii perspektywicznej w tej sprawie zaproponował sformułowanie ram oceny różnych wymiarów wartości dodanej w odniesieniu do polityki spójności.

4. Przyjmuje z zadowoleniem wprowadzenie pojęcia regionów w okresie przejściowym, do których zaliczają się nie tylko obszary objęte obecnie mechanizmem *phasing-in* oraz mechanizmem *phasing-out*, lecz także obszary, dla których pomoc skończy się z upływem okresu 2007-2013 oraz popiera opracowanie specjalnych rozwiązań dla takich stref.

5. Przyjmuje z zadowoleniem konsultacje przeprowadzone przed opublikowaniem przez Komisję Zielonej księgi w sprawie spójności terytorialnej, które wykazały, że wszystkie zainteresowane strony nadal uznają i popierają rolę, jaką polityka spójności pełni na rzecz budowy Unii Europejskiej.

6. Wskazuje, że, w trakcie dyskusji omówiono możliwość wprowadzenia nowych i odmiennych kryteriów kwalifikujących. Wyrażono życzenie, aby obok PKB i dochodu narodowego brutto uwzględnić również strukturę demograficzną i rozmieszczenie ludności (dane dotyczące rozproszenia zaludnienia, stopnia starzenia się społeczeństwa i współczynnika zależności demograficznej), rynek pracy, ofertę usług, warunki geograficzne, wymiar miejski i wiejski, dobra naturalne i kulturalne, jak również czynniki środowiskowe i klimatyczne. Można powiedzieć, że wszystkie te czynniki mają wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny. Jednocześnie należy dodać, że wskaźniki stosowane na poziomie wspólnotowym w celu wyodręb-

nienia regionów kwalifikujących się do otrzymania pomocy spełniły clo prawda swoje zadanie, jednakże w celu merytorycznej oceny skuteczności polityki spójności należałoby stosować szerszy wachlarz wskaźników, opierając się na większym „koszyku” danych.

7. Wyraża nadzieję, że przy merytorycznej ocenie różnic w rozwoju i postępów w osiąganiu spójności uwzględnione zostaną, oprócz PKB i DNB, rynek pracy (dane dotyczące zatrudnienia, mobilności, szkolenia), oferta usług (dane dotyczące dostępu, wydajności, dystrybucji), zagospodarowanie terytorium (dane dotyczące wielkości, ciągłości, policentryczności), struktura demograficzna i rozmieszczenie ludności (dane dotyczące rozproszenia zaludnienia, stopnia starzenia się społeczeństwa i współczynnika zależności demograficznej), poziom wykształcenia ludności, inwestycje w badania naukowe i innowacje (dane dotyczące środków przeznaczanych na działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną w stosunku do PKB), a także położenie geograficzne niektórych regionów, np. regionów najbardziej oddalonych, wysp, regionów górskich.

8. Uważa, że wyzwania wynikające ze zmian klimatycznych i problemy związane z zaopatrzeniem w energię nadal będą oddziaływać, z różną intensywnością i w różny sposób, na szeroki zakres zagadnień związanych z rozwojem gospodarczym i społecznym, wpływając na wysiłki podejmowane w ramach polityki spójności i na jej możliwości.

9. Podkreśla, że regiony najbardziej oddalone oraz wyspy są szczególnie narażone na nowe wyzwania związane z klimatem i energią, ale z drugiej strony oferują UE możliwość wykorzystania ich jako naturalnych laboratoriów, w których można by przeprowadzać analizę problemów i poszukiwać rozwiązań, z korzyścią dla całej Unii.

10. Podkreśla, że choć statystyki regionalne stanowią podstawowe narzędzie doskonalenia kryteriów kwalifikacji lub zmiany wskaźników rozwoju, to w wielu państwach członkowskich, jeśli dane są już dostępne, mogą one być trudne do wykorzystania lub opracowania, albo też, jeśli jeszcze dostępne nie są, mogą być trudne do uzyskania bądź zmierzania.

Cele i priorytety

11. Zaznacza, że celem jest nadal wspieranie spójności europejskiej poprzez zmniejszanie różnic w rozwoju. Pomoc powinna być kierowana przede wszystkim do regionów słabszych gospodarczo, chociaż polityka spójności musi być dostępna dla wszystkich obszarów w Europie, jeśli ma być ona ogólną i udaną inicjatywą.

12. Uważa, że główne wyzwanie to przyspieszenie konwergencji regionów zapóźnionych w rozwoju, szczególnie integracja terytoriów z nowych państw członkowskich zgodnie z dokładnymi i prawidłowymi wskazaniem Komisji Europejskiej zawartymi w różnych sprawozdaniach w sprawie polityki spójności.

13. Jest zdania, że należy przyznać wysoki priorytet określaniu i usuwaniu braków infrastrukturalnych.

14. Podkreśla, że polityka spójności ma na celu wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej i tym samym wnosi wkład we wszystkie polityki sektorowe Unii Europejskiej oraz we wszystkie polityki krajowe państw członkowskich.

15. Uważa, że polityki sektorowe są w niewielkim stopniu połączone z polityką spójności i sądzi, że wzmocnienie zintegrowanego podejścia oznaczałoby ustalenie celów horyzontalnych pozwalających zharmonizować przede wszystkim rozwój rolnictwa, środowiska, energii i transportu.

16. W obliczu obecnej sytuacji gospodarczej i politycznej dostrzega jeszcze większą potrzebę łączenia i wiązania projektów w sieci i klastry działające ponad granicami poszczególnych obszarów.

17. Uważa, że cele spójności i wzrostu mogą i powinny być ze sobą zgodne, ponieważ są ze sobą ściśle powiązane i podkreśla, że należy ustalić, w jaki sposób wzrost może poprawić spójność, a nie w jaki sposób spójność może sprzyjać wzrostowi.

18. Wyraża wątpliwość, czy rozsądne jest wyznaczanie narzędziom polityki spójności celów konkurencyjności związanych ze strategią na rzecz wzrostu i zachęca do przeanalizowania — w ramach rozważań nad przyszłym systemem funduszy strukturalnych — wpływu, jaki przeznaczanie środków (*earmarking*) zgodnie ze strategią lizbońską wywiera na wyniki spójności gospodarczej i społecznej.

19. Podkreśla, że wszystkie strony sądzą, iż racjonalizacja procedur ułatwiłaby zarządzanie funduszami, ale ostrzega, że przy reformach należy uważać, by nie poświęcić wartości dodanej wieloszczeblowego udziału samorządów lokalnych i regionalnych na rzecz zarządzania wspólnotowego.

20. Uważa, że otoczenie prawne i administracyjne ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia polityki spójności i podkreśla, że przy realizacji działań wzmocnienie instytucji stanowi jeden z cenniejszych i mniej oczywistych zasobów służących funkcjonowaniu polityki spójności.

21. Przypomina, że rosnąca konkurencja pod względem wydajności produkcyjnej i administracyjnej między regionami europejskimi stanowi czynnik zasługujący na uwzględnienie w zakresie spójności gospodarczej i społecznej ze względu na przyciąganie inwestycji zagranicznych i włączenie do gospodarki światowej.

22. Z zadowoleniem przyjmuje opracowywanie nowych i innowacyjnych narzędzi inżynierii finansowej w ramach polityki

spójności (np. fundusze odnawialne) i jednocześnie zwraca uwagę, iż zasada współfinansowania stanowi cenny i skuteczny instrument, gwarantujący zachowanie wartości dodanej polityki spójności.

23. Podkreśla ogromny potencjalny wkład polityki spójności w propagowanie projektu integracji europejskiej i zaznacza, że Komisja we współpracy z państwami członkowskimi oraz władzami lokalnymi i regionalnymi powinna znaleźć jeszcze skuteczniejsze sposoby informowania obywateli europejskich o korzyściach i wynikach polityki spójności.

Najbliższe etapy

24. Wskazuje, że zasady leżące u podstaw obecnej europejskiej polityki spójności, tzn. koncentracja, programowanie, współfinansowanie, dodatkowość i partnerstwo dowiodły swej skuteczności i uważa, że powinny stanowić fundament działań wspólnotowych również w przyszłości.

25. Zaznacza, że europejska polityka spójności powinna nadal opierać się na mocnym partnerstwie między wszystkimi szczeblami rządów i coraz bardziej należy w nią angażować samorządy lokalne i regionalne na wszystkich etapach, począwszy od opracowania projektów, a skończywszy na ocenie programów.

26. Kładzie nacisk na znaczenie współpracy terytorialnej dla wszystkich wymiarów polityki spójności, pod względem wartości dodanej i widoczności na szczeblu lokalnym, oraz zaznacza, że należałoby w pełni rozwinąć możliwości, jakie stwarza nowy instrument EUWT.

27. Zachęca do wzmocnienia wymiaru miejskiego polityki spójności, przypominając, że obszary miejskie często stanowią siłę napędową wzrostu gospodarczego, ale są one również miejscem poważnych nierówności ekonomicznych, społecznych i izolacji kulturowej.

28. Zwraca uwagę na konieczność większej koordynacji między problemami obszarów wiejskich i trudnościami obszarów miejskich, ponieważ związek między sytuacją miast a środowiskiem wiejskim stanowi zasadniczy czynnik zintegrowanej polityki rozwoju regionalnego.

29. Zaleca ponowne włączenie instrumentów rozwoju obszarów wiejskich do ogólnej polityki spójności, ponieważ z funduszy strukturalnych finansowanych jest już wiele działań o równoległych celach i taki wybór może stanowić najlepsze rozwiązanie pozwalające uniknąć powielania projektów i działań.

30. Proponuje współpracę między organami zarządzającymi a instytucjami statystycznymi w celu opracowania nowych instrumentów statystyki regionalnej pozwalających należycie i w sposób ukierunkowany ocenić wpływ polityki spójności, lepiej określić wskaźniki rozwoju i ustalić odpowiednie kryteria kwalifikujące.

31. Uważa za konieczne zbadanie możliwości opracowania bardziej znaczących i kompletnych wskaźników rozwoju i dobrobytu, które odzwierciedlałyby na szczeblu lokalnym i regionalnym znaczące różnice w dochodach, dostępności usług publicznych, jakości opieki zdrowotnej i oferty edukacji kulturalnej i zawodowej.

32. Podkreśla, że możliwość korzystania z uzupełniających form finansowania, takich jak fundusze rotacyjne z kapitałem podwyższonego ryzyka oraz pożyczki preferencyjne lub gwarantowane, mogłyby wywołać efekt multiplikacji bez zakłócania systemów wsparcia dla polityki spójności.

33. Uważa, że władze publiczne, w tym władze lokalne i regionalne, będą w przyszłości musiały inwestować więcej niż dawniej w świadczenie lub wspieranie usług świadczonych w interesie ogólnym, tak aby wyrównać istniejące różnice, szczególnie w dziedzinie usług komunalnych i transportu.

34. Przypomina, że państwa członkowskie Unii Europejskiej stoją wobec wyzwania demograficznego związanego ze stopniowym starzeniem się ludności i podkreśla, że jednym z aspektów zachodzących zmian jest przede wszystkim rosnący popyt na usługi publiczne, zdrowotne i socjalne o takiej samej skuteczności i jakości dla wszystkich.

35. Uważa, że uproszczenie polityki spójności powinno opierać się na zasadach pomocniczości i proporcjonalności, a obowiązki sprawozdawczości i procedury kontroli powinny być związane z zasięgiem działań i z lokalizacją projektów w celu ograniczenia kosztów i zdecentralizowania zarządzania.

Podsumowanie końcowe

36. Uważa, że Unia Europejska powinna uznać i wzmocnić wymiar terytorialny polityki spójności, by umożliwić rozwój społeczno-gospodarczy, który będzie nie tylko trwały i zrównoważony pomiędzy poszczególnymi regionami, ale również policentryczny i harmonijny wewnątrz tychże regionów.

37. Podkreśla, że spójność nadal stanowi ważne wyzwanie, ponieważ wielkie zróżnicowanie pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego między różnymi regionami, a także wewnątrz samych regionów, nadal istnieje, a wręcz nasiliło się po ostatnim rozszerzeniu Unii Europejskiej.

38. Sądzi, że w celu utrzymania w mocy pojęć integracji i solidarności polityka spójności powinna być nakierowana na przywrócenie równowagi gospodarczej i społecznej, i nie należy ulegać pokusie obciążania jej zbyt wieloma sprzecznymi ze sobą celami.

39. Podkreśla, że jeżeli polityka spójności ma pełnić znaczącą rolę na rzecz wzmocnienia równowagi gospodarczej i społecznej, powinna dysponować odpowiednimi zasobami i środkami, oraz uznaje, że obecny poziom finansowania stanowi niezbędne minimum do wypełnienia takiej funkcji. Polityka ta jest przedmiotem nacisków na ograniczenie wydatków, co wiąże się ze światowym kryzysem finansowym; w tej sytuacji wzrasta konieczność bardziej zdeterminowanego wdrażania polityki spójności.

40. Zaznacza, że spójność powinna utrzymać wymiar europejski i odrzuca wszelkie próby renejalizacji działań wspólnotowych, których wartość dodana polega również na tym, że stanowią szeroko zakrojoną wspólną politykę o jasnych celach strategicznych, pozwalającą zmierzyć się z wyzwaniami na skalę kontynentu i świata oraz dostosować się do wymogów regionalnych i lokalnych.

41. Podkreśla pojęcie stymulującego efektu polityki spójności, ponieważ inwestycje wywołują długotrwałe skutki strukturalne w gospodarkach regionalnych i lokalnych, wspierają innowacyjne podejście do rozwoju i zatrudnienia oraz mają silny wpływ na budowanie zdolności administracji i przedsiębiorstw.

42. Wzywa do zastosowania nowych instrumentów finansowych, które dzięki prostszej i skuteczniejszej formie mogłyby zachęcić do inwestycji głównie w regionach wymagających restrukturyzacji i innowacji, w szczególności w celu wsparcia roli i rozwoju MŚP.

43. Przypomina, że zgodnie z zasadą pomocniczości konieczne jest zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych na wszystkich etapach, począwszy od projektowania, a skończywszy na ocenie, ponieważ stanowią one szczebel rządów najbliższy końcowym odbiorcom, a także ponoszą główną odpowiedzialność za realizację w terenie polityki spójności.

Bruksela, 27 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia Komitetu Regionów „Bałkany zachodnie: Wzmocnienie perspektywy europejskiej”

(2009/C 76/09)

KOMITET REGIONÓW

- Uznaje obietnicę Unii Europejskiej, by zaoferować perspektywę europejską całemu regionowi Bałkanów Zachodnich za wiążącą, o ile poszczególne kraje spełnią warunki przystąpienia do UE.
- Apeluje do krajów Bałkanów Zachodnich o jak najszybsze spełnienie warunków pozwalających UE na rozluźnienie jej polityki wizowej. Obowiązek wizowy, któremu podlegają obecnie obywatele krajów Bałkanów Zachodnich utrudnia rozwój kontaktów społecznych z partnerami z państw członkowskich UE oraz spowalnia proces realizacji projektów edukacyjnych i rozwojowych. Wzywa państwa członkowskie UE do kontynuowania rozpoczętej tendencji znoszenia obowiązku wizowego wobec krajów Bałkanów Zachodnich.
- Podkreśla znaczenie zapoczątkowanych procesów decentralizacji i podziału władzy państwowej w krajach Bałkanów Zachodnich. Zwraca uwagę, że czynnik etniczny nie może być jedynym czy dominującym czynnikiem w tych procesach. W krajach wyraźnie zróżnicowanych etnicznie Komitet za ważne uznaje wzmocnienie pozycji centralnych instytucji warunkujących sprawne funkcjonowanie państwa przy jednoczesnej akceptacji niezależnych kompetencji decyzyjnych instytucji i organów regionalnych i lokalnych.
- Uważa, że ważna jest kontynuacja prac na rzecz zwiększenia niezależności sądownictwa. Należy także nadal podejmować wysiłki na rzecz zwalczania korupcji i wzmacniania zaufania obywateli do wymiaru sprawiedliwości.
- Popiera intensywną współpracę między samorządami lokalnymi i regionalnymi a partnerami w państwach członkowskich UE. Apeluje o stworzenie odpowiednich mechanizmów instytucjonalnych i finansowych umożliwiających samorządom lokalnym i regionalnym oraz ich stowarzyszeniom krajowym większy udział w transgranicznych i regionalnych projektach, łącznie z uczestnictwem w inicjatywach w ramach europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT).

Sprawozdawca: František KNAPIK (SK/PPE), burmistrz Koszyc

Dokument źródłowy:

Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady „Bałkany Zachodnie: wzmocnienie perspektywy europejskiej”

COM(2008) 127 wersja ostateczna

ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

A. Zalecenia ogólne

Postępy procesu integracji

1. Uznaje obietnicę Unii Europejskiej, by zaoferować perspektywę europejską całemu regionowi Bałkanów Zachodnich za wiążącą, o ile poszczególne kraje spełnią warunki przystąpienia do UE.

2. Z zadowoleniem przyjmuje postępy osiągnięte przez kraje Bałkanów Zachodnich w procesie zbliżania się do UE. Podpisanie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między UE a Republiką Serbii, jak również między UE a Bośnią i Hercegowiną jest warunkiem urzeczywistnienia się perspektywy europejskiej dla całego regionu. Dowodem na posuwanie się naprzód procesu integracji europejskiej jest także realna możliwość uzyskania przez Czarnogórę i Albanie, a następnie kolejnych krajów tego regionu, w niedalekiej przyszłości statusu krajów kandydujących, jak również pomyślny rozwój negocjacji akcesyjnych z Chorwacją.

3. Zaleca Komisji Europejskiej, by w większym stopniu wykorzystwała doświadczenia nowych państw członkowskich związane z procesem integracji i transformacji. Poglądy nowych państw członkowskich powinny stanowić wartość dodaną przy opracowywaniu polityki UE, zwłaszcza jeśli chodzi o ambicje przystąpienia krajów Bałkanów Zachodnich.

4. Apeluje do krajów Bałkanów Zachodnich o jak najszybsze spełnienie warunków pozwalających UE na rozluźnienie jej polityki wizowej. Obowiązek wizowy, któremu podlegają obecnie obywatele krajów Bałkanów Zachodnich utrudnia rozwój kontaktów społecznych z partnerami z państw członkowskich UE oraz spowalnia proces realizacji projektów edukacyjnych i rozwojowych. Wzywa państwa członkowskie UE do kontynuowania rozpoczętej tendencji znoszenia obowiązku wizowego wobec krajów Bałkanów Zachodnich.

5. Podkreśla znaczenie zapoczątkowanych procesów decentralizacji i podziału władzy państwowej w krajach Bałkanów Zachodnich. Zwraca uwagę, że czynnik etniczny nie może być jedynym czy dominującym czynnikiem w tych procesach. W krajach wyraźnie zróżnicowanych etnicznie Komitet za ważne uznaje wzmocnienie pozycji centralnych instytucji warunkujących sprawne funkcjonowanie państwa przy jednoczesnej akceptacji niezależnych kompetencji decyzyjnych instytucji i organów regionalnych i lokalnych.

6. Podkreśla, że uznanie i ochrona mniejszości narodowych jest jednym z kryteriów kopenhaskich, których spełnienie jest warunkiem wstępnym przystąpienia do Unii Europejskiej; wyraża przekonanie, że centralnym elementem praw mniejszości jest ułatwianie pokojowego współistnienia populacji różniących się pod względem rasy, języka lub religii oraz ludności stanowiącej większość, jak również zagwarantowanie zaspokajania ich szczególnych potrzeb.

7. Wzywa państwa regionu do opracowania środków na rzecz wzmocnienia udziału kobiet w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym oraz do propagowania równouprawnienia kobiet i mężczyzn. Stwierdza, że nadal mają miejsce przypadki dyskryminacji kobiet oraz przemocy domowej i dlatego wzywa poszczególne państwa do zwiększenia wysiłków na rzecz ochrony praw kobiet.

8. Proponuje wzmocnienie potencjału administracyjnego instytucji krajowych i władz lokalnych, aby jak najefektywniej wykorzystywać środki finansowe udostępnione krajom Bałkanów Zachodnich za pośrednictwem instrumentu pomocy przedakcesyjnej (IPA).

9. Uważa, że ważna jest kontynuacja prac na rzecz zwiększenia niezależności sądownictwa. Należy także nadal podejmować wysiłki na rzecz zwalczania korupcji i wzmacniania zaufania obywateli do wymiaru sprawiedliwości.

10. Wyraża ubolewanie z powodu utrzymywania się szeroko rozpowszechnionej korupcji. Utrudnia ona tworzenie przejrzystej administracji publicznej i zakłóca efektywne zarządzanie programami i środkami UE.

11. Z zadowoleniem przyjmuje działania prowadzące do utworzenia Regionalnej Szkoły Administracji Publicznej (ReSPA), która posiadałaby wszelkie kompetencje, jakie powinna mieć instytucja edukacyjna kształcąca urzędników administracji publicznej, z myślą o wzmocnieniu potencjału administracyjnego w krajach Bałkanów Zachodnich. Zaleca, by do współpracy z tą przyszłą instytucją włączyć w jak największej mierze szkoły administracji publicznej istniejące w poszczególnych krajach. Popiera także inne działania Komisji Europejskiej prowadzące do wzmocnienia potencjału administracyjnego, rozwoju instytucji oraz wdrożenia europejskiego prawodawstwa, zwłaszcza za pośrednictwem projektów partnerskich, instrumentu pomocy technicznej i wymiany informacji (TAIEX) oraz instrumentu wsparcia na rzecz poprawy sprawowania rządów i zarządzania (SIGMA).

Współpraca regionalna i rozwój współpracy transgranicznej

12. Z zadowoleniem przyjmuje pomyślne przekształcenie Paktu stabilności dla Europy Południowo-Wschodniej w Radę Współpracy Regionalnej. Uważa współpracę regionalną za jeden z warunków osiągnięcia postępów w procesie integracji krajów Bałkanów Zachodnich z Unią Europejską. Szczególną uwagę trzeba w tym kontekście zwrócić na rozwój współpracy transgranicznej, ponieważ często właśnie regiony przygraniczne były najbardziej dotknięte skutkami konfliktów zbrojnych z lat 90. ubiegłego wieku. Apeluje w związku z tym o rozwój infrastruktury transgranicznej pomiędzy poszczególnymi krajami regionu.

13. Uważa, że zacieśnienie współpracy transgranicznej pomiędzy obszarami nadmorskimi i przygranicznymi krajów Bałkanów Zachodnich a obszarami państw członkowskich UE sąsiadującymi bądź graniczącymi z nimi byłoby właściwym krokiem w kierunku wyeliminowania podziałów, uprzedzeń i nieufności wynikających ze sporów czy konfliktów, w które w przeszłości, dalszej lub bliższej, zaangażowane były kraje Bałkanów Zachodnich i kraje z nimi sąsiadujące obecnie należące do UE.

14. Z zadowoleniem przyjmuje postępy w tworzeniu strefy wolnego handlu w regionie Bałkanów Zachodnich, znanej jako CEFTA. Zaleca, by uczestniczące w tym kraje przyspieszyły procesy prowadzące do zapewnienia efektywnego funkcjonowania tej strefy w całym regionie, ponieważ regionalna strefa wolnego handlu pomoże poszczególnym krajom przygotować się do przystąpienia do jednolitego rynku UE.

15. Popiera intensywną współpracę między samorządami lokalnymi i regionalnymi a partnerami w państwach członkowskich UE. Apeluje o stworzenie odpowiednich mechanizmów instytucjonalnych i finansowych umożliwiających samorządom lokalnym i regionalnym oraz ich stowarzyszeniom krajowym większy udział w transgranicznych i regionalnych projektach, łącznie z uczestnictwem w inicjatywach w ramach europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT).

16. Zdaje sobie sprawę z faktu, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają istotną rolę w promowaniu integracji UE i popiera tworzenie sieci między tymi organizacjami w tym regionie oraz realizację wspólnych projektów.

Rozwój samorządów lokalnych i regionalnych

17. Uważa dobre funkcjonowanie samorządów lokalnych i regionalnych za istotny czynnik wewnętrznego umocnienia poszczególnych krajów, jak i procesu zbliżania się ich do UE. Zaleca rządowi poszczególnych krajów nasilenie komunikacji z samorządami lokalnymi i regionalnymi, zajmującymi się propagowaniem idei integracji europejskiej.

18. Z zadowoleniem przyjmuje specjalny mechanizm wsparcia samorządów lokalnych i regionalnych w regionie Bałkanów Zachodnich będący elementem instrumentu pomocy przedakcesyjnej (IPA), który został przez Komisję Europejską zapowiedziany na konferencji w Brukseli w kwietniu 2008 r. Zaleca Komisji Europejskiej, by w jak największym stopniu

uprościła proces świadczenia pomocy, mając na uwadze zwłaszcza przyspieszenie i usprawnienie mechanizmów jej udzielania. Uważa za konieczne, by każdy rodzaj pomocy był nakierowany na konkretne cele oraz jednocześnie dostępny dla jak najszerzego kręgu odbiorców.

19. Jest świadomy braku równowagi — między regionami wielkomijskimi a regionami oddalonymi od ośrodków miejskich — w działaniach władz lokalnych i regionalnych mających na celu harmonijny i zrównoważony rozwój terytorialny i szerzenie idei integracji europejskiej. Za konieczne uznaje wsparcie skutecznego działania władz szczebla niższego niż krajowy na obszarach wiejskich, a zwłaszcza na obszarach różnorodnych etnicznie, gdzie zaleca poświęcenie szczególnej uwagi realizacji projektów wieloetnicznych.

20. Zdaje sobie sprawę, że władze lokalne i regionalne krajów Bałkanów Zachodnich odgrywają zasadniczą rolę w znajdowaniu właściwych rozwiązań instytucjonalnych w zakresie praw mniejszości narodowych. W związku z tym wzywa rządy tych krajów do konsultowania się z władzami lokalnymi i regionalnymi w trakcie debatowania nad nowymi normami i ramami prawnymi w zakresie praw mniejszości narodowych oraz podczas ich przyjmowania, z uwzględnieniem konwencji ramowej Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych.

21. Podkreśla znaczenie samorządów lokalnych i regionalnych w procesie pokonywania uprzedzeń i różnic między poszczególnymi grupami etnicznymi w regionie oraz zwraca uwagę na ich rolę w komunikacji pomiędzy szczeblami terytorialnymi i szczeblem rządowym poszczególnych krajów.

B. Konkretnie zalecenia dotyczące poszczególnych krajów*Chorwacja*

22. Z zadowoleniem odnotowuje znaczny postęp negocjacji akcesyjnych z Chorwacją, które stanowią dla innych krajów Bałkanów Zachodnich sygnał, że również one mają realną szansę na członkostwo w UE, jeśli spełnią niezbędne warunki. Wyraża przekonanie, że obecna niepewność co do wejścia w życie traktatu lizbońskiego po referendum w Irlandii nie ma żadnego wpływu na przebiegające obecnie negocjacje akcesyjne z Chorwacją.

23. Z zadowoleniem przyjmuje postępy osiągnięte w dziedzinie polityki regionalnej i współpracy transgranicznej oraz docenia fakt, że Chorwacja zwraca większą uwagę na rozwiązanie problemów z krajami sąsiadującymi.

24. Zauważa, że aby dokonać decydujących zmian w procesie akcesyjnym Chorwacji, kraj ten musi poczynić dalsze postępy w reformowaniu sądownictwa, zwalczaniu korupcji, gwarantowaniu praw mniejszości narodowych, w kwestii powrotu uchodźców oraz w restrukturyzacji przemysłu stocznioowego.

25. Stwierdza, że Chorwacja musi także przyspieszyć reformę administracji publicznej oraz poprawić potencjał administracyjny na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Była Jugosłowiańska Republika Macedonii

26. Sądzi, że Była Jugosłowiańska Republika Macedonii ma potencjał poczynienia dalszych postępów w kierunku wzmocnienia stosunków z UE, o ile spełni warunki i kryteria określone przez Radę Europejską w czerwcu 2008 r.

27. Docenia wkład Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w stabilność regionu Bałkanów Zachodnich. Bierze pod uwagę decyzję jej rządu o uznaniu niepodległości Kosowa.

28. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Wspólnego Komitetu Konsultacyjnego UE-Była Jugosłowiańska Republika Macedonii i zachęca do pogłębienia dialogu politycznego między władzami UE szczebla niższego niż krajowy z ich odpowiednikami w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii.

29. Odnotowuje, że kryzys polityczny w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii udało się ostatecznie rozwiązać. Zaleca, by jak najszybciej podjąć działania w celu poprawy i wzmocnienia funkcjonowania władz publicznych, aby zająć się przyczynami problematycznego przebiegu procesu wyborczego w czerwcu 2008 r. oraz aby zagwarantować, że w przyszłości wybory będą organizowane w sposób zgodny z wzorcami ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym. Podkreśla, że należy nasilić dialog polityczny między stronami obecnymi na scenie politycznej, aby wprowadzić stabilną atmosferę zgody co do realizacji reform będących warunkiem przystąpienia do UE.

30. Proponuje, by kontynuować proces decentralizacji, przy czym podstawowym kryterium przy formowaniu lokalnych czy regionalnych samorządów nie powinna być przynależność etniczna. Wzywa do utrzymania stabilności politycznej Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym poprzez podkreślenie potrzeby dialogu zamiast innych rozwiązań.

31. Popiera konstruktywną rolę Komitetu ds. Stosunków Między Grupami Etnicznymi, zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu lokalnym, jako pośrednika między poszczególnymi grupami etnicznymi a parlamentem. Wzywa także do zachowania wieloetnicznego charakteru Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, a zwłaszcza do sumiennego przestrzegania praw mniejszości.

32. Z zadowoleniem przyjmuje wznowienie negocjacji z udziałem specjalnego wysłannika ONZ Matthew Nimetza i wzywa Byłą Jugosłowiańską Republikę Macedonii do zintensyfikowania działań na rzecz rozwiązania problemu nazwy kraju zgodnie z rezolucjami 817/93 i 845/93 Rady Bezpieczeństwa ONZ; podkreśla znaczenie dobrych stosunków sąsiedzkich dla postępów Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii na drodze do członkostwa w UE.

33. Zaleca, by kontynuować reformę administracji publicznej, włącznie z reformą podatków lokalnych, w celu zapewnienia samorządom większej niezależności przy decydowaniu o sprawach finansowych.

Albania

34. Z zadowoleniem przyjmuje podjęcie działań zmierzających do reformy administracji publicznej oraz wzmocnienia kompetencji samorządów lokalnych.

35. Podkreśla potrzebę zwiększenia poziomu wzrostu gospodarczego i wydajności gospodarki. Dobrobyt gospodarczy i zrównoważony wzrost gospodarczy są warunkiem postępów na drodze ku integracji europejskiej.

36. Podkreśla znaczenie konsensusu politycznego w odniesieniu do kwestii związanych z integracją europejską.

37. Wzywa partie polityczne do porzucenia niekonstruktywnych stanowisk na szczeblu samorządów, aby można było porozumieć się w sprawie decyzji prowadzących do rozwiązania lokalnych problemów i spełnienia potrzeb społeczności lokalnych.

38. Domaga się wdrożenia skutecznych mechanizmów prowadzących do zwalczania korupcji zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym. Wzywa jednocześnie, by odpowiednie instytucje skuteczniej angażowały się w walkę z przestępczością zorganizowaną.

39. Z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie kompetencji samorządów lokalnych w zakresie lokalnych podatków i wydatków.

40. Zaleca wzmocnienie zdecentralizowanych kompetencji samorządów lokalnych.

41. Wzywa Albanię do pełnego stosowania postanowień ramowej konwencji Rady Europy o ochronie mniejszości narodowych, zwłaszcza jeśli chodzi o używanie języków mniejszościowych.

Bośnia i Hercegowina

42. Z zadowoleniem przyjmuje podpisanie porozumienia o stabilizacji i stowarzyszeniu między Unią Europejską a Bośnią i Hercegowiną i popiera zamknięcie Biura Wysokiego Przedstawiciela (OHR) oraz wzmocnienie Biura Specjalnego Przedstawiciela UE natychmiast po spełnieniu koniecznych warunków.

43. Docenia fakt, że zagadnienie ostatecznego statusu Kosowa nie miało do tej pory poważniejszych reperkusji w Bośni i Hercegowinie oraz że ogólna sytuacja polityczna i w zakresie bezpieczeństwa pozostaje spokojna.

44. Z zadowoleniem przyjmuje uchwalenie przez bośniacki parlament reformy policji z uwagi na znaczenie tej reformy dla postępów procesu integracji z UE. Jest świadomy tego, że reforma policji, w formie, w jakiej została przyjęta, stanowi kompromis osiągnięty w wyniku długich i skomplikowanych negocjacji pomiędzy wszystkimi uczestniczącymi w nich partiami. Podkreśla przy tym potrzebę przyjmowania dalszych zmian w konstytucji prowadzących do poprawy funkcjonowania instytucji państwowych i doprowadzenia do tego, by kwestia przynależności etnicznej przestała być najważniejszym czynnikiem w funkcjonowaniu społeczeństwa w Bośni i Hercegowinie. Akcentuje także znaczenie nasilenia współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii (ICTY).

45. Docenia przeprowadzenie demokratycznych wyborów lokalnych w październiku 2008 r. i wyraża zadowolenie, że przebiegły one bez zakłóceń. Jest świadom znaczenia demokratycznego wyboru samorządów lokalnych oraz ich roli w procesie demokratyzacji społeczeństwa w Bośni i Hercegowinie i zbliżania go do UE.

46. Popiera zwiększenie wydajności administracyjnej departamentu integracji europejskiej Rady Ministrów Bośni i Hercegowiny, jak i wydajności innych instytucji i organów zajmujących się procesem integracji europejskiej. Postępy Bośni i Hercegowiny na drodze do integracji europejskiej będą wymagać dalszych wysiłków na rzecz wdrażania reform związanych z UE.

47. Jest świadom faktu, że ogólnonarodowej debacie nad przystąpieniem do UE powinny towarzyszyć liczne dobrze ukiepunkowane projekty, w które zaangażowani byłiby przedstawiciele administracji państwowej, samorządów lokalnych i regionalnych, kręgów akademickich i sektora pozarządowego. Doświadczenia nowych państw członkowskich w tej dziedzinie mogłyby posłużyć za źródło inspiracji, zwłaszcza w odniesieniu do utworzenia krajowego konwentu w sprawie Unii Europejskiej, który odniósł sukces w Słowacji i został w 2006 r. zainicjowany także w Serbii.

Czarnogóra

48. Z zadowoleniem przyjmuje przeprowadzenie demokratycznych i przejrzystych wyborów prezydenckich, zwłaszcza że były to pierwsze takie wybory od czasu ogłoszenia niepodległości przez Czarnogórę w 2006 r.

49. Z zadowoleniem przyjmuje aktywny wkład Czarnogóry w stabilizację regionu, a w szczególności jej konstruktywne podejście do nawiązania dwustronnych stosunków z sąsiednimi krajami. Bierze pod uwagę decyzję jej rządu o uznaniu niepodległości Kosowa.

50. Z zadowoleniem przyjmuje utworzenie przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w stolicy Czarnogóry Podgoricy. Jest przekonany, że działania przedstawicielstwa KE przyczynią się wydatnie do ułatwienia i nasilenia komunikacji między Komisją Europejską a Czarnogórą oraz wesprą wysiłki Czarnogóry związane z przystąpieniem do UE.

51. Wzywa do przyspieszenia reformy sądownictwa oraz wzmocnienia pozycji administracji publicznej. Popiera dalsze działania związane z reformą administracyjną i prawną. W odniesieniu do wdrażania układu o stabilizacji i stowarzyszeniu zaleca wzmocnienie potencjału administracyjnego, politycznego i prawnego.

52. Wzywa właściwe organy do zwiększenia wysiłków na rzecz zwalczania korupcji w instytucjach administracji centralnej i lokalnej oraz walkę z przestępczością zorganizowaną, ze

szczególnym uwzględnieniem przemytu narkotyków i innych towarów.

Republika Serbska

53. Z zadowoleniem przyjmuje podpisanie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Republiką Serbską a Unią Europejską. Wzywa rząd Serbii do dokładnego wypełnienia zobowiązań związanych z jego wdrażaniem.

54. Z zadowoleniem przyjmuje aresztowanie Radovana Karadžicia na terytorium Serbii i docenia wysiłki nowego rządu serbskiego w tym kierunku; Podkreśla znaczenie kontynuowania współpracy między rządem serbskim a Międzynarodowym Trybunałem Karnym dla Byłej Jugosławii (ICTY).

55. Wzywa UE, by poczyniła zdecydowane działania na rzecz wzmocnienia stosunków z Serbią poprzez wprowadzenie w życie umowy przejściowej oraz rozpoczęcie procesu ratyfikacji układu o stabilizacji i stowarzyszeniu przez parlamenty państw członkowskich. Sądzi, że możliwe jest przyznanie Serbii w 2009 r. statusu kraju kandydującego.

56. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wybory prezydenckie w styczniu i lutym 2008 r. oraz wcześniejsze wybory parlamentarne i samorządowe w maju 2008 r. przebiegły w sposób demokratyczny, a jednocześnie docenia demokratyczny sposób rozwiązania kryzysu rządowego.

57. Podkreśla potrzebę skutecznej decentralizacji fiskalnej oraz popiera przyjęcie ustawy o majątku samorządów w brzmieniu zaproponowanym przez stałą konferencję miast i gmin.

58. Z zadowoleniem przyjmuje ratyfikację Europejskiej karty samorządu terytorialnego przez serbski parlament oraz jej wejście w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

59. Zaleca opracowanie strategii decentralizacji, by zapewnić przejrzystość i przewidywalność procesu decentralizacji w Serbii. Podkreśla potrzebę wzmocnienia instytucji lokalnych i proponuje poświęcenie szczególnej uwagi kwestii pełnego przestrzegania praw mniejszości narodowych i grup etnicznych.

60. Wzywa Belgrad do zaakceptowania misji Unii Europejskiej w zakresie praworządności w Kosowie (EULEX).

Kosowo (zgodnie z rezolucją RB ONZ 1244/99)

61. Popiera dalsze działanie misji EULEX wysłanej do Kosowa przez Unię Europejską oraz z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie UE do przyjęcia znacznej odpowiedzialności za przyszły rozwój Kosowa. Z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie przeniesienia kompetencji z misji UNMIK na misję EULEX.

62. Z zadowoleniem przyjmuje wyniki konferencji dawców pomocy w sprawie Kosowa, zorganizowanej przez Komisję Europejską 11 lipca 2008 r. w Brukseli i docenia zaangażowanie UE w sprawie Kosowa i stabilności Bałkanów Zachodnich.

63. Popiera udział Kosowa w regionalnych inicjatywach, zwłaszcza związanych z perspektywą europejską dla Bałkanów Zachodnich. Zauważa, że integracja regionu Bałkanów Zachodnich z Unią Europejską nie zakończy się powodzeniem, jeśli wszystkie podmioty regionalne nie włączą się w ten proces.

64. Odnotowuje, że nowa konstytucja gwarantuje prawa poszczególnych społeczności narodowych.

65. Z zadowoleniem przyjmuje także utworzenie komitetu konsultacyjnego ds. społeczności pod patronatem prezydenta oraz wprowadzenie systemu podwójnej większości, w którym sprawy dotyczące żywotnych interesów poszczególnych społeczności muszą być zatwierdzone nie tylko większością głosów prawodawców, ale także większością głosów przedstawicieli poszczególnych społeczności. Zaleca uzgodnienie terminu wprowadzenia tego systemu w życie z przedstawicielami społeczności międzynarodowej.

66. Pożądane byłoby, aby jednostronne ogłoszenie niepodległości Kosowa nie pociągnęło za sobą powstania barier dla wymiany gospodarczej i przemieszczania się osób w obrębie krajów bałkańskich.

67. Popiera długoterminowe utrzymanie obecności społeczności międzynarodowej w Kosowie. Z uwagi na niedostateczny potencjał administracyjny kosowskich instytucji wzywa społeczność międzynarodową do wyraźnego wsparcia procesu wdrażania nowej konstytucji.

68. Wyraża ubolewanie, że administracja nie jest dostatecznie wydajna, by móc zapewnić przejrzystą służbę publiczną i zarządzanie funduszami i programami UE.

69. Zachęca mniejszości narodowe do uczestniczenia w zarządzaniu sprawami publicznymi w Kosowie w ramach wytyczonych nową konstytucją. Z żalem odnotowuje niechęć przedstawicieli społeczności serbskiej do udziału w formowaniu instytucji administracji publicznej oraz w demokratycznym procesie wyboru obieralnych przedstawicieli do kosowskich instytucji.

70. Wzywa rząd Kosowa do poszanowania różnych mniejszości etnicznych oraz o spełnienie wszelkich zobowiązań międzynarodowych w tym zakresie.

Bruksela, 27 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia Komitetu Regionów „Wartość dodana uczestnictwa władz lokalnych i regionalnych w procesie rozszerzenia”

(2009/C 76/10)

KOMITET REGIONÓW

- Zaleca, by państwa z grupy potencjalnych krajów kandydujących, o ile spełnią wymagania stawiane przez Komisję Europejską, kwalifikowały się do wsparcia także z trzech pozostałych komponentów, tak by mogły uzyskiwać pomoc na takich samych warunkach jak kraje kandydujące.
- Zaleca, by uwzględnić niniejszą opinię jako punkt wyjścia dla szerzej zakrojonej i dokładniejszej oceny zebranych dotychczas doświadczeń, ponieważ ocena taka mogłaby udokumentować wyczerpującą i zasadniczą pracę, jaką władze lokalne i regionalne wykonały w trakcie wcześniejszych etapów rozszerzenia. W tym kontekście pożądane jest, by Komitet Regionów, wykorzystując środki przeznaczone na badania, opracował szczegółową analizę udziału szczebla lokalnego i regionalnego w odniesieniu do IPA na okres 2007-2009.
- Opowiada się za tym, by w celu dokładniejszego omówienia tej tematyki Komitet Regionów podjął na początku 2009 r. inicjatywę zorganizowania szeroko zakrojonego forum dyskusyjnego, do udziału w którym zaproszeni zostaliby przedstawiciele Komisji, Parlamentu Europejskiego, władz lokalnych i regionalnych z krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących oraz innych zainteresowanych podmiotów. Byłby to odpowiedni wstęp do procesu oceny.
- Wzywa, by na podstawie tej oceny Komitetu Regionów i Komisji Europejskiej opracować polityczne ramy odniesienia dotyczące udziału władz lokalnych i regionalnych w procesie rozszerzenia. Ramy te powinny zostać przyjęte przez KR, ponieważ ich sporządzenie stanowiłoby doskonałą okazję do oceny istniejących struktur i form kooperacji pod kątem dalszego rozwoju transgranicznej współpracy władz lokalnych i regionalnych z państw członkowskich, krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących.

Sprawozdawca: Helene LUND (DK/PSE), radna gminy Furesø

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Komitet wyraża zadowolenie z pomyślnego zakończenia piątego etapu rozszerzenia. W tym procesie władze samorządowe w Bułgarii i Rumunii w istotny sposób przyczyniły się do ukierunkowania rozwoju na budowanie trwałej demokracji na szczeblu lokalnym i regionalnym.

2. Podkreśla, że w kontekście współpracy transgranicznej niezbędne jest wyciągnięcie wniosków z doświadczeń związanych z rozszerzeniem UE w przeszłości, aby zoptymalizować i poprawić starania związane z aktualnymi negocjacjami akcesyjnymi z krajami kandydującymi i potencjalnymi krajami kandydującymi.

3. Zaleca zatem, by zwracać jeszcze większą uwagę na współpracę między władzami lokalnymi i regionalnymi w państwach członkowskich, krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących.

4. Przyjmuje z zadowoleniem instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA), dla którego podstawę stanowi komunikat Komisji (COM(2004) 627 końcowy) oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 1085/2006, a także odsyła do swojej opinii w sprawie ustanowienia instrumentu pomocy przedakcesyjnej (IPA) (CdR 498/2004 fin). Komitet Regionów popiera utworzenie IPA składającego się z pięciu komponentów: a) pomoc w okresie przejściowym i rozwój instytucjonalny, b) współpraca transgraniczna, c) rozwój regionalny, d) rozwój zasobów ludzkich oraz e) rozwój obszarów wiejskich.

5. Stwierdza, że IPA, obejmujący lata 2007-2013, stanowi ważny środek służący wspieraniu tworzenia trwałych struktur politycznych i administracyjnych w krajach kandydujących oraz potencjalnych krajach kandydujących, ponieważ od 1 stycznia 2007 r. IPA jest głównym instrumentem świadczenia poszczególnych rodzajów pomocy przedakcesyjnej, które były wcześniej dostępne dla Turcji i krajów Bałkanów Zachodnich za pośrednictwem takich programów jak PHARE, ISPA, SAPARD, CARDS i instrument finansowy dla Turcji.

6. Przyjmuje z zadowoleniem trzyletnie orientacyjne ramy finansowe IPA dla przydzielania środków poszczególnym krajom będącym odbiorcami pomocy, ponieważ jest to przejawem elastycznego podejścia. Komitet zwraca uwagę, że trudno jest znaleźć rozwiązanie odpowiadające wszystkim stronom. Dlatego też potrzebne są elastyczne instrumenty, dzięki którym można uwzględnić wyzwania i problemy pojawiające się w poszczególnych państwach.

7. Zauważa jednocześnie, że kraje otrzymujące pomoc można podzielić na dwie grupy. W skład grupy krajów kandydujących wchodziły Bułgaria, Jugosłowiańska Republika Macedonii,

Chorwacja i Turcja. Do grupy potencjalnych krajów kandydujących należą Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Serbia i Kosowo. W związku z tym podziałem Komitet stwierdza, że dla grupy krajów kandydujących dostępne jest wsparcie ze wszystkich pięciu komponentów, natomiast państwa z grupy potencjalnych krajów kandydujących mogą wnioskować o pomoc jedynie z dwóch pierwszych komponentów: pomoc w okresie przejściowym i rozwój instytucjonalny oraz współpraca transgraniczna.

8. Zaleca, by państwa z grupy potencjalnych krajów kandydujących, o ile spełnią wymagania stawiane przez Komisję Europejską, kwalifikowały się do wsparcia także z trzech pozostałych komponentów, tak by mogły uzyskiwać pomoc na takich samych warunkach jak kraje kandydujące.

9. Podkreśla, że decydujące znaczenie mają ostre wymagania co do późniejszego udokumentowania rezultatów osiągniętych dzięki IPA.

10. Zwraca uwagę na to, że znaczna część prawodawstwa wdrażana jest na szczeblu lokalnym i regionalnym (na szczeblu samorządowym wdraża się do 70 % prawodawstwa z dziedziny środowiska), dlatego też ważne jest, by władze lokalne i regionalne otrzymały faktyczną możliwość uzyskania wsparcia z IPA, tak by mogły kontynuować swoją pozytywną i ważną pracę oraz nadal wносить konstruktywny wkład w rozwój solidnych struktur administracyjnych oraz trwałej demokracji na szczeblu lokalnym i regionalnym w krajach kandydujących oraz potencjalnych krajach kandydujących.

Wkład podmiotów lokalnych i regionalnych w proces rozszerzenia

11. Podkreśla, że jeśli kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące mają spełnić wymagania zawarte w wspólnym dorobku prawnym, kryteriach kopenhaskich oraz konkluzjach ze szczytu w Madrycie w grudniu 1995 r., trzeba pilnie stworzyć w krajach kandydujących trwałe zdecentralizowane struktury polityczne i administracyjne.

12. Zwraca uwagę na to, że władze lokalne i regionalne często są pierwszym punktem kontaktu obywateli z administracją, dlatego ważne jest, by mogły oferować usługi poszukiwane przez obywateli. Doświadczenie pokazuje, że decydujące znaczenie mają starania o tworzenie zdecentralizowanych struktur politycznych i administracyjnych, ponieważ w krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących struktury te są często słabe. Chodzi tu o dziedzinę, w której władze lokalne i regionalne w UE dysponują dużym doświadczeniem, ponieważ we wszystkich państwach członkowskich władze samorządowe stają przed takimi zadaniami. Komitet uznaje też za ważne, by w trakcie procesu rozszerzenia nie doszło do trwałego pogorszenia oferty usług dla obywateli, gdyż mogłoby to prowadzić do negatywnego postrzegania członkostwa w UE.

13. Podkreśla, że tworzenie silniejszych zdecentralizowanych struktur należy uznać za sprawę pilną, ponieważ znaczna część wspólnotowego dorobku prawnego wdrażana jest na szczeblu lokalnym i regionalnym. Dlatego też zdaniem Komitetu należy uznać szczebel lokalny i regionalny za równorzędnego partnera dla szczebla centralnego. Solidne zdolności administracyjne na szczeblu lokalnym i regionalnym pomagają zapewnić obywatelom konieczne usługi oraz stawić czoła pojawiającym się wyzwaniom, dzięki czemu odciążony zostanie szczebel centralny.

14. Zwraca uwagę na to, że dla pomyślnego politycznego i administracyjnego umocnienia się struktur politycznych i administracyjnych na poziomie lokalnym i regionalnym ważny jest rozwój demokracji lokalnej we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, ponieważ obywatele mają do niej zaufanie i daje im ona poczucie współudziału. Władze lokalne i regionalne posiadają wieloletnie doświadczenie w zakresie współpracy transgranicznej, np. w ramach partnerstwa miast, które obejmuje także aspekty kulturowe i tożsamościowe w odniesieniu do rozwoju demokracji i administracji. Zapewnia to pozytywną wartość dodaną dla Wspólnoty.

15. Zwraca ponadto uwagę na to, że szczebel lokalny i regionalny jest obeznany ze współpracą międzykulturową, ponieważ z reguły to właśnie on ma bezpośredni kontakt z obywatelami pochodzącymi z różnych środowisk kulturowych. Dzięki temu władze lokalne i regionalne zyskały praktyczne doświadczenia w pracy z różnymi kulturami i mogą je teraz wykorzystać w międzykulturowej działalności w ramach procesu rozszerzenia, we współpracy z państwami członkowskimi, krajami kandydującymi oraz potencjalnymi krajami kandydującymi.

Waga spójnego podejścia we współpracy transgranicznej

16. Uznaje za ważne, by w ramach przygotowań do akcesji opracować spójne podejście do współpracy transgranicznej.

17. Podkreśla, że jednym z priorytetów KR-u w odniesieniu do stosunków zewnętrznych jest wytłumaczenie obywatelom procesu rozszerzenia (CdR 322/2006). Komitet akcentuje, że lepiej i łatwiej byłoby mu informować o swoim zaangażowaniu, gdyby systematycznie otrzymywał informacje o praktycznych, konstruktywnych i trwałych wynikach, jakie osiągnęły władze lokalne i regionalne w procesie rozszerzenia.

18. Komitet dziękuje wszystkim władzom lokalnym i regionalnym z państw członkowskich, krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących, które wzięły udział w badaniu służącym za podstawę niniejszej opinii. Przekazując informacje o swych doświadczeniach w zakresie współpracy władz lokalnych i regionalnych w państwach członkowskich, krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących, wniosły one wyjątkowy wkład w jej opracowanie. Zwłaszcza chorwackie miasta i regiony udzieliły obszernych odpowiedzi, co świadczy o ich znacznym zaangażowaniu. Odpowiedzi, które napłynęły

ze wszystkich uczestniczących krajów, stanowią szczególnie dobry praktyczny punkt wyjścia dla oceny dotychczasowych starań oraz podstawę do opracowania politycznych wytycznych dla dalszych prac.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

Wytyczne polityczne ⁽¹⁾

19. Zaleca, by uwzględnić niniejszą opinię jako punkt wyjścia dla szerzej zakrojonej i dokładniejszej oceny zebranych dotychczas doświadczeń, ponieważ ocena taka mogłaby udokumentować wyczerpującą i zasadniczą pracę, jaką władze lokalne i regionalne wykonały w trakcie wcześniejszych etapów rozszerzenia. W tym kontekście pożądane jest, by Komitet Regionów, wykorzystując środki przeznaczone na badania, opracował szczegółową analizę udziału szczebla lokalnego i regionalnego w odniesieniu do IPA na okres 2007-2009. Badania te należy przeprowadzić we współpracy z uniwersytetami i organizacjami z różnych krajów członkowskich i kandydujących. Ponadto zalecane byłoby stworzenie grupy monitorującej, w której skład wchodziłoby przedstawiciele grup politycznych i Komisji oraz władz lokalnych i regionalnych z krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących. Grupa ta powinna obserwować przeprowadzanie badań i składać sprawozdania Komitetowi oraz grupom roboczym, by w ten sposób zadbać o szerokie zaangażowanie w projekty w zakresie oceny.

20. Opowiada się za tym, by w celu dokładniejszego omówienia tej tematyki Komitet Regionów podjął na początku 2009 r. inicjatywę zorganizowania szeroko zakrojonego forum dyskusyjnego, do udziału w którym zaproszeni zostaliby przedstawiciele Komisji, Parlamentu Europejskiego, władz lokalnych i regionalnych z krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących oraz innych zainteresowanych podmiotów. Byłby to odpowiedni wstęp do procesu oceny.

21. Zaleca, by w prace związane z oceną włączyć Sekretariat Komitetu Regionów i grupy robocze ds. krajów Bałkanów Zachodnich, Turcji i Chorwacji, które w pewnym stopniu już zajęły się istotnymi aspektami procesu rozszerzenia, a także wspólny komitet konsultacyjny UE-BJR Macedonii, ponieważ organy te mogą wnieść istotny wkład dzięki swojej znaczącej wiedzy o wyzwaniach, przed jakimi stoją kraje kandydujące oraz potencjalne kraje kandydujące.

22. Wzywa, by na podstawie tej oceny Komitetu Regionów i Komisji Europejskiej opracować polityczne ramy odniesienia dotyczące udziału władz lokalnych i regionalnych w procesie rozszerzenia. Ramy te powinny zostać przyjęte przez KR, ponieważ ich sporządzenie stanowiłoby doskonałą okazję do oceny istniejących struktur i form kooperacji pod kątem dalszego rozwoju transgranicznej współpracy władz lokalnych i

⁽¹⁾ Wytyczne polityczne i wytyczne praktyczne zostały opracowane na podstawie badania, w którym wzięły udział państwa członkowskie, kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące. Zebrany materiał znajduje się w załączniku.

regionalnych z państw członkowskich, krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących. Polityczne ramy odniesienia byłyby wspólnym dokumentem referencyjnym dla Komisji i Komitetu Regionów dotyczącym dalszego rozwoju IPA, gdyż obejmowałyby zestawienie zaleceń dotyczących współpracy w zakresie rozszerzenia, tak by instrument ten mógł w większym zakresie odpowiadać konkretnym potrzebom władz lokalnych i regionalnych.

23. Opowiada się za tym, by włączyć władze lokalne i regionalne w proces rozszerzenia jako równoprawnych partnerów, ponieważ mają one dużą wiedzę i doświadczenie we wspieraniu krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących na drodze lokalnej i regionalnej współpracy transgranicznej. Powinny być one postrzegane jako skarbnica doświadczeń, z której mogą korzystać także cała Unia Europejska i jej instytucje. Dlatego też wzywa Komisję, kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące, by we współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi wypracowały ramy prawne i finansowe konieczne dla włączenia tych władz w proces rozszerzenia. Polityczne ramy odniesienia dotyczące udziału władz lokalnych i regionalnych w procesie rozszerzenia mogą stanowić pierwszy krok w tym kierunku.

III. ZALECENIA DOTYCZĄCE PROJEKTÓW

Wytyczne dotyczące projektów

24. Zwraca uwagę, że mniejsze projekty dotyczące współpracy transgranicznej, prowadzone przez władze lokalne i regionalne, wnoszą istotną wartość dodaną. Doświadczenia różnych państw członkowskich pokazują bowiem, że otwartość, przejrzystość i bezpośrednie kontakty partnerów — czym charakteryzują się właśnie mniejsze projekty — budują wzajemne zaufanie i dają konkretne rezultaty w odniesieniu do problemów praktycznych.

25. Podkreśla, że doświadczenia m. in. z Rumunii wskazują, jak wielkie znaczenie dla rozwoju potencjału administracji szczebla lokalnego i regionalnego w krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących mają środki z instrumentów pomocy przedakcesyjnej, o które można ubiegać się na finansowanie zdecentralizowanych projektów.

26. Zaleca takie dopasowanie wszystkich komponentów w ramach IPA, aby uwzględnić władze lokalne i regionalne oraz organizacje pozarządowe, które wnoszą istotny wkład do procesu rozszerzenia. Z doświadczeń szeregu państw członkowskich, wśród nich Wielkiej Brytanii i Danii, wynika, że dolny próg wsparcia obowiązujący dla projektów transgranicznych stwarza problemy władzom lokalnym i regionalnym.

27. Zwraca uwagę na to, jak ważne jest, by w ramach IPA w większym stopniu skupić się na rozwijaniu lokalnego i regionalnego potencjału administracyjnego, zamiast kierować działania tylko na rozwój administracji centralnej. W przypadku braku zdolności administracyjnych we władzach lokalnych i regionalnych trudne może się okazać trwałe wdrożenie wspólnotowego dorobku prawnego.

28. Zwraca uwagę na to, że zasadniczą przeszkodą dla pełnego wykorzystania środków przeznaczonych na projekty są niewystarczające zdolności krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących w tym zakresie. Chodzi tu o cały proces — od składania wniosków aż po realizację i sprawozdawczość, w którym brak doświadczenia może mieć istotny negatywny wpływ. Można w tym miejscu zwrócić uwagę na bariery językowe i brak technicznej wiedzy na temat procesu składania wniosków i zarządzania projektami jako na znaczne utrudnienia w prowadzeniu i realizacji projektów. Także to jasno pokazuje, że w ramach IPA powinny istnieć realne możliwości wspierania władz lokalnych i regionalnych w rozwijaniu zdolności administracyjnych.

29. Opowiada się za tym, by przy kształtowaniu IPA przewidzieć szereg etapów, tak by można było zacząć od małych projektów. Dzięki temu wraz z rosnącym doświadczeniem i poprawą zdolności administracyjnych pojawią się możliwości realizowania także większych projektów.

30. Zaleca utworzenie w ramach IPA osobnej pozycji budżetu dotyczącej małych projektów, tak jak to miało miejsce we wcześniejszych programach, np. „PHARE Baltic Project Facility” czy „TACIS Small Project Facility”. Komitet wskazuje na fakt, że w latach 1998-2001 w ramach tych programów zrealizowano 259 projektów we współpracy z Estonią, Łotwą, Litwą, Polską, Rosją, Białorusią, Ukrainą, Mołdawią i państwami członkowskimi, a przeprowadzona w 2000 r. przez Europejski Trybunał Obrachunkowy ocena dotycząca m.in. programów TACIS zawierała zalecenie zwiększenia finansowania dla „TACIS Small Project Facility” w związku z jego wielkim sukcesem.

31. Wskazuje także na to, że w Turcji właśnie przy mniejszych projektach, dotyczących często konkretnych inicjatyw, można było zaobserwować decydującą wartość dodaną dla całej Unii Europejskiej, ponieważ dzięki tym projektom na szczeblu lokalnym i regionalnym udało się jednocześnie w konkretny sposób przekazać pozytywny obraz UE oraz wiedzę o Unii.

32. Zwraca uwagę, że doświadczenia zdobyte we wcześniejszych programach wsparcia nie pozostawiają wątpliwości co do znaczenia możliwie jak największego ograniczenia biurokracji towarzyszącej programom wsparcia w ramach IPA. Nie mogą one obejmować zbyt wielu etapów, na których każdorazowo potrzebna jest decyzja o przyznaniu środków, dlatego też Komitet wskazuje na to, że ramy projektów muszą być elastyczne, aby umożliwić przenoszenie środków między pozycjami w budżecie — pozwoli to na uwzględnienie nowych informacji i optymalizację projektów w trakcie ich realizacji. Komitet zauważa w tym kontekście, że skomplikowane procedury administracyjne przynoszą szkodę zwłaszcza małym projektom. Komitet przywołuje tu doświadczenia z Serbii, świadczące o tym, że np. opóźnienia w przekazywaniu przyznanych środków władzom odpowiedzialnym za realizację projektu mogą mieć niepożądane skutki.

33. Zwraca uwagę na to, że krajowe stowarzyszenia mogą przyczynić się do ułatwienia procesów związanych z zarządzaniem projektami, na przykład pełniąc funkcję punktów kontaktowych i informacyjnych, ponieważ dysponują istotną wiedzą i mogą pomóc w rozpowszechnieniu wzorcowych rozwiązań w zakresie zarządzania projektami.

34. Wskazuje na udaną współpracę między państwami członkowskimi a Turcją, Chorwacją i Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii w ramach programu kulturalnego UE. Dobrze przebiegała także współpraca państw członkowskich z Turcją w ramach unijnego programu „Uczenie się przez całe życie”. Równie pozytywne doświadczenia przyniosła współpraca w ramach siódmego programu ramowego na rzecz badań i rozwoju z udziałem Turcji, Chorwacji, Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii oraz Serbii. Komitet zwraca uwagę, że takie podejście oraz możliwość współpracy powinno się uwzględniać także w odniesieniu do IPA, aby wymiana ekspertów w określonej dziedzinie między państwami członkowskimi a krajami kandydującymi i potencjalnymi krajami kandydującymi mogła się odbywać w jeszcze szerszym zakresie na szczeblu lokalnym i regionalnym.

35. Wskazuje na duże znaczenie wiedzy fachowej specyficznej dla danego sektora. Doświadczenia duńskie i polskie dowodzą, że udział ekspertów lokalnych i regionalnych, którzy zajmują się pewnymi zagadnieniami w praktyce, umożliwia merytoryczny dialog, korzystny dla współpracy i procesu uczenia się. Z kolei z doświadczeń brytyjskich wynika, że wymiana specjalistów to proces wzajemnie inspirujący, podczas którego uczą się obie strony, gdyż krajowi eksperci w danej dziedzinie także odnoszą korzyści ze współpracy. Doświadczenia Włoch i Chorwacji pokazują, że projekty, które mają pozytywny przebieg dla obu stron, mogą utorać drogę dla kolejnych projektów i dalszej współpracy.

36. Zwraca uwagę, że programy uczenia się i kształcenia przez całe życie są niezmiernie istotne, aby proces uczenia się nie kończył się na jednym projekcie, ale by zapewnione były ciągły rozwój i dynamika. Przywołuje doświadczenia m. in. z Rumunii, które wskazują, że współpraca w tej dziedzinie jest istotna, by stworzyć efektywnie funkcjonujący i sprawdzający się w praktyce sektor publiczny.

37. Uważa, że w budżecie trzeba przewidzieć środki na tłumaczenie ustne. Istnieją tu doświadczenia, m. in. z Estonii i Chorwacji, pokazujące, że brak profesjonalnego tłumaczenia utrudnia planowanie i realizację projektów transgranicznych. Stoi to bowiem na przeszkodzie komunikacji między partnerami, a ta decyduje przecież o powodzeniu projektu i wzajemnym zrozumieniu.

38. Wskazuje na potrzebę poświęcenia większej uwagi gromadzeniu danych związanych z projektami. W niektórych przypadkach dane były trudno dostępne i zróżnicowane jakości, co może niekorzystnie odbić się na jakości projektu.

39. Jest zdania, że dla przeprowadzenia reform instytucjonalnych decydujące jest istnienie dużego potencjału administracyjnego na wszystkich szczeblach i zwraca uwagę, że słabe punkty w strukturze administracji mogą hamować te reformy. Z doświadczeń Chorwacji oraz Bośni wynika np., że zwłoka we wdrażaniu prawa krajowego odbija się niekorzystnie na realizacji projektów na szczeblu lokalnym i regionalnym.

40. Stwierdza, że należy wziąć pod uwagę problemy, które mogą wyniknąć przy harmonizacji przepisów UE i prawa krajowego. I tak np. doświadczenia z Serbii pokazują, że niedostateczna zgodność przepisów dotyczących udzielania zamówień może prowadzić do nieporozumień i zwłoki w realizacji projektów.

41. Zwraca uwagę, że należy starannie wyważyć wsparcie udzielane w różnych dziedzinach. Podczas poprzednich rozszerzeń dochodziło do dużych rozpiętości w rozwoju poszczególnych dziedzin. Odnotowywano wprawdzie postępy w dziedzinach związanych ze wspólnotowym dorobkiem prawnym, gdyż stanowiły one jasno określony priorytet polityczny, w innych jednak działo się bardzo niewiele. W efekcie cała uwaga skupiała się na nielicznych dziedzinach, a nie poświęcano jej innym ważnym obszarom sektora publicznego, dla których też często brakowało środków. Wiele inicjatyw w tych obszarach realizowano zbyt pośpiesznie, pod silną presją czasu i zasobów, co z kolei ograniczyło możliwość osiągnięcia skutecznych rezultatów.

42. Biorąc pod uwagę przytoczone wyżej doświadczenia, podkreśla, że projekty UE powinny być rozpoczynane jak najwcześniej, aby pośpiech nie ograniczał niepotrzebnie ich realizacji, a co za tym idzie, ich rezultatów.

43. Jest zdania, że kryteria polityczne należy rozpatrywać z szerszego punktu widzenia, aby zapewnić konieczne wyważenie i powiązanie kryteriów politycznych ustalanych przez UE oraz na innych, krajowych szczeblach. W przypadku programu PHARE okazało się swego czasu, że część środków przeznaczonych na spełnienie kryteriów politycznych nie była efektywna, ponieważ cel został sformułowany zbyt wąsko. Wsparcie nie uwzględniało w wystarczającym stopniu potrzeb wynikających z powiązań między kluczowymi dziedzinami, takimi jak reformy w sektorze publicznym, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, dobre sprawowanie rządów i zwalczanie korupcji. Ponadto, udzielając wsparcia nie wzięto pod uwagę ważnego faktu, że wielu kwestii związanych z kryteriami politycznymi nie da się przeprowadzić bez spowodowania następstw dla kryteriów gospodarczych. Dlatego też szczebel lokalny i regionalny musi być włączony w określanie priorytetów IPA, tak by wsparcie z IPA było ukierunkowane na realne potrzeby. Komitet Regionów zwraca uwagę na problem niedostatecznej spójności krajowych strategii rozwoju i strategii donorów zewnętrznych, którą wykazały m. in. doświadczenia z Chorwacji.

44. Jest zdania, że wobec potrzeby koordynacji działań szczebla lokalnego, regionalnego i centralnego, szczebel lokalny i regionalny powinien być odpowiednio wcześniej włączony w ten proces. Okazało się, że przy niedostatecznej koordynacji szczebel centralny co prawda inicjuje liczne działania, potem jednak brakuje koncepcji ich realizacji na szczeblu lokalnym i regionalnym. W związku z tym nie wykorzystuje się potencjału uruchomionych działań.

45. W związku z tym Komitet zaleca koordynację między szczeblem centralnym a władzami lokalnymi i regionalnymi, wskazując m.in. na przykłady chorwackich regionów Sisak-Moslavina, Slawonia, Osječko-Baranjska, Lika-Senj oraz miast Varaždin i Karlovac, które wyraziły życzenie ściślejszego włączenia ich w przygotowania programów operacyjnych

w ramach IPA. Stanowiłoby to także wkład w dostosowanie podejmowanych działań do istniejących potrzeb.

46. Zaleca w związku z tym, by w ramach operacyjnego programowania IPA zadbać o większe zaangażowanie wybranych władz lokalnych i regionalnych, tak jak miało to już miejsce w Chorwacji w odniesieniu do drugiego komponentu IPA (współpraca transgraniczna). Komitet Regionów zwraca uwagę, że to władze samorządowe posiadają odpowiednie doświadczenie, ponieważ dokładnie znają lokalne i regionalne potrzeby, a zatem mogą wskazać problemy i przyczynić się do ich rozwiązania. Zaleca się zatem, by objąć tą metodą także inne kraje kandydujące i rozszerzyć jej zastosowanie również na inne priorytety programowe.

Bruksela, 27 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia Komitetu Regionów „Poprawa efektywności energetycznej przez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych”

(2009/C 76/11)

KOMITET REGIONÓW

- zauważa, że przeciwdziałanie zmianom klimatycznym jest jednym z największych wyzwań politycznych, z którymi władze lokalne i regionalne zetkną się w nadchodzących latach;
- jest przekonany, że aby osiągnąć ambitne cele na rok 2020, konieczne jest zagwarantowanie, że rozwiązania wspierane technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT) będą łatwo dostępne i w pełni stosowane;
- podkreśla, że ICT odgrywają istotną rolę we wdrażaniu unijnej strategii zrównoważonego rozwoju. Mają pozytywny wpływ na rozwój dzięki nowym innowacjom technologicznym i komercyjnym oraz sprzyjają zmianom strukturalnym w wykorzystaniu zasobów naturalnych dzięki zastosowaniu najbardziej inteligentnych i najczystszych procesów;
- akcentuje fakt, że ogromny potencjał ICT w zakresie poprawy efektywności energetycznej stymuluje konkurencyjność Europy i zwiększa możliwości biznesowe na szczeblu lokalnym i regionalnym;
- zauważa, że władze lokalne i regionalne mają do dyspozycji szereg instrumentów mogących pomóc w pełni wykorzystać możliwości, jakie oferują ICT w odniesieniu do przeciwdziałania zmianom klimatycznym; do instrumentów tych zaliczają się przykładowo obowiązki i kompetencje w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego, dostaw energii, budownictwa i transportu;
- proponuje, by w powiązaniu z europejskim wydarzeniem poświęconym efektywności energetycznej zorganizować wystawę i konkurs dla władz lokalnych i regionalnych dotyczący najlepszych projektów w zakresie poprawy efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu ICT oraz wyraża gotowość udziału w wystawie i w samym europejskim wydarzeniu. Ponadto proponuje, aby Komisja sporządziła, wspólnie z Komitetem Regionów i innymi zainteresowanymi stronami, praktyczny przewodnik pokazujący, jak władze lokalne i regionalne mogą wykorzystywać ICT w swoich planach dotyczących zmian klimatycznych;

Sprawozdawca: Risto KOIVISTO (FI/PSE), przewodniczący Rady Regionu Tampere

Dokument źródłowy:

Poprawa efektywności energetycznej przez zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych
COM(2008) 241 wersja ostateczna

ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Zauważa, że w swoich wydanych niedawno opiniach określił przeciwdziałanie zmianom klimatycznym jako jedno z największych wyzwań politycznych, z którymi władze lokalne i regionalne zetkną się w nadchodzących latach.

2. Wspiera cele wytyczone przez Radę na 2020 r., by ograniczyć emisje o 20 % w porównaniu do poziomu z 1990 r., zwiększyć udział energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii w UE do 20 % oraz osiągnąć 20 % oszczędności w zużyciu energii w porównaniu do prognoz.

3. Podobnie jak Komisja jest przekonany, że aby osiągnąć ambitne cele na rok 2020, konieczne jest zagwarantowanie, że rozwiązania wspierane technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT) będą łatwo dostępne i w pełni stosowane.

4. Powtarza swoje wcześniejsze stanowisko, że przy podejmowaniu wszelkich decyzji dotyczących europejskiej polityki energetycznej jako priorytet należy traktować efektywność energetyczną. Jest zatem zadowolony z tego, że Komisja Europejska stwierdza w omawianym komunikacie, iż chce wykorzystać ICT w celu zwiększenia efektywności produkcji i dystrybucji energii oraz handlu energią.

5. W swoich opiniach dotyczących niedawnych inicjatyw Komisji związanych ze strategią i2010 Komitet zwrócił szczególną uwagę na społeczny i gospodarczy wymiar ICT i jest zadowolony z tego, że Komisja uwzględni teraz ekologiczne aspekty społeczeństwa informacyjnego.

6. Podkreśla, że ICT odgrywają istotną rolę we wdrażaniu unijnej strategii zrównoważonego rozwoju. Mają one pozytywny wpływ na rozwój dzięki nowym innowacjom technologicznym i komercyjnym oraz sprzyjają zmianom strukturalnym w wykorzystaniu zasobów naturalnych dzięki zastosowaniu najbardziej inteligentnych i najczystszych procesów.

7. Akcentuje fakt, że ogromny potencjał ICT w zakresie poprawy efektywności energetycznej stymuluje konkurencyjność Europy i zwiększa możliwości biznesowe na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Rola władz lokalnych i regionalnych

8. Jest przekonany, że Komisja dokonała właściwego wyboru, gdy nadała priorytet współpracy ze społecznościami miejskimi i zapewnianiu ich udziału w zatwierdzaniu i testowaniu pomysłów, i sądzi, że jest to w pełni zgodne z jego wcześniejszymi uwagami dotyczącymi strategii i2010.

9. Sądzi, że to właśnie lokalny i regionalny szczebel administracji może, dzięki znajomości praktycznych potrzeb, wyjść z najbardziej kreatywnymi i nowatorskimi inicjatywami, które mogą wesprzeć realizację unijnej strategii i2010.

10. Zauważa, że władze lokalne i regionalne mają do dyspozycji szereg instrumentów mogących pomóc w pełni wykorzystać możliwości, jakie oferują ICT w odniesieniu do przeciwdziałania zmianom klimatycznym; do instrumentów tych zaliczają się przykładowo obowiązki i kompetencje w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego, dostaw energii, budownictwa i transportu.

11. Odnotowuje, że władze lokalne i regionalne już teraz w znacznym stopniu korzystają z ICT w wielu swoich działaniach, osiągając efekt redukcji zużycia energii i ograniczenia emisji. Dotyczy to na przykład następujących dziedzin:

— Oświetlenie miejsc publicznych: przykładowo, można wykorzystywać wiadomości tekstowe lub internet w celu włączania oświetlenia terenów sportowych na określony okres, a oświetlenie ulic może być regulowane w sposób automatyczny odpowiednio do zmieniających się potrzeb.

— Regulacja ogrzewania, klimatyzacji i oświetlenia w budynkach: technologia ma do odegrania szczególnie ważną rolę w budynkach, w których zużywa się dużo energii, takich jak pływalnie.

— Systemy telewizji przemysłowej w budynkach i innych miejscach publicznych: także one dostarczają informacji dotyczących wykorzystania energii w budynkach oraz zmian w jego poziomie.

— Bardziej przyjazne dla środowiska systemy kontroli ruchu drogowego: na przykład sygnalizacja świetlna, która reaguje na zmiany w przepływie ruchu, oraz systemy podające informacje o natężeniu ruchu.

— Zwiększenie konkurencyjności transportu publicznego: wiele samorządów lokalnych już teraz oferuje aktualizowane rozkłady jazdy podające rzeczywiste czasy przejazdu w oparciu o systemy pozycjonowania oraz możliwość zakupu biletów w internecie.

- Rozwój lokalnej logistyki: technologie informatyczne można wykorzystać w celu połączenia działań transportowych i różnych usług ruchomych w danej okolicy, ograniczając w ten sposób ogólny poziom emisji, a także w celu optymalizacji tras w sposób przyjazny dla środowiska.
- Zwiększanie świadomości konsumentów: można wykorzystać zdalne systemy pomiarowe w celu podawania konsumentom informacji aktualizowanych w czasie rzeczywistym, co w wyniku interakcji powoduje poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji.
- Produkcja i dystrybucja energii: technologie informatyczne są tu już wykorzystywane w celu kontroli procesów.

12. Popiera propozycję Komisji, by przyznać przedsiębiorstwom zajmującym się ICT wiodącą rolę na tym etapie przemian strukturalnych, których celem jest ograniczenie negatywnego oddziaływania ICT na środowisko (ich śladu ekologicznego).

13. Zwraca także uwagę na ogromne możliwości, jakie ICT oferują władzom lokalnym i regionalnym w zakresie zwiększenia wydajności, poprawy jakości ich usług oraz jednocześnie ograniczenia zużycia energii i zmniejszenia emisji. Często jednak aby być w stanie wykorzystać te możliwości, władze te muszą spełnić podstawowy warunek w postaci przeprowadzenia szerszej reformy strukturalnej w praktyce administracyjnej, obejmującej na przykład:

- zwiększenie możliwości telepracy poprzez wprowadzenie większej elastyczności;
- przejście od dokumentów papierowych do elektronicznego załatwiania spraw, przy jednoczesnym zreformowaniu procedur zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych;
- świadczenie pełnego zakresu usług obejmujących różne sektory i organizacje w punktach kompleksowej obsługi położonych blisko klientów, w których bardziej specjalistyczna wiedza i na przykład usługi tłumaczenia ustnego mogą być zapewniane przy wykorzystaniu wideokonferencji.

14. Oświadcza, że europejskie władze lokalne i regionalne oraz ich sieci będą z chęcią uczestniczyć w konsultacjach dotyczących ICT i w procesie partnerstwa w odniesieniu do efektywności energetycznej oraz rozpowszechniać wzorcowe rozwiązania.

15. Wzywa Komisję, by we współpracy z państwami członkowskimi opracowała odpowiednie modele finansowania, które brałyby pod uwagę także potrzeby władz lokalnych i regionalnych, oraz by uczyniła efektywność energetyczną ogólnie, a w szczególności rozwiązania oparte o ICT, obszarem priorytetowym we wszystkich źródłach finansowania.

Inne uwagi

16. Sądzi, że pomimo tego, że szereg inicjatyw jest już w fazie realizacji, transport powinien być zostać uwzględniony w komunikacji jako jeden z istotnych obszarów na etapie początkowym, ponieważ istnieje w nim duże możliwości oszczędności

energii oraz zastosowania ICT, a także ma on kluczowe znaczenie z punktu widzenia administracji lokalnej i regionalnej.

17. Zgadza się z Komisją, że ważne jest wsparcie dla projektowania komputerów zużywających mniejszą ilość energii, oraz wzywa Komisję, by inwestowała w rozwój metod umożliwiających skuteczniejsze odzyskiwanie energii cieplnej wytwarzanej w dużych salach komputerowych.

18. Obok podkreślanych przez Komisję możliwości ICT w zakresie efektywności energetycznej chciałby zwrócić uwagę na znaczny wpływ produkcji, transportu i niszczenia produktów informatycznych na ślad ekologiczny tego sektora oraz sądzi, że ważne jest, by podjąć próbę zmniejszenia tego wpływu zarówno poprzez dobrowolne porozumienia, jak i, w razie konieczności, poprzez odpowiednie prawodawstwo.

19. Proponuje, by sporządzić ogólne wytyczne dotyczące rozwoju badań nad efektywnością energetyczną wynikającą z wykorzystania ICT, tak by można było połączyć rozproszone zasoby europejskie, krajowe i regionalne z myślą o skuteczniejszym dążeniu do wspólnych celów.

20. Podkreśla znaczenie badań nastawionych na potrzeby klienta oraz sądzi, że warunkiem ich powodzenia jest ścisła współpraca między podmiotami prowadzącymi badania naukowe, firmami zajmującymi się ICT, innymi przedsiębiorstwami, producentami energii, władzami lokalnymi i regionalnymi oraz organizacjami konsumenckimi.

21. Z uwagi na ogromne znaczenie władz lokalnych i regionalnych dla efektywności energetycznej, wzywa, by przyznać im kluczową rolę w ramowym programie badań UE i w podobnych krajowych programach ramowych oraz przede wszystkim we wspomnianych w komunikacji działaniach pilotażowych na dużą skalę, których celem jest ocena śladu ekologicznego ICT.

22. Jest zaniepokojony tym, że pomimo znaczenia omawianej tu tematyki, zbyt mało inwestuje się we wprowadzanie innowacji na rynek pod postacią masowych produktów i usług, oraz odnotowuje, że władze lokalne i regionalne mogą nie tylko odgrywać pionierską rolę w wykorzystywaniu innowacji, ale także mogą zapewnić przedsiębiorstwom z tego sektora sprzyjające warunki gospodarcze.

23. Uważa brak wspólnych norm za duży problem z punktu widzenia rozwoju rynku, zwłaszcza w dziedzinach technologii ściśle powiązanych w administracją lokalną i regionalną, takich jak na przykład inteligentne systemy kontroli w budynkach, systemy regulacji oświetlenia i ruchu drogowego. Brak norm uniemożliwia techniczną interoperacyjność, ogranicza konkurencję na rynku i utrudnia zamówienia publiczne.

24. Zauważa, że w obszarach priorytetowych wspomnianych przez Komisję brakuje standardowych metod pomiaru umożliwiających władzom lokalnym i regionalnym ocenę użyteczności różnych rozwiązań.

25. Zauważa, że rozproszone wytwarzanie energii elektrycznej na szczeblu lokalnym i regionalnym jest słuszne z punktu widzenia produkcji energii i bezpieczeństwa energetycznego oraz oferuje możliwość powiązania różnych metod produkcji. Dlatego też w pełni popiera plan Komisji, by zwiększyć wymianę informacji i wzorcowych rozwiązań w nowych modelach działalności w dziedzinie rozproszonego wytwarzania energii elektrycznej opartego na ICT oraz inwestować w powiązane działania badawczo-rozwojowe.

26. Zwraca uwagę, że w komunikacie nie wspomina się o promowaniu ekologicznych ICT w zamówieniach publicznych, oraz wzywa do opracowania procedur, które sprawiłyby, że władze lokalne i regionalne mogłyby łatwiej niż obecnie nadawać priorytet efektywności energetycznej w ramach zamówień publicznych, zwłaszcza w procedurze zamówień przedkomercyjnych, oraz związanych z tym pracom nad rozwojem ICT.

27. Z zadowoleniem przyjmuje zawarte przez Komisję w komunikacie stwierdzenie, że oczekuje ona ścisłej współpracy ze strony Komitetu Regionów, oraz proponuje:

- aby w powiązaniu z europejskim wydarzeniem poświęconym efektywności energetycznej zorganizować wystawę i konkurs dla władz lokalnych i regionalnych dotyczący najlepszych projektów w zakresie poprawy efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu ICT oraz wyraża gotowość do udziału zarówno w wystawie, jak i w samym europejskim wydarzeniu;
- aby Komisja sporządziła, wspólnie z Komitetem Regionów i innymi zainteresowanymi stronami, praktyczny przewodnik pokazujący, jak władze lokalne i regionalne mogą wykorzystywać ICT w swoich planach dotyczących zmian klimatycznych.

28. Proponuje, by w następnym komunikacie na temat ICT i ochrony środowiska, który ma się ukazać wiosną 2009 r., Komisja:

- poszerzyła zakres komunikatu z efektywności energetycznej do zrównoważonego rozwoju;
- załączyła do niego konkretny plan działania obejmujący określone cele, rozwiązania i terminy;
- uwzględniła nowe dziedziny, a przynajmniej transport oraz potrzebę zmian w sposobie działania administracji publicznej;
- wzięła pod uwagę rolę i potrzeby administracji lokalnej i regionalnej.

Główne poglądy Komitetu Regionów

29. Jak Komitet wskazywał już wcześniej, efektywność energetyczna oraz większe wykorzystanie energii odnawialnej muszą stanowić kluczowy element europejskiej polityki energetycznej.

Zwiększenie inwestycji w ICT poprawiające efektywność energetyczną umożliwi władzom lokalnym i regionalnym przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, zwiększenie rozproszonego wytwarzania energii elektrycznej i ograniczenie zużycia energii oraz stwarza nowe możliwości biznesowe dla lokalnych przedsiębiorstw.

30. Komitet przykłada wielką wagę do planów Komisji, by skorzystać z doświadczenia społeczności miejskich przy testowaniu i zatwierdzeniu pomysłów oraz by współpracować z nimi i z istniejącymi sieciami władz lokalnych i regionalnych. Ze względu na liczne funkcje, jakie pełnią władze lokalne, (takie jak np. funkcja organu regulującego, konsumenta, dostawcy usług, użytkownika i dostawcy energii, projektodawcy, eksperta i autora wytycznych) mają one wiele powodów, by gorąco poprzeć pełne wykorzystanie ICT w wysiłkach na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej. Komitet będzie starał się wykorzystać wszelkie dostępne mu sposoby, by podnieść świadomość tych możliwości wśród społeczności miejskich oraz sieci władz lokalnych i regionalnych, oraz będzie zachęcał je do udziału w procesie partnerstwa.

31. Komitet ma nadzieję, że Komisja poczyni większe wysiłki, aby ustanowić normy w omawianej dziedzinie tak, by władze lokalne i regionalne miały dostęp do produktów, które są w większym stopniu interoperacyjne. Standaryzacja i kryteria jakości pomagają także wspierać konkurencję na rynku oraz ułatwiają władzom zakup produktów o korzystnym wpływie na efektywność energetyczną.

32. W ramach swej wspólnej odpowiedzialności za środowisko władze lokalne i regionalne mogłyby, przy wsparciu UE i państw członkowskich, wytyczać nowe drogi i być przykładem dla innych poprzez wykorzystywanie ICT w celu poprawy efektywności energetycznej. Odgrywanie takiej roli pioniera obejmowałoby zawiązanie nowego partnerstwa z przedsiębiorstwami zajmującymi się ICT oraz producentami energii, uczynienie budynków publicznych inteligentnymi i energooszczędnymi, wprowadzenie inteligentnego oświetlenia w miejscach publicznych oraz poprawę efektywności energetycznej w administracji i świadczeniu usług.

33. Komitet proponuje, by w kolejnym komunikacie poświęconym temu tematowi Komisja Europejska opublikowała plan działania UE na rzecz wykorzystania ICT w celu promowania zrównoważonego rozwoju. Komitet sądzi, że jest niezbędne, by ogólna analiza obejmowała także transport oraz by plan działania obejmował szeroko zakrojoną e-strategię ograniczenia emisji dwutlenku węgla, ilościowe cele dotyczące tych emisji dla poszczególnych sektorów oraz środki, jakie UE i państwa członkowskie powinny zastosować w celu osiągnięcia tych celów, oraz by w planie tym określone były także wskaźniki służące monitorowaniu postępów.

Bruksela, 27 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Opinia Komitetu Regionów „Rozwijanie kompetencji na miarę xxi wieku: Plan europejskiej współpracy w zakresie szkół”

(2009/C 76/12)

KOMITET REGIONÓW

- Podkreśla, że najważniejszym celem działań wykraczających poza ramy krajowe musi być stworzenie europejskiej wartości dodanej. Z tego względu Komitet przyłącza się do wniosku Komisji o lepsze wykorzystanie różnorodności systemów szkolnictwa w Europie, opierających się na wspólnych wartościach i dysponujących znaczną liczbą innowacyjnych i doskonałych procedur.
- Przypomina, że nadal należy uwzględnić występujący w poszczególnych państwach członkowskich stan decentralizacji. W wielu państwach członkowskich odpowiedzialność za szkolnictwo spoczywa na władzach lokalnych i regionalnych. Z tego względu istotna jest dobra współpraca polityczna i administracyjna między wszystkimi szczeblami administracji. Największe usprawnienia w dziedzinie szkolnictwa uda się osiągnąć, jeżeli władze lokalne i regionalne będą aktywnymi partnerami w tym procesie i przejmą odpowiedzialność za oświatę na swym obszarze.
- Sądzi, że nie należy zapominać, że proces edukacji nie odbywa się tylko w szkole, ale również w jednostkach przedszkolnych oraz w codziennym życiu poza szkołą, np. w rodzinie, w trakcie spędzania czasu wolnego z rówieśnikami, w cyberprzestrzeni czy za pośrednictwem mediów. Podmioty właściwe do spraw edukacji czy młodzieży powinny dążyć do postrzegania powierzonych im młodych ludzi w kontekście całości ich sytuacji życiowej i w rezultacie do włączenia, w miarę możliwości, do swoich rozważań kwestii pozaszkolnych procesów kształcenia i ich wpływu na nauczanie szkolne i edukację nieformalną.
- Stwierdza, że w całej Europie oferta przedszkolna jest w znacznej mierze finansowana przez władze lokalne i regionalne i jest od wielu lat, w zakresie ich możliwości, stale poszerzana i poprawiana. Jednakże wiele projektów można było i będzie można rozpocząć jedynie przy wsparciu ze strony europejskich środków przeznaczonych na realizację programów, na przykład wspieranie wielojęzyczności małych dzieci, w szczególności w regionach przygranicznych. Komitet uważa, że w takich przypadkach środki wspierające Unii Europejskiej muszą zapewniać większą ciągłość, aby zapobiec rezygnacji po kilku latach z dobrych projektów oraz utracie zdobytych doświadczeń ze względu na brak środków. Kontynuacja tych projektów wymaga przewidzenia wsparcia finansowego ze strony UE.
- Ma w tym kontekście nadzieję, że nowy program *Comenius Regio* zapewni władzom lokalnym i regionalnym większe możliwości podejmowania decyzji dotyczących priorytetów w zakresie udzielania wsparcia projektom.
- Oferuje Komisji swoje wsparcie w proponowanej przez nią współpracy. Jeszcze raz podkreśla, że współpraca powinna polegać przede wszystkim na bezpośredniej wymianie doświadczeń między organami na szczeblach państw członkowskich, odpowiedzialnymi za kształtowanie polityki edukacyjnej.

Sprawozdawca: Helma KUHN-THEIS (DE/PPE), członek parlamentu kraju związkowego Saara

Dokument źródłowy

„Rozwijanie kompetencji na miarę XXI wieku: plan europejskiej współpracy w zakresie szkół”

COM (2008) 425 wersja ostateczna

ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Przyjmuje z zadowoleniem komunikat Komisji Europejskiej pt.: „Rozwijanie kompetencji na miarę XXI wieku”. Określa się w nim zasadnicze wyzwania stojące przed europejskimi systemami szkolnictwa. Komitet w znacznej mierze zgadza się z przedstawioną przez Komisję analizą problemów i wyciągniętymi z niej wnioskami. W szczególności Komitet popiera w pełni stanowisko Komisji, że konieczne jest uznanie inwestycji w młodzież, przede wszystkim w dziedzinie edukacji, za najważniejszy z priorytetów.

2. Uważa w tym kontekście, że znaczną pomocą byłoby podjęcie przez Komisję próby oszacowania wielkości zaangażowania finansowego ze strony władz lokalnych i regionalnych, które wynika z realizacji jej propozycji.

3. Uważa, że wiele działań, podjętych nie tylko przez państwa członkowskie, ale również przez organy lokalne i regionalne, ukierunkowanych jest na rozwiązanie problemów, na które Komisja zwróciła uwagę. Z tego względu Komitet ubolewa, że w swojej analizie Komisja nie uwzględniła wkładu, który do rozwiązania wskazanych problemów wnoszą władze lokalne i regionalne, dzięki swoim wielorakim kompetencjom w sektorze szkolnictwa, jak również dzięki dokładnej znajomości sytuacji lokalnej i regionalnej oraz tego, że będą one nadal wносиły wkład finansowy i specjalistyczną wiedzę.

4. Jednakże z drugiej strony dostrzega potrzebę podjęcia dalszych działań, ze względu na kluczowe znaczenie edukacji dla rozwoju gospodarczego i dobrobytu w Europie, jak również ze względu na ogromne znaczenie edukacji dla uczenia się przez całe życie. Z tego względu popiera propozycję zacieśnienia współpracy europejskiej w dziedzinie oświaty.

5. Jednocześnie podkreśla, że najważniejszym celem działań wykraczających poza ramy krajowe musi być stworzenie europejskiej wartości dodanej. Z tego względu Komitet przyłącza się do wniosku Komisji o lepsze wykorzystanie różnorodności systemów szkolnictwa w Europie, opierających się na wspólnych wartościach i dysponujących znaczną liczbą innowacyjnych i doskonałych procedur. Odnosi się to w szczególności do popieranego przez Komisję podejścia, zgodnie z którym jednostki odpowiedzialne za kształt i treść programów edukacyjnych, zarówno na szczeblu lokalnym i regionalnym, jak i krajowym, należy wspierać poprzez wymianę wzorcowych rozwiązań.

6. Przypomina, że nadal należy uwzględniać występujący w poszczególnych państwach członkowskich stan decentralizacji. W wielu państwach członkowskich odpowiedzialność za szkolnictwo spoczywa na władzach lokalnych i regionalnych. Z tego względu istotna jest dobra współpraca polityczna i administra-

cyjna między wszystkimi szczeblami administracji, jak i opracowanie wspólnej polityki w tym obszarze. Największe usprawnienia w dziedzinie szkolnictwa uda się osiągnąć, jeżeli władze lokalne i regionalne będą aktywnymi partnerami w tym procesie i przejmą odpowiedzialność za oświatę na swym obszarze.

7. Uważa, że ograniczenie treści komunikatu do struktury współpracy europejskiej w zakresie szkolnictwa było posunięciem uzasadnionym i praktycznym. Jednakże nie należy zapominać, że proces edukacji nie odbywa się tylko w szkole, ale również w jednostkach przedszkolnych oraz w codziennym życiu poza szkołą, np. w rodzinie, w trakcie spędzania czasu wolnego z rówieśnikami, w cyberprzestrzeni, czy za pośrednictwem mediów. Podmioty właściwe do spraw edukacji bądź do spraw młodzieży powinny dążyć do postrzegania powierzonych im młodych ludzi w kontekście całości ich sytuacji życiowej i w rezultacie do włączenia, w miarę możliwości, do swoich rozważań kwestii pozaszkolnych procesów kształcenia i ich wpływu na nauczanie szkolne i edukację nieformalną.

W odniesieniu do zagadnienia „Kompetencje” (punkt 2)

8. Zwraca uwagę na spostrzeżenie Komisji, że nabywanie kompetencji w istotny sposób uzależnione jest od samych uczących się, „poprzez krytyczną refleksję nad celami kształcenia, opanowanie procesu uczenia się poprzez samodyscyplinę, pracę indywidualną i grupową, poszukiwanie, gdy to niezbędne, informacji i wsparcia oraz korzystanie z możliwości oferowanych przez technologie informacyjno-komunikacyjne” (zob. punkt 2.3). Szczególnie w społeczeństwie, w którym zdolność uczenia się przez całe życie staje się coraz ważniejsza, „nauka uczenia się” oraz samodzielna nauka są bezwzględnie konieczne i muszą być promowane jako najważniejsze umiejętności.

9. Z tego względu uważa za istotne, aby szkoły dysponowały kluczową koncepcją edukacji, co umożliwi uczniom zrozumienie, w jaki sposób przygotowuje się zajęcia, w których uczestniczą, oraz czego się od nich oczekuje. Edukacja dzieci i młodzieży powinna charakteryzować się pozytywnymi oczekiwaniami, akceptacją, pobudzaniem oraz ukierunkowaniem.

10. Zgadza się z opinią, że reformy programów nauczania powinny opierać się na kompleksowym i nastawionym na umiejętności podejściu „pełnego zaangażowania nauczycieli, uczących się i innych uczestników procesu” (punkt 2.5), a w szczególności osób odpowiedzialnych za wychowanie dzieci. Od systemu szkolnictwa należy wiele wymagać, trzeba przy tym jednak mieć świadomość, że choć szkoła może wiele zdziałać, w znacznej mierze uzależniona jest ona od uwarunkowań społecznych. Dwa przykłady mogą to dobrze uobrazować: wysiłki szkół przynoszą lepsze rezultaty, jeżeli już w rodzinie oraz w żłobku

i przedszkolu wykształcono pozytywne nastawienie do nauki. W końcowym okresie edukacji szkolnej sygnały płynące z gospodarki i rynku pracy również mają duże znaczenie dla motywacji młodzieży do nauki. Ponadto, szkoła powinna ze swojej strony wspierać nową kulturę obywatelstwa poprzez:

- budowanie lokalnej sieci edukacyjnej, która zgodnie z zasadą pomocniczości uzna wkład w edukację i kształcenie ze strony formalnych i nieformalnych placówek edukacyjnych;
- związki z dobrami kultury, tradycją oraz dziedzictwem naukowym i gospodarczym samorządu lokalnego;
- opracowanie projektu edukacyjnego i kształceniowego wspólnie z rodzinami, uznając odrębność ról oraz różnice, ale uściślając prawa i obowiązki.

11. Podobnie jak Komisja, uważa, że głównym zadaniem szkoły jest wspieranie umiejętności czytania. Niektóre strategie wsparcia przedstawione przez Komisję, w szczególności odnoszące się do otoczenia szkoły, są typowymi zadaniami jednostek samorządu terytorialnego, jak na przykład wspieranie alfabetyzacji rodzin i poprawa infrastruktury sprzyjającej czytaniu. Ważnym czynnikiem, decydującym o wykształceniu pozytywnego nastawienia do matematyki, informatyki, nauk przyrodniczych i techniki jest również wyposażenie szkół, mediów i jednostek wypoczynkowych, finansowane w znacznej mierze przez samorządy terytorialne.

12. Podkreśla, że obok nabywania umiejętności czytania i pisania duże znaczenie ma rozwijanie w szkole kompetencji w zakresie TIK (tzw. *e-literacy*). Pozwoli to przygotować dzieci i młodzież w możliwie najlepszy sposób do samodzielnego życia i umożliwi im przyswojenie sobie nowoczesnych technologii informatycznych, tak aby mogły tworzyć wartość dodaną z korzyścią zarówno dla ich własnego rozwoju, jak i dla rozwoju społeczeństwa.

13. Zgadza się z opinią Komisji w zakresie znaczenia indywidualnych metod uczenia się oraz intencji, z jakimi dokonywana jest ocena. Konieczne jest stosowanie oceniania kształtującego, a więc zorientowanego na przyszłość, służącego skuteczniejszemu i bardziej spersonalizowanemu planowaniu dalszej nauki. Jednakże często stosuje się ocenianie podsumowujące, a więc końcowe, i często służy ono jedynie dokonaniu podziału uczniów. W tym kontekście Komitet dostrzega ogromną potrzebę poprawy w dziedzinie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, do czego można wykorzystać europejskie programy rozpowszechniania nowych odkryć, szczególnie jeśli dzięki temu wzbogaca się edukację i podnoszenie kwalifikacji nauczycieli.

14. Uważa, że znajdujące się w trzecim tiret podsumowania sformułowanie „przyjęcie kompleksowego podejścia do rozwijania kompetencji, obejmującego programy nauczania, pomoce naukowe, doskonalenie nauczycieli [...]” za niefortunne, ponieważ brakuje doprecyzowania, że w tym przypadku celem nie jest podejście zharmonizowane w skali europejskiej, lecz pobudzenie do działania państw członkowskich i ich jednostek odpowiedzialnych za edukację.

15. Uważa, że kształcenie w zakresie kultury przedsiębiorczości i rozwijanie postaw przedsiębiorczych pozostaje w ścisłym związku ze wspomnianą już wyżej zasadą, zgodnie z którą należy wspierać rozwój samodzielnych indywidualności, które byłyby gotowe podejmować inicjatywę, i to nie tylko w dziedzinie gospodarki, ale również w dziedzinie zaangażowania obywatelskiego poprzez przejęcie odpowiedzialności za społeczeństwo. Szkoła powinna zatem prowadzić nauczanie wysokiej jakości dla wszystkich uczniów (rozdział 3), odgrywając rolę wspólnoty edukacyjnej pod względem poznawczym, kulturalnym i społecznym, rozwijając edukację ukierunkowaną na wiedzę, a także świadomość obywatelską. Ponadto w tym kontekście ważna jest ścisła współpraca z lokalnym i regionalnym światem pracy.

W odniesieniu do wysokiej jakości nauki dla każdego ucznia (punkt 3)

16. W pełni popiera wezwanie Komisji do zapewnienia lepszej oferty edukacyjnej dla dzieci w wieku przedszkolnym. Komitet zdecydowanie popiera sformułowanie, że „poprawa oferty kształcenia przedszkolnego i rozszerzenie dostępu do niej mogą stać się najważniejszym wkładem [...] w zapewnienie wszystkim lepszych możliwości oraz osiągnięcie celów strategii lizbońskiej”. W żłobkach i przedszkolach kładzie się istotne podwaliny pod późniejsze sukcesy w nauce w trakcie całej edukacji szkolnej. Odnosi się to nie tylko do dzieci znajdujących się w gorszym położeniu — dobra edukacja w żłobku i przedszkolu przynosi korzyści wszystkim. Uczęszczanie dzieci do placówek przedszkolnych stanowi bowiem dla nich pierwszą okazję do kontaktu z wiedzą, gdyż takie placówki prowadzą działania społeczno-wychowawcze, które już od pierwszych lat życia kładą podwaliny pod kształtowanie pozytywnych postaw w zakresie zachowań społecznych, zaangażowania, uczenia się, udziału rodzin w kształceniu dzieci. Innowacyjne metody dydaktyczne, jakie często są stosowane w placówkach przedszkolnych, mogą z powodzeniem zostać rozwinięte na późniejszych etapach kształcenia. Jednakże Komitet przezornie zwraca uwagę na to, że nawet optymalny kształt okresu przedszkolnego nie zwalnia nauczycieli biorących udział w dalszych etapach kształcenia z odpowiedzialności za podtrzymywanie i rozwijanie u swoich uczniów radości odkrywania i chęci do nauki.

17. Stwierdza, że w całej Europie oferta przedszkolna jest w znacznej mierze finansowana przez władze lokalne i regionalne i jest od wielu lat, w zakresie ich możliwości, stale poszerzana i poprawiana. Jednakże wiele projektów można było i będzie można rozpocząć jedynie przy wsparciu ze strony europejskich środków przeznaczonych na realizację programów, na przykład wspieranie wielojęzyczności małych dzieci, w szczególności w regionach przygranicznych. Komitet uważa, że w takich przypadkach środki wspierające Unii Europejskiej muszą zapewniać większą ciągłość, aby zapobiec rezygnacji po kilku latach z dobrych projektów oraz utracie zdobytych doświadczeń ze względu na brak środków. Kontynuacja tych projektów wymaga przewidzenia wsparcia finansowego ze strony UE.

18. Ma w tym kontekście nadzieję, że nowy program *Comeenius Regio* zapewni władzom lokalnym i regionalnym większe możliwości podejmowania decyzji dotyczących priorytetów w zakresie udzielania wsparcia projektom.

19. Podpisuje się pod wezwaniem Komisji do zapewnienia większej sprawiedliwości w systemie kształcenia, jednakże nie może poprzeć jej częściowo zbyt mało zróżnicowanych wypowiedzi dotyczących różnic między rozwiązaniami stosowanymi w poszczególnych państwach członkowskich. Dotyczy to na przykład kwestii, w jakim wieku dzieci są kierowane do szkół, w których edukacja prowadzi do uzyskania różnych jakościowo dyplomów. Z analizy przygotowanej w 2007 r. przez firmę McKinsey⁽¹⁾ wynika, że dla odniesienia sukcesu edukacyjnego o wiele ważniejsza jest struktura zajęć niż organizacja systemu szkolnictwa. A zatem, jak Komisja słusznie zauważa w innym punkcie swojego komunikatu (punkt 4), należy dążyć do poprawy jakości kształcenia nauczycieli.

20. Uważa, że duże znaczenie ma wzmocnienie przez państwa członkowskie wysiłków zmierzających do zapewnienia większego równouprawnienia w dostępie do edukacji szkolnej. Celem jest uzyskanie przez wszystkich dostępu do edukacji szkolnej o wysokiej jakości oraz eliminacja znacznego wpływu nierówności społecznych i gospodarczych na skuteczność kształcenia.

21. Jest świadom, że w większości przypadków uczniowie wywodzący się ze środowisk imigrantów uważają, że stoją przed bardzo skomplikowanymi problemami i z tego względu zasługują na szczególną uwagę. Z tego powodu z zadowoleniem przyjmuje przedstawienie przez Komisję zielonej księgi⁽²⁾ w sprawie, która będzie przedmiotem odrębnej opinii Komitetu Regionów. W tym zakresie należy wspierać wysiłki szkoły, by zapewnić integrację dzieci i młodzieży z innych krajów i ich rodzin poprzez ofertę edukacji międzykulturowej, która zapewnia wszystkim uwagę i poszanowanie różnorodności. Zrozumienie głębokiego związku między językiem i kulturą każe docenić znaczenie nauki języków obcych, począwszy od opanowania języka mówionego i pisanego kraju przyjmującego, służącego komunikacji i budowaniu relacji, a skończywszy na utrzymaniu znajomości języka kraju pochodzenia, co świadczy o uznaniu tożsamości oraz stanowi znak poszanowania i docenienia różnorodności.

22. Uważa, że ważnym zadaniem szkoły jest wspieranie uczniów słabych i znajdujących się w gorszym położeniu, wzmacnianie w nich pewności siebie, docenianie ich postępów oraz wskazanie im dróg do sukcesu, które możliwie jak najlepiej odpowiadają ich indywidualnym warunkom i potrzebom. Nie należy jednak zapominać, że uczniowie znajdujący się w dobrej sytuacji i ze szczególnymi predyspozycjami i uzdolnieniami także mają prawo do motywacji, wsparcia i stawiania przed nimi wyzwań. To również jest elementem sprawiedliwego systemu szkolnictwa. Indywidualne wspieranie wszystkich uczniów w taki sposób, aby nie doprowadzić do rozbicia społecznej solidarności, jest jednym z najważniejszych i najtrudniejszych zadań nauczycieli. Konieczne jest zachowanie poczucia odpowiedzialności jednostek za ogół.

23. Wzywa do zdecydowanego zwiększenia znaczenia szkolnych i pozaszkolnych działań służących ograniczeniu liczby przypadków przedwczesnego porzucania nauki. W tym zakresie władze lokalne i regionalne ponoszą dużą część odpowiedzialności i inwestują znaczne środki. W tym kontekście Komitet uważa za zapewnienie środków z europejskich funduszy struktural-

nych za istotne wsparcie, jednakże z zadowoleniem przyjąłby przyznanie jednostkom samorządu terytorialnego dalszych, możliwie odbiurokratyzowanych sposobów dostępu do europejskich funduszy pomocowych.

24. W związku z odniesieniem do „szkół drugiej szansy” przypomina o znaczeniu drugiej ścieżki edukacji nie tylko dla młodzieży, ale w trakcie całego życia. Należy stworzyć dalsze szanse rozwoju wszystkim dorosłym, w szczególności jednak oczywiście tym, którzy w dzieciństwie i okresie dorastania dużo stracili.

25. Uważa, że ogólne wytyczne dotyczące oferty edukacyjnej dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych są niewłaściwe. Po pierwsze indywidualne potrzeby takich dzieci są bardzo zróżnicowane, a po drugie systemy specjalnego wsparcia edukacyjnego znacznie różnią się pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi. Ogólnym celem działań edukacyjnych powinna być elastyczna pomoc dla uczniów mających problemy związane z nauką i dostosowaniem się, oferowana w odpowiednim czasie, niezależnie od rodzaju szkoły, do jakiej uczęszczają. Z tego względu ograniczanie oceny jakości specjalnego wsparcia edukacyjnego wyłącznie do kwestii rodzaju szkoły, do której uczęszcza uczeń, nie jest właściwe. Wielu uczniom tylko szkoły specjalne umożliwiają dostęp do kształcenia. Jednak zwłaszcza dla dzieci potencjalnie wymagających specjalnej oferty edukacyjnej istotne jest, aby potrzebę tę dostrzec i zdiagnozować możliwie jak najwcześniej, jeszcze w żłobku lub w przedszkolu, aby zacząć stosować odpowiednie metody wsparcia edukacyjnego. Znacznie ułatwi to tym dzieciom start w szkole i lepiej przygotowuje na to ich rodziny.

26. Podkreśla znaczenie rozwoju szkół dla trwałości reform wprowadzonych w różnych systemach kształcenia. W tym kontekście konieczne jest zbadanie roli inspekcji szkolnej, która powinna zachęcać do elastyczności i innowacji w szkołach i je wspierać. W zgodzie z tym Komitet wzywa Komisję do rozważnego prowadzenia jakiegokolwiek polityki koordynacji i spójności, która mogłaby zaszkodzić ogólnym celom w zakresie innowacji i przedsiębiorczości na szczeblu szkół, jeśli zostałyby wykorzystane jako narzędzie standaryzacji. Zdaniem Komitetu rozwój szkół jest dziedziną, w której nie tylko państwa członkowskie, lecz także władze lokalne i regionalne oraz same szkoły mogłyby skorzystać na wymianie doświadczeń i uznaje w tym kontekście, że programy europejskie, w szczególności Comenius i poprzedzający go program ARION, były i nadal są ogromnie przydatne.

27. Zgadza się z opinią Rady⁽³⁾, że szkoły powinny stać się społecznościami edukacyjnymi, które samodzielnie dokonują oceny i wyznaczają sobie nowe cele, angażując się jednocześnie w politykę edukacyjną obraną przez władze lokalne i regionalne, zgodnie z zapisami konstytucyjnymi danego państwa członkowskiego, i uczestnicząc w jej opracowaniu. Uwzględnia to poprawę oferty wobec kadry pedagogicznej, która powinna mieć możliwość dalszego kształcenia i rozwoju. W tym kontekście Komitet z zadowoleniem przyjmuje utrzymywanie przez szkoły i kadre nauczycielską dobrych kontaktów z bezpośrednim otoczeniem. Jego zdaniem szczebel regionalny i lokalny ma decydujące znaczenie dla korzystnego rozwoju szkoły.

⁽¹⁾ Michael Barber, Mona Mourshed: „How the world's best-performing school systems come out on top” („Dzięki czemu najlepsze systemy szkolnictwa na świecie są liderami”), McKinsey & Company, wrzesień 2007 r.

⁽²⁾ COM(2008) 423.

⁽³⁾ Dz.U. C 300 z 12.12.2007, s. 7.

W odniesieniu do zagadnienia „Nauczyciele i pracownicy szkół” (punkt 4)

28. Zgadza się z Komisją, że dla realizacji celów strategii lizbońskiej kluczowe znaczenie mają nauczyciele. Jego zdaniem priorytet stanowi nauczanie początkowe, o wysokiej jakości zarówno pod względem pedagogicznym, jak i fachowym, uzupełnione o elementy praktyczne.

29. Wzywa do zwiększenia mobilności nauczycieli w procesie kształcenia i doskonalenia zawodowego. Od nauczycieli, którzy zdobyli doświadczenie pedagogiczne w innych państwach europejskich, można oczekiwać, że będą przekazywali uczniom w zrozumiały sposób różnorodność tradycji i kultur europejskich, ale również uznanie dla wspólnych wartości.

30. Dostrzega dalsze kwestie, które należy uwzględnić w procesie kształcenia, doskonalenia zawodowego i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli. Należy do nich na przykład zmiana postaw związanych z uczeniem się, spowodowana korzystaniem z Internetu i towarzyszących mu nowinek. W związku z tym konieczna jest zmiana wizerunku nauczyciela i rozumienie przez niego własnej roli. Niezbędna jest tutaj elastyczność: nauczyciele muszą szybko rozpoznawać tendencje w nauczaniu i dostosowywać się do zmian w sektorze oświaty. Konieczna jest współpraca między nauczycielami, pracownikami socjalnymi, opiekunami młodzieży i wieloma innymi pedagogami, którzy muszą podjąć próbę wzajemnego zrozumienia środowisk zawodowych swoich partnerów. Głównym przedmiotem edukacji, doskonalenia zawodowego i podnoszenia kwalifikacji powinna stać się praca zespołowa. Równie duże znaczenie ma nawiązywanie kontaktów i współpraca z kolegami z innych szkół.

31. Proponuje także uwzględnić rolę działalności uzupełniającej, ewentualnie półprofesjonalnej. Dzięki temu w niektórych regionach stworzono funkcję „opiekuna ucznia” (*learning coach*), w celu dostosowania się do indywidualnych potrzeb określonych uczniów. W tej dziedzinie istnieją prawdopodobnie godne naśladowania modele dla innych systemów szkolnictwa.

32. Uważa, że propozycja Komisji dotycząca poprawy procedury rekrutacji jest kwestią zasługującą na uwagę. Za słuszną Komitet uważa także proponowaną przez Komisję w punkcie

4.4 procedurę ukierunkowanej rekrutacji wykwalifikowanych kandydatów i ciągłego monitorowania ich edukacji i pracy zawodowej.

33. Zgadza się z Komisją, że w ogromnym stopniu wzrosły wymagania wobec osób, którym powierza się kierowanie szkołą. Dostrzegły to również władze lokalne i regionalne, które w celu zachęcenia kompetentnych osób do przyjęcia na siebie tych obowiązków starają się zwiększyć atrakcyjność szkół jako miejsc pracy również dla dyrektorów szkół.

34. Uważa, że istotne jest, by w ramach dalszej współpracy toczyła się ogólna dyskusja na temat roli i zadań dyrektorów szkół oraz wymaganych od nich kwalifikacji. W tym kontekście ważna jest również wymiana doświadczeń w zakresie sprawdzonych procedur obsady stanowisk dyrektorów szkół.

W odniesieniu do podsumowania wniosku Komisji (punkt 5)

35. Oferuje Komisji swoje wsparcie w proponowanej przez nią współpracy. Jeszcze raz podkreśla, że współpraca powinna polegać przede wszystkim na bezpośredniej wymianie doświadczeń między organami, odpowiedzialnymi za kształtowanie polityki edukacyjnej w państwach członkowskich. Komitet uznaje przy tym, że faktycznie najistotniejsze jest, by współpraca zaproponowana przez Komisję w podsumowaniu koncentrowała się na poprawie umiejętności pisania i czytania, zwiększeniu dostępu do edukacji przedszkolnej oraz zwiększeniu intensywności kształcenia nauczycieli. Opowiada się on za rozszerzeniem oferty i ułatwieniem korzystania z możliwości wspierania za pomocą środków UE tych działań, które służą wymianie i testowaniu procedur sprawdzonych na szczeblu lokalnym i regionalnym — pamiętając zawsze o zasadzie, że ze względu na różne warunki kulturowe i społeczne przekazywanie wzorców między regionami musi odbywać się z niezwykłą rozważą i może nastąpić jedynie na podstawie świadomej decyzji oraz za wyraźną zgodą podmiotów właściwych w danym miejscu.

36. Dziękuje Komisji za zawarte w jej komunikacie bodźce i zwraca się o uwzględnienie powyższych uwag w dalszym przebiegu dyskusji.

Bruksela, 27 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie kryzysu finansowego

(2009/C 76/13)

KOMITET REGIONÓW

1. **Wyraża zaniepokojenie** poważnymi konsekwencjami społecznymi kryzysu finansowego i jego skutkami dla całej gospodarki, a w szczególności dla jednostek terytorialnych i obywateli. W związku z tym **wzywa** do podjęcia zdecydowanych działań mających na celu wsparcie popytowej strony gospodarki, a w szczególności pomoc małym i średnim przedsiębiorstwom oraz samorządom lokalnym i regionalnym z myślą o zachowaniu spójności i o zabezpieczeniu najważniejszych inwestycji i projektów z zakresu infrastruktury.

2. W pełni **popiera** cel dotyczący bezpiecznego jednolitego rynku finansowego w Unii Europejskiej, opartego na wysokich wymogach przejrzystości oraz na nowoczesnym systemie nadzoru na odpowiednim szczeblu zarządzania, który będzie reagował na niepokojące sygnały. **Podkreśla**, że powinno się unikać takich środków i uregulowań, które mogą zdławić rynek finansowy, a wspólne wysiłki powinny zmierzać do zagwarantowania solidnego zarządzania finansowego, tak aby możliwe było przywrócenie zaufania do gospodarki.

Odnośnie do unijnych inicjatyw w celu zahamowania i przezwyciężenia kryzysu finansowego KR:

3. **Przyjmuje z zadowoleniem** porozumienie osiągnięte przez Radę Europejską w dniach 15–16 października 2008 r., które jest warunkiem wstępnym przywrócenia klimatu zaufania do rynków finansowych, i **uwaga**, że decyzje podjęte przez Radę stanowią ważne kroki na drodze do odbudowania zaufania w sektorze finansowym i do ograniczenia wpływu kryzysu na gospodarkę, mimo że oznaczają koszty dla budżetów i podatników.

4. **Akceptuje** decyzję UE w sprawie zwiększenia gwarancji minimalnych dla depozytów obywateli na terytorium Unii Europejskiej, **przyjmuje ją z zadowoleniem** jako odpowiedni środek zabezpieczenia oszczędności obywateli w UE i szybkiego odbudowania zaufania do systemu bankowego, który nie pociąga za sobą ani dodatkowych kosztów dla podatników, ani zakłócenia konkurencji, ponadto wspiera **cel uniknięcia** bankructwa głównych banków UE.

5. **Z zadowoleniem przyjmuje** deklarację państw członkowskich o przeznaczeniu do roku 2011 za pośrednictwem Europejskiego Banku Inwestycyjnego 30 miliardów euro na pomoc małym i średnim przedsiębiorstwom w Europie, **podkreśla** jednak, że jest to dopiero pierwszy etap wspierania gospodarki.

6. **Podkreśla** znaczącą rolę Europejskiego Funduszu Społecznego i programów mających na celu łagodzenie negatywnych skutków obecnego kryzysu oraz **wzywa** Komisję Europejską, by rozważyła możliwości dostosowania istniejącego instrumentu do bieżących okoliczności, w tym do dokonania przeglądu Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EAGF) w celu zwiększenia skuteczności tego instrumentu.

7. **Wspiera** ostatnie inicjatywy Komisji, których celem jest zmiana dyrektyw regulujących działanie rynków finansowych ze szczególnym uwzględnieniem środków nadzoru, zarządzania ryzykiem i zarządzania kryzysowego i **wzywa Komisję Europejską** do uwzględnienia roli samorządów lokalnych i regionalnych.

8. **Nawołuje** Komisję Europejską do wystąpienia z wnioskiem w sprawie harmonizacji elementów informacji o produktach finansowych, jakie podają instytucje finansowe. We wniosku zobowiązano by te instytucje do przedstawiania poziomu ryzyka w łatwo zrozumiały sposób, uproszczono by umowy i postawiono jasne wymogi przejrzystości w stosunku do usług bankowych.

9. **Wzywa** Komisję Europejską do działania na rzecz porozumienia w sprawie kodeksu postępowania, tak aby działania instytucji finansowych mające na celu maksymalizację zysku nie stały w sprzeczności z ogólnym interesem publicznym.

10. **Podkreśla** ponadto, że konsekwencje kryzysu finansowego dla gospodarki nie powinny zmienić ustalonych długoterminowych priorytetów politycznych UE, w szczególności wsparcia dla programu zwiększenia zatrudnienia i poprawy jego jakości, wsparcia dla badań i innowacji, poprawy konkurencyjności, wzmacniania spójności terytorialnej i przeciwdziałania przyczynom i skutkom globalnego ocieplenia.

11. **Wzywa** Komisję Europejską do uważnego monitorowania zadłużenia osobistego, zwłaszcza zadłużenia na kartach kredytowych, które szybko wzrasta, uniemożliwiając pożyczkobiorcom spłacanie zobowiązań.

12. **Z zadowoleniem przyjmuje** wyznaczenie grupy wysokiego szczebla, która będzie się zajmować strukturą nadzoru europejskiego rynku finansowego i zauważa, że grupa ta składa się z ekspertów z instytucji finansowych, krajowych ministerstw finansów, bankowości i przemysłu. **Niestety**, w grupie de Larosièrè'a nie jest reprezentowany szczebel lokalny i regionalny. W związku z tym **wzywa** do wyznaczenia przedstawiciela Komitetu Regionów.

13. **Wzywa** do utworzenia odpowiednich ram regulacyjnych, które obejmowałyby skuteczne systemy przepisów i narzędzia egzekwowania prawa.

14. **Wzywa** do gruntownej rewizji międzynarodowego systemu finansowego, zwiększenia przejrzystości operacji finansowych, sprawdzenia norm ostrożnościowych i norm rachunkowości obowiązujących w instytucjach finansowych, zwiększenia odpowiedzialności kadry kierowniczej i ograniczenia tych elementów systemu, które zachęcają do podejmowania nadmiernego ryzyka (np. sekurytyzacja, polityka wynagrodzeń). Wreszcie **kładzie nacisk** na lepszą koordynację między różnymi krajowymi władzami nadzorczymi w kwestii nadzoru nad ponadnarodowymi grupami finansowymi.

Wymiar lokalny systemu finansowego

15. **Przypomina**, że samorządy lokalne i regionalne są odpowiedzialne za jedną trzecią wydatków publicznych i ponad dwie trzecie inwestycji publicznych w UE, muszą zatem być traktowane jako aktywne podmioty zaangażowane w rozwiązywanie kryzysu i w utrzymanie wzrostu gospodarczego w przyszłości. W związku z tym **podkreśla**, że należy wspierać samorządy lokalne i regionalne podejmujące działania inwestycyjne np. w zakresie infrastruktury, tak aby nie dopuścić do niebezpiecznej spirali, w której brak inwestycji prowadzi do spadku zatrudnienia i niedostępności kredytów, co pociąga za sobą dalszy spadek inwestycji.

16. **Podkreśla**, że kryzys finansowy bezpośrednio dotyka samorządy lokalne i regionalne, gdyż w wielu krajach banki oszczędnościowe są silnie zakotwiczone w regionach. Mają one bezpośredni kontakt z miejscową ludnością i firmami oraz przyczyniają się do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, gdyż są źródłem siły napędowej dla nowych inicjatyw gospodarczych oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

17. **Apeluje** w związku z tym do Rady, Komisji i państw członkowskich o uznanie istotnej roli szczebla lokalnego i regionalnego w funkcjonowaniu publicznych pośredników finansowych. **Wnosi**, aby na etapie opracowywania i wdrażania nowej struktury systemu finansowego UE zasięgnięto opinii samorządów lokalnych i regionalnych w celu zagwarantowania oddolnej i odgórnej wymiany doświadczeń i przepływu specjalistycznej wiedzy, z korzyścią dla gospodarki, MŚP i obywateli.

Polityka konkurencji

18. **Z zadowoleniem przyjmuje** komunikat Komisji w sprawie zastosowania zasad pomocy państwa do środków podjętych w odniesieniu do instytucji finansowych w kontekście obecnego globalnego kryzysu finansowego⁽¹⁾ oraz **wzywa** Komisję Europejską do ścisłego monitorowania następstw pomocy państwa przyznanej na podstawie art. 87 ust. 3 lit b) indywidualnym bankom, aby upewnić się, że pomoc taką ograniczono do niezbędnego minimum i podjęto działania w celu uniknięcia zakłóceń konkurencji.

19. **Z zadowoleniem przyjmuje** porozumienie w sprawie minimalnych gwarancji dla depozytów w wysokości 50 tys. EUR i **wzywa** do podjęcia odpowiednich zachęt fiskalnych skierowanych do ogółu społeczeństwa, które ograniczą zakłócenia konkurencji do minimum i zagwarantują równe reguły gry wszystkim instytucjom sektora finansowego. Środki te są konieczne, aby odzyskać zaufanie obywateli do systemu finansowego.

20. **Proponuje** przeprowadzenie takiej korekty systemu oceny ratingowej, aby stworzyć proste kody lub kategorie umożliwiające rozróżnienie banków o ostrożnym profilu inwestycyjnym od banków stosujących bardziej ryzykowne podejście. **Jest zdania**, że w tym celu bardzo pożytecznym rozwiązaniem byłoby utworzenie Europejskiej Agencji Ratingowej.

21. **Popiera** wysiłki Komisji Europejskiej mające na celu wyeliminowanie wszelkich zakłóceń na wewnętrznym rynku

finansowym (sprawozdanie końcowe z badania sektorowego bankowości detalicznej z 31 stycznia 2007 r.), utrzymującego się podziału rynku według granic państw, a także zróżnicowania w stosowanych marżach, praktykach ustalania cen, wzorcach sprzedaży oraz asymetrii informacyjnej. **Aprobuje** wyznaczony przez Komisję Europejską cel pełnego urzeczywistnienia wspólnego rynku finansowego, który byłby bardziej przejrzysty, solidniejszy i zdolny do szybszego reagowania na wyzwania o skali światowej.

Kwestie budżetowe

22. **Przypomina**, że samorządy lokalne i regionalne są ważnymi podmiotami politycznymi i budżetowymi, jeśli chodzi o podejmowanie wyzwań zasadniczych dla następnych dziesięcioleci w Europie.

23. **Podkreśla**, że kryzys finansowy i jego negatywny wpływ na wzrost gospodarczy i zatrudnienie zwiększy zapotrzebowanie na pomoc, opiekę społeczną oraz usługi publiczne po cenach preferencyjnych, a samorządy lokalne i regionalne ogrywają pierwszoplanową rolę w spełnianiu tych oczekiwań.

24. **Zwraca uwagę** na dające się przewidzieć pogorszenie warunków finansowania dla podmiotów gospodarczych, także dla samorządów lokalnych i regionalnych, co z kolei może wpłynąć na ich zdolność zaciągania kredytów na nowe inwestycje.

25. **Apeluje** o szczególne uwzględnienie zdolności samorządów lokalnych i regionalnych w zakresie finansowania oraz **prosi** o odpowiednie wsparcie dla tych samorządów w sytuacji, gdy zwiększone koszty finansowania i obciążenie długiem zagrażają wykonaniu na czas solidnych pod innymi względami projektów, które są ważne i wartościowe dla regionów i całej gospodarki UE.

Polityka spójności

26. **Wzywa** do bardziej elastycznego wykorzystywania funduszy strukturalnych w obecnym okresie oraz **opowiada się** między innymi za tym, by dać więcej czasu na uruchomienie środków z funduszy strukturalnych, tj. zamiast formuły: rok referencyjny + 2 (N+2) stosować formułę: rok referencyjny + 3 (N+3), co miałyby zagwarantować, że projekty o wysokiej jakości, które powinny przynieść skuteczne rozwiązania, nie będą wystawione na niepotrzebne niebezpieczeństwo utraty finansowania unijnego.

27. **Wzywa** instytucje finansowe, europejskie organy władzy i banki do przeznaczenia odpowiedniego finansowania lub gwarancji na rzecz inwestycji w infrastrukturę oraz innowacyjnych projektów o zbadanej jakości przyczyniających się do wzrostu konkurencyjności i wydajności. **Nalega**, aby z należytą uwagą potraktować fakt, że niezrealizowanie takich inwestycji na czas miałyby nie tylko bezpośredni ujemny wpływ na obszary, których one dotyczą, i ich MŚP, ale także pociągnęłyby za sobą negatywne skutki dla przemysłu UE, wpływając tym samym na wzrost gospodarczy i narażając na utratę wartościowych miejsc pracy.

⁽¹⁾ COM(2008/C 280/02) z 25 października 2008 r.

28. **Wzywa**, by środki przeznaczone dla samorządów lokalnych i regionalnych pochodzące ze współfinansowania, tak jak środki z EFRR i EFS przydzielane w ramach programów operacyjnych, nie były zaliczane dla celów paktów stabilizacji w poszczególnych krajach. Dzięki temu samorzady lokalne mogłyby zainicjować projekty na rzecz wzrostu i rozwoju gospodarki lokalnej oraz rynku pracy, nie narażając się na negatywne skutki wynikające z ograniczeń nakładanych w tych krajach na władze lokalne, które naruszają ów pakt (zablokowanie dostępu do pożyczek i możliwości zatrudniania oraz cięcia środków publicznych).

29. **Proponuje** ściślejsze partnerstwo instytucjonalne między KR-em a EBI, zgodnie z celami wzmocnienia spójności gospodarczej i społecznej, jak zapisano w postanowieniach Traktatu WE, a w szczególności w jego Protokole nr 28 w sprawie spójności gospodarczej i społecznej.

30. **Popiera** zapowiadane przez EBI reformy w zakresie: uproszczenia procedur dostępu do pożyczek; rozszerzenia zasięgu pożyczek na inwestycje w aktywa niematerialne (licencje, badania naukowe itp.); podziału ryzyka między EBI a bankami oraz przejrzystości korzyści finansowych przyznawanych MŚP. Wzywa do wzmocnienia zdolności interwencyjnej EBI w odniesieniu do projektów infrastrukturalnych, szczególnie poprzez wykorzystanie długoterminowych funduszy inwestycyjnych (equities) do zwiększenia znaczenia EBI. **Proponuje**, na zakończenie, opracowanie mechanizmu angażującego EBI na wzór mechanizmów wspierających MŚP. Jego celem byłoby wspomaganie zdolności samorządów lokalnych i regionalnych

współfinansowania projektów odnoszących się do spójności terytorialnej.

Europa na zasadach rozwoju zrównoważonego

31. **Potwierdza** swe zaangażowanie na rzecz realizacji celów związanych ze zmianami klimatycznymi i **wyraża nadzieję**, że zostaną one osiągnięte niezależnie od trudności gospodarczych. W związku z tym należy podjąć wysiłki na rzecz skierowania europejskich inwestycji na technologie związane z energią odnawialną, poprzez finansowanie programów (dot. transportu, budynków itp.) oraz badań naukowych, zwłaszcza w MŚP.

32. **Utrzymuje swe zaangażowanie** na rzecz osiągnięcia dynamicznego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego z zachowaniem solidnego europejskiego modelu społecznego, efektywności energetycznej i zmniejszonego negatywnego oddziaływania na środowisko. **Stwierdza**, że nawet w obecnych wyjątkowych okolicznościach celom tym nie mogą zagrażać działania UE, władz krajowych, lokalnych ani regionalnych; wręcz przeciwnie, **wzywa** odpowiedzialne podmioty do podjęcia wiodącej roli i przekształcenia ryzyka w szansę, poprzez wspieranie badań i inwestycji w wydajne technologie, które przyniosłyby długoterminową poprawę gospodarki wraz z działaniami w stosunku do środowiska naturalnego opartymi na zasadzie rozwoju zrównoważonego.

33. **Zobowiązuje** swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz kolejnym przewodnictwom Unii Europejskiej.

Bruksela, 27 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE

Rezolucja Komitetu Regionów w sprawie priorytetów Komitetu Regionów na rok 2009 w oparciu o program działalności legislacyjnej i prac Komisji Europejskiej

(2009/C 76/14)

PRIORYTETY POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. **Podkreśla** znaczenie nowej inicjatywy na rzecz reform strukturalnych w UE z myślą o znalezieniu sposobów przezwyciężenia obecnego kryzysu finansowego i jego wpływu na gospodarkę światową i europejską. **Uważa**, że wprowadzenie środków nadzwyczajnych są ważne w krótkiej perspektywie, aby pomóc Europie w momencie obecnego kryzysu, jednak niezwykle istotne są również działania długookresowe na rzecz utworzenia stabilnych miejsc pracy i osiągnięcia zrównoważonego wzrostu, tworzenia wysokiej jakości infrastruktury, transportu publicznego i inwestycji w technologie energooszczędne.

2. **Przywołuje** w tym kontekście swoją rezolucję w sprawie kryzysu finansowego, w której przedstawia **najważniejsze** kroki, jakie należy podjąć na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym w celu przeciwdziałania kryzysowi finansowemu oraz ograniczenia jego negatywnych konsekwencji, na ile to tylko możliwe.

3. **Z zadowoleniem przyjmuje** wyraźną wolę i propozycje wzmocnienia wymiaru terytorialnego Unii Europejskiej i jej demokratycznej natury. **Sygnalizuje** swój zamiar zwiększenia roli politycznej i instytucjonalnej KR-u w europejskim procesie decyzyjnym oraz **zapowiada** opracowanie białej księgi w sprawie wielopoziomowego sprawowania rządów, którą zamierza przedstawić w roku 2009.

4. **Potwierdza** swój zamiar dokładnego śledzenia przeglądu budżetu UE w celu przyczynienia się do pełniejszej integracji i koordynacji strategii politycznych UE na szczeblu terytorialnym i **wzywa** do tego, aby proces ten odzwierciedlał potrzeby na wszystkich szczeblach zarządzania oraz do zwiększenia **jakości**, równości, stabilności, rozpoznawalności i prostoty środków UE. W tym celu **proponuje** zharmonizowanie okresu programowania budżetu z europejskim cyklem wyborczym w systemie 5 +5 lat, zapewnienie skutecznego wsparcia najsłabiej rozwiniętym regionom w celu wyrównania różnic, zagwarantowanie w przyszłości lepszego odzwierciedlenia przez budżet wszystkich kompetencji UE i unikanie ponownej nacjonalizacji strategii politycznych UE, która zagroziłaby powodzeniu europejskiego projektu integracji (1).

Zwiększenie zatrudnienia i wzrostu

5. **Podkreśla** potrzebę zastosowania środków budowania zaufania, aby odzyskać wiarę obywateli UE, którzy muszą stawić czoła niepewności i napiętej sytuacji w miejscach pracy, zmieniającym się ciągle **cenom** energii, braku stabilności finansowej i utracie zaufania do sektora bankowego oraz **przypomina**, że konieczne jest również opracowanie mechanizmów, które pomogłyby uniknąć takich kryzysów w przyszłości.

6. **Podkreśla** konieczność zagwarantowania zrównoważonego rozwoju obywatelom i przyszłym pokoleniom. **Przypomina** o znaczeniu Europy socjalnej i **podkreśla**, że nie można przekreślić tych celów, lecz wręcz przeciwnie, konieczny jest wspólny wysiłek UE i państw członkowskich, jak również lokalnych i regionalnych podmiotów politycznych. W tym celu UE powinna nadal zachęcać rządy centralne oraz samorządy lokalne i regionalne — także poprzez bardziej elastyczne stosowanie zasad dotyczących poziomów deficytu dozwolonych w państwach członkowskich — do **realizowania** tych celów poprzez ambitne długookresowe inwestycje w edukację, szkolenia, badania i innowacje oraz w tworzenie wysokiej jakości infrastruktury, sieci transportu publicznego i inwestycji w technologie energooszczędne.

7. **Z zadowoleniem przyjmuje** decyzję Rady Europejskiej w sprawie zapewnienia wsparcia dla gospodarki uwzględniającą w większym stopniu potrzeby długoterminowe takie jak wydajność energetyczna i innowacyjne czyste technologie, jak również środki mające na celu uproszczenie i zmniejszenie obciążeń administracyjnych z myślą o lepszym stanowaniu prawa.

8. **Wyraża poparcie** dla wznowionej strategii UE na rzecz wzrostu i zatrudnienia po roku 2010, której celem jest stworzenie nowych miejsc pracy w obliczu kryzysu poprzez połączone wysiłki na szczeblu **europejskim**, aby powiązać ze sobą inwestycje publiczne, wsparcie dla badań, innowacje, technologie i MŚP sprzyjające ochronie środowiska, szeroko zakrojony dialog społeczny, solidne uregulowania finansowe, nieprotekcjonistyczne zasady handlu i ścisłą współpracę w zakresie polityki fiskalnej i monetarnej w UE.

9. **Podkreśla** potrzebę skoordynowanych działań na wszystkich szczeblach rządów na rzecz wsparcia MŚP, silniejszego połączenia badań podstawowych z badaniami stosowanymi i na rzecz wzmocnienia współpracy z sektorem prywatnym z myślą o wspieraniu innowacji i przywództwa technologicznego. **Z zadowoleniem przyjmuje** instrumenty na rzecz rozwijania i wspierania **kreatywności** i inicjatyw w zakresie innowacji, w szczególności środki ukierunkowane na współpracę między uczelniami wyższymi a przedsiębiorstwami, ponieważ innowacje i kreatywność stanowią źródło zmian i konkurencyjności w regionach, przyczyniając się do podnoszenia jakości życia i spójności ekonomicznej.

10. **Powtarza**, że w szczególności istotne są samorządy lokalne i regionalne, które odgrywają rolę inwestorów publicznych i nabywców i **podkreśla**, że samorządy lokalne i regionalne, przedsiębiorstwa i wyższe uczelnie mają zasadnicze znaczenie przy tworzeniu aktywnych strategii sieciowych i klas-trowych w UE.

11. **Jest przekonany**, że inwestowanie w młodzież ma wielkie znaczenie dla osiągnięcia celów Unii Europejskiej pod względem możliwości zatrudnienia i integracji społecznej młodych ludzi.

(1) Opinia KR-u CdR 16/2008 fin. „Reformowanie budżetu, zmienianie Europy”, sprawozdawcy: Luc Van den Brande i Michel Delebarre.

12. **Wzywa** do zapewnienia równości szans w zatrudnieniu i do zwrócenia szczególnej uwagi na potencjalny wkład starszych pracowników, którzy dysponują cenną wiedzą w zakresie produktów i **innowacji** systemowych.

13. **Z zadowoleniem przyjmuje** fakt, że Komisja Europejska przedstawi ocenę przyszłości demograficznej UE na wiosennej Radzie Europejskiej i **wzywa** Komisję Europejską do rozważenia, w jaki sposób można najlepiej uwzględnić potrzeby starzejącego się społeczeństwa. **Podkreśla**, że trendy demograficzne na poziomie regionów, miast i gmin należy rozważać w bardziej zróżnicowany sposób ze względu na zróżnicowanie regionów i odbywające się w nich przepływy migracyjne. **Podkreśla**, że w kontekście agendy społecznej na rzecz możliwości, dostępu i solidarności słabsze grupy obywateli wymagają szczególnej troski i specjalnych środków.

14. **Wzywa** do przeglądu Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji (EAGF) w celu zwiększenia skuteczności tego instrumentu. Można to osiągnąć poprzez elastyczniejsze prognozy stosowane w EAGF, dopuszczenie wykorzystywania tych środków w powiązaniu z **innymi** instrumentami finansowymi UE stosowanymi w sytuacji masowych zwolnień i zwiększenie budżetu EAGF z 500 mln do 1 mld euro.

15. **Podkreśla**, że zagwarantowanie wysokiej jakości usług publicznych jest niezwykle ważne dla obywateli, szczególnie w kontekście kryzysu finansowego. **Wyraża w związku z tym zaniepokojenie**, że w **programie** prac Komisji nie rozważono obecnej sytuacji niepewności prawnej dla samorządów lokalnych i regionalnych, które często świadczą takie usługi.

Spójność

16. **Ubolewa**, iż znaczenie polityki spójności nie zostało odzwierciedlone w priorytetach programu prac Komisji Europejskiej, pomimo finansowej i politycznej wagi tej dziedziny polityki, która czyni z niej jeden z najważniejszych celów UE. **Popiera** także ideę szerokiej debaty na temat przyszłości polityki **spójności** toczącej się w ramach przeglądu budżetu UE, tak aby skonsolidować tę istotną dziedzinę polityki wokół jej najważniejszego celu, tzn. harmonijnego rozwoju poszczególnych regionów UE, a w szczególności ograniczania różnic gospodarczych, społecznych i terytorialnych. Z tego względu **oczekuje**, że po zakończeniu w 2009 r. procesu konsultacji w sprawie Zielonej księgi na temat spójności terytorialnej opublikowana zostanie Biała księga na temat spójności terytorialnej.

17. **Przypomina**, że ambitna polityka spójności, w której podejmuje się zdecydowane wysiłki na rzecz przełożenia celów w zakresie spójności terytorialnej na konkretne działania polityczne, pozwoli **na** konsolidację europejskiego procesu integracji, tak aby sprostać przyszłym wyzwaniom dotyczącym wszystkich regionów europejskich. W tym kontekście **dostrzega potrzebę** elastycznego asygnowania środków, tak aby dostosować instrumenty spójności strukturalnej do najróżniejszych realiów lokalnych i regionalnych.

18. **Podkreśla**, że polityka spójności stała się jednym z pierwszoplanowych kierunków polityki realizowanych pomyślnie w Unii Europejskiej. Wykazała się ona stymulującym wpływem na rozwój regionalny. Opierając się na dotychczasowych pozytywnych doświadczeniach, w 2009 r. należy wzmocnić wymianę koncepcji oraz zacieśnić współpracę w zakresie

nowych podejść do polityki regionalnej i **modelowych** rozwiązań w tej dziedzinie. **Proponuje**, by Komitet Regionów zajął się wraz z Komisją Europejską opracowaniem odpowiednich mechanizmów dla tego rodzaju działań. **Zaznacza**, że w tym celu poprowadzi dalszą debatę poświęconą przyszłej polityce spójności w ramach Szczytu Miast i Regionów organizowanego przez Komitet Regionów w dniach 5-6 marca 2009 r. w Pradze, jak również w kontekście imprezy „Open Days 2009” (w dniach 6-9 października 2009 r.).

19. **Podkreśla**, że współpraca terytorialna jest nieodzownym czynnikiem z punktu widzenia realizacji celu, jakim jest spójność terytorialna. **Przypomina zatem**, że nowy instrument prawny pod nazwą „europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej” (EUWT) zapewnia ogromny potencjał **współpracy** w terenie. Państwa członkowskie powinny więc przyjąć wszelkie niezbędne środki na rzecz wdrożenia przepisów tego rozporządzenia.

Skuteczne przeciwdziałanie zmianom klimatycznym oraz zrównoważony rozwój Europy

20. **Wzywa** Komisję Europejską, by swoją uwagę nadal skupiała na polityce energetycznej i polityce przeciwdziałania zmianom klimatu, zapewniając przy tym skuteczne zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych na etapie opracowywania i wdrażania prawodawstwa.

21. **Zdecydowanie popiera** pierwszoplanową rolę UE w negocjacjach dotyczących Konwencji **kopenhaskiej** ONZ w sprawie zmian klimatu (2009 r.), których celem jest uzgodnienie znacznego obniżenia emisji gazów cieplarnianych po roku 2012.

22. **Proponuje**, by działania mające na celu adaptację do zmian klimatu i łagodzenie ich skutków traktowane były jako priorytetowe punkty debaty w ramach przeglądu budżetu UE. Ponadto **wzywa** do podjęcia wysiłków na rzecz zapewnienia komplementarności środków w zakresie spójności terytorialnej oraz przeciwdziałania zmianom klimatycznym, zwłaszcza poprzez **wykorzystanie** istniejących instrumentów finansowych.

23. **Podkreśla** rolę regionów jako nieodzownego ogniwa łączącego krajowe i lokalne plany racjonalizacji zużycia energii i propagowanie odnawialnych źródeł energii oraz wyraża przekonanie, że bez wsparcia ze strony regionów państwa członkowskie mogą nie być w stanie wywiązać się ze swoich **zobowiązań** w zakresie ograniczania emisji gazów cieplarnianych do roku 2020. **Akcentuje** fakt, że negocjacje dotyczące międzynarodowego porozumienia w sprawie zmian klimatu po wygaśnięciu protokołu z Kioto powinny koncentrować się zarówno na opracowaniu kompleksowej polityki i jej realizacji, jak i na konkretnych celach w zakresie ograniczania emisji. **Potwierdza** swoje poparcie dla takich inicjatyw, jak Porozumienie między burmistrzami oraz **proponuje**, by uzupełnić je bezpośrednim zaangażowaniem regionów.

24. **Potwierdza** swoje zaangażowanie w kwestię powstrzymania utraty bioróżnorodności oraz ma nadzieję, że prowadzony przez Komisję Europejską śródkresowy przegląd unijnego planu **działań** w dziedzinie różnorodności biologicznej przyniesie nowy impuls do działania.

25. **Zdecydowanie zaleca** wspieranie synergii między polityką rozwoju obszarów wiejskich a innymi dziedzinami polityki UE, zwłaszcza polityką spójności. **Wzywa** Komisję Europejską do dokonania analizy konsekwencji światowego kryzysu gospodarczego dla rynków rolnych i sektora wiejskiego, tak **aby** określić odpowiednie rozwiązania mające na celu zapobieżenie załamaniu tego sektora i utrzymanie niezależności żywnościowej.

26. **Przypomina**, że postulował zaangażowanie go w prace nad nową zintegrowaną polityką morską UE i jej realizację, co jest logicznym następstwem wkładu wniesionego przez Komitet w plan działania Komisji w zakresie polityki morskiej.

27. **Przyjmuje z zadowoleniem** działania podejmowane przez Komisję w dziedzinie ekologicznego transportu. **Ponownie podkreśla** znaczenie środków uzupełniających, które osłabiają wpływ transportu na środowisko, przyznając pierwszeństwo polityce transportu morskiego i ambitnemu planowi działania w zakresie mobilności w mieście.

28. **Przyjmuje z zadowoleniem** deklarację Komisji Europejskiej o zamiarze nadania nowego impulsu projektem TEN-T w Europie. **Nalega**, by nie ograniczano się jedynie do uwzględnienia trosk o charakterze **lokalnym** i regionalnym, lecz także aby zapewnić koordynację lokalnych, regionalnych i krajowych instrumentów planowania w tychże ramach europejskich z myślą o optymalizacji sieci transeuropejskich.

Europa bliższa obywatelom

29. **Podkreśla** swą rolę jako instytucji o kluczowym znaczeniu dla wysiłków Unii Europejskiej podejmowanych na rzecz komunikowania się z obywatelami i **przypomina** Komisji Europejskiej, że KR ma bezpośredni dostęp do władz lokalnych i regionalnych poprzez swych członków i stanowi cenne ogniwo sieci służącej **informowaniu** obywateli o korzyściach płynących z UE a także umożliwiającej wysłuchanie obywateli i ich trosk. **Przypomina** Komisji Europejskiej i państwu członkowskim, że uwzględnianie wymiaru europejskiego w ich codziennych działaniach i informowanie za pomocą zrozumiałego języka jest wspólną odpowiedzialnością instytucji europejskich i przedstawicieli wybieranych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, którzy pracują na podstawowym szczeblu komunikowania, czyli najbliższym obywatelom.

30. **Uważa**, że wybory europejskie w roku 2009 należy wykorzystać jako szansę na wzmoczenie wysiłków na rzecz **zdecentralizowanej** polityki UE w zakresie komunikacji, żeby w ramach stałego dialogu z obywatelami Europy zwiększyć powszechną świadomość wspólnych wartości Unii Europejskiej oraz wykazać wartość dodaną integracji europejskiej.

31. **Podkreśla**, że KR będzie kontynuował wysiłki na rzecz uznania na szczeblu europejskim roli władz lokalnych i regionalnych w dalszym rozwijaniu obszaru sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, zwłaszcza w odniesieniu do opracowania i wdrożenia wieloletniego programu po okresie realizacji

programu haskiego. **Popiera** konsekwentne stosowanie zintegrowanego i kompleksowego podejścia do migracji i azylu, gdyż tylko dzięki takiemu podejściu Europa może wypracować stabilną i zrównoważoną politykę imigracyjną. W tym kontekście KR podkreśla także znaczenie inicjatyw na rzecz dialogu międzykulturowego dla osiągnięcia tego celu. **Z zadowoleniem** przyjmuje nowy harmonogram prac legislacyjnych, tzw. program sztokholmski służący umocnieniu europejskiego obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

32. **Popiera** cel walki z terroryzmem i gwałtowną radykalizacją postaw w trosce o zwiększenie bezpieczeństwa **obywateli** UE, uznając jednocześnie, że władze lokalne i regionalne są centralnym elementem wdrażania strategii antyterrorystycznej UE oraz **przypomina**, że jeśli walka ta ma być skuteczna, musi być ona prowadzona przy pełnym poszanowaniu podstawowych praw i swobód.

33. **Z zadowoleniem zauważa**, że trzeci strategiczny przegląd procesu lepszego stanowienia prawa w Unii Europejskiej będzie dotyczył trzech podstawowych części programu lepszego stanowienia prawa — oceny oddziaływania, uproszczenia oraz zmniejszenia obciążeń administracyjnych. **Podkreśla** swój stały wkład w dyskusję Grupy Wysokiego Szczebla Niezależnych Partnerów ds. Obciążeń Administracyjnych („Grupa Stoibera”) zwłaszcza w odniesieniu do środków na rzecz ograniczenia kosztów ponoszonych przez władze **lokalne** i regionalne. **Nadal popiera** stosowanie wspólnej metodologii oceny kosztów administracyjnych, która wyraźnie uwzględni wymiar lokalny i regionalny oraz **potwierdza** swe przywiązanie do współpracy międzyinstytucjonalnej służącej realizacji celów wyznaczonych w tej dziedzinie.

34. **Ponownie stwierdza**, że wdrażanie zasad pomocniczości i proporcjonalności w procesie prawodawczym jest zasadniczym elementem **skutecznego** i demokratycznego wieloszczeblowego sprawowania rządów oraz **podkreśla** znaczenie uczestnictwa instytucji UE w kulturze pomocniczości, co korzystnie wpłynie na lepszy przebieg procesu decyzyjnego.

Silniejsza pozycja Europy na świecie

35. **Ponownie stwierdza**, że władze lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę w procesie rozszerzeń, stąd też nadal prowadzi współpracę z **wybieralnymi** przedstawicielami szczebla lokalnego i regionalnego w krajach kandydujących i potencjalnych krajach kandydujących do UE.

36. **Z zadowoleniem przyjmuje** wznowienie partnerstwa eurośródmorskiego poprzez utworzenie Unii na rzecz Śródziemnomorza oraz **podkreśla** znaczny wkład władz lokalnych i regionalnych w jego wdrażanie. **Zapowiada** utworzenie Euro-śródmorskiego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM), które będzie stałym organem politycznym reprezentującym władze lokalne i regionalne, mającym **na** celu zdobycie uznania jako organ doradczy Unii na rzecz Śródziemnomorza.

37. **Uwydatnia** znaczenie równowagi w stosunkach UE z jej sąsiadami wschodnimi i południowymi a także **z zadowoleniem przyjmuje** inicjatywę partnerstwa wschodniego. **Zachęca** Komisję Europejską do dalszego rozwijania elementów współpracy regionalnej i terytorialnej w ramach partnerstwa wschodniego.

38. **Docenia** coraz większe uznanie przez Komisję Europejską metod i działań w ramach współpracy zdecentralizowanej. **Zobowiązuje się** zorganizować „Dni UE na rzecz zdecentralizowanej współpracy” pod koniec roku 2009, by ułatwić wymianę i dialog polityczny między władzami lokalnymi i regionalnymi w UE a krajami rozwijającymi się. **Z zadowoleniem** przyjmuje utworzenie platformy wymiany informacji, rodzaju „giełdy”, która umożliwi znalezienie partnerów wśród władz lokalnych i regionalnych UE oraz krajów

rozwijających się, co ma służyć tworzeniu nowych projektów współpracy zdecentralizowanej.

39. **Potwierdza** swe zaangażowanie w umacnianie demokracji w Europie i w krajach trzecich, a także **podkreśla** swą wolę kontynuowania misji monitorowania przebiegu wyborów we współpracy z Kongresem Władz Lokalnych i **Regionalnych** Rady Europy oraz **pragnie** brać większy udział w tego rodzaju misjach obserwacyjnych organizowanych przy wsparciu Komisji Europejskiej.

40. **Zobowiązuje** swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, **Radzie**, obecnej francuskiej prezydencji Unii Europejskiej a także prezydencjom w roku 2009, tzn. czeskiej i szwedzkiej.

Bruksela, 27 listopada 2008 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE
